

Begroting 2026–2029





Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Inleiding en Leeswijzer	6
Samenvatting	12
Programma 1 – Dienstverlening	13
P1 THEMA 1: Informatievoorziening	13
P1 THEMA 2: Bereikbaarheid	14
Programma 2 – Ruimtelijke ontwikkeling	17
P2 THEMA 1: Wonen in Oostzaan	18
P2 THEMA 2: Ruimte aan ontwikkeling en waarborgen aan kwaliteit	20
P2 THEMA 3: Duurzaamheid	21
Programma 3 – Sociaal Domein	27
P3 THEMA 1: Voor en met elkaar	29
P3 THEMA 2: Iedereen kan meedoen	30
P3 THEMA 3: Preventie	34
P3 THEMA 4: Passende ondersteuning en zorg	35
P3 THEMA 5: Verbeteren dienstverlening Sociaal Domein	37
Programma 4 – Maatschappelijke participatie	44
P4 THEMA 1: Inclusieve samenleving	45
P4 THEMA 2: Meedenken en meedoen	46
P4 THEMA 3: Thuis in Oostzaan	47
P4 THEMA 4: Sterke basis voor de jeugd	48
P4 THEMA 5: Passende accommodaties	49
Programma 5 – Leefomgeving	54
P5 THEMA 1: Leefbaarheid	55
P5 THEMA 2: Groen en klimaatadaptatie	59
P5 THEMA 3: Afval	60
P5 THEMA 4: Gebouwenbeheer	61
Programma 6 – Bestuur en organisatie	71
P6 THEMA 1: Bestuur	74
P6 THEMA 2: Organisatie	75
P6 THEMA 3: Financiën	77
Programma 40 – Mutaties in reserves	82

Classificatie: In

Paragrafen	84
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	84
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	98
Paragraaf Grondbeleid	104
Paragraaf Verbonden partijen	106
Paragraaf Financiering	121
Paragraaf Lokale heffingen	126
Paragraaf Bedrijfsvoering	138
Paragraaf Taakstellingen en Stelposten	141
Paragraaf Kengetallen	143
Paragraaf Openbaarheid	147
Paragraaf Oekraïne crisis	148
Financieel	151
Financiële positie en meerjarenplan	151
Bijlage	161
Taakvelden	162
Begrotingsrichtlijnen 2026	164

Inleiding en Leeswijzer

Inleiding

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voor u ligt de begroting 2026–2029 voor de gemeente Oostzaan.

De primaire begroting laat voor de jaren 2026–2028 tekorten zien, maar in 2029 kan een structureel sluitende begroting worden getoond. De tekorten van de eerste jaren zijn met name het gevolg van het zogenoemde ravijnjaar, waarbij de Algemene Uitkering vanuit het Rijk wordt verminderd. Deze herstelt zich enigszins in de hierop volgende jaren. Maar de mismatch tussen de taken die bij gemeenten zijn belegd, en de uitkering van het Rijk doet zich voelen. Het gevolg van de tekorten is uiteraard dat in de eerste jaren van de meerjarenbegroting weinig tot geen ruimte is voor nieuw beleid. Dat is te betreuren omdat bepaalde dienstverlening momenteel toch ondermaats voelt.

De gemeente Oostzaan staat voor de enorme opgave om deze tekorten het hoofd te bieden en niet op te laten lopen, te beginnen voor 2026. De tekorten gaan immers onvermijdelijk ten laste van het algemene weerstandsvermogen van de gemeente.

Het reeds ingezette traject ‘Duurzaam begrotingsevenwicht’ is gestart in 2025 en loopt de komende periode door. Zoals bekend meent het college dat het presenteren van tekorten alleen te verdedigen is met het oog op het traject van de bestuurlijke toekomst. Het geeft naar onze mening geen pas om stevige bezuinigingen voor te stellen, daarmee broodnodige voorzieningen af te breken, om dat – na een fusie – vervolgens tegen hoge kosten te gaan herstellen. Als dan van herstel al sprake zou zijn. Bovendien zouden dergelijke ingrepen de onderhandelingen met eventuele fusiepartners geen goed doen. Evenmin ziet het college heil in het verhogen van de lasten; die zijn in Oostzaan immers al relatief hoog.

Enkele aandachtspunten behoeven in deze inleiding extra aandacht. Ze volgen hierna.

Bestemming rekeningresultaat 2024

In verband met de vertraagde besluitvorming van de Jaarstukken 2024 (raad 23 september 2025) was de verzending van de begroting 2026 aan de raad nog geen raadsbesluit over de bestemming van het rekeningresultaat 2024. Om de volgbaarheid te vergemakkelijken is het voorgestelde besluit tot de bestemming wel verwerkt in deze begroting. Eventuele amenderingen op dat besluit zijn niet verwerkt.

Actualisatie van de budgetten Jeugdzorg en Wmo

Tijdens het opstellen van de begroting 2026–2029 is er geconstateerd dat er tussen de verwachte uitgaven en de begroting grote overschrijdingen zijn te verwachten. Deze overschrijding heeft betrekking op zowel de Jeugdzorg als de Wmo. De structurele doorwerking van de verwachte tekorten zijn verwerkt in de Begroting 2026–2029. Voor het jaar 2025 zal het verwachte tekort worden verwerkt in het Najaarsbericht 2025. We zullen de toekomstige financiële- én maatschappelijke ontwikkelingen nauwlettend in de gaten houden. De kosten voor zowel de jeugdzorg als de Wmo zijn lastig te voorspellen. Het betreft voor beiden een openeinderegeling, waar wij als gemeenten minimale invloed kunnen uitoefenen. Binnen de jeugdzorg en de Wmo bestaat wel de verwachting dat de kosten de komende periode verder zullen stijgen. Voorts is de verwachting dat er vanuit het rijk in de komende jaren maar beperkt aanvullende middelen toegekend zullen worden.

Onze toezichthouder, de Provincie Noord-Holland, heeft gevraagd een aparte paragraaf Taakstellingen en stelposten op te stellen. In deze paragraaf is in deze begroting een aantal nieuwe stelposten opgevoerd voor jeugdzorg en Wmo. Hoewel stelposten altijd een mate van onzekerheid in zich hebben voeren we voeren deze stelposten niet zomaar op; de stelposten zijn reëel. In de paragraaf wordt uitgelegd waarom we deze opvoeren.

Conclusie

Gemeente Oostzaan zit financieel in zwaar weer, zoveel is duidelijk. Met kunst- en vliegwerk meent het college de tekorten beperkt – en betaalbaar – te houden. Tegelijk is het zaak continu oog te houden voor het niveau van dienstverlening. Daar hebben de inwoners, ondernemers en instellingen in het dorp recht op. Wij voelen dat als onze belangrijkste taak.

Namens het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Oostzaan,

Martin Wörsdörfer
Wethouder Financiën

Financieel beeld 2026–2029

Het financieel resultaat van de begroting 2026–2029 vertoont respectievelijk de volgende saldi:

Begrotingsjaar	Saldo begroting
2026	- €764.738
2027	- €516.154
2028	- €562.226
2029	€96.199

Classificatie: In

Het uitgangspunt voor de financiële positie van de programmabegroting 2026–2029 is de vastgestelde kadernota 2026–2029. Daarnaast zijn diverse bijstellingen van budgetten doorgevoerd op basis van nieuwe inzichten of aangepaste wetgeving en het opnieuw beoordelen van de begrotingsposten in het kader van realistisch begroten.

Uitgangspunt voor de gemeente Oostzaan en de Provincie Noord-Holland blijft een reëel en structureel sluitende begroting voor het jaar 2026. Dat wil zeggen dat structurele kosten ook met structurele inkomsten gedekt dienen te worden.



Verloop begrotingssaldo 2026

De kadernota 2026–2029 liet structurele tekorten zien voor de periode 2026–2029.

Onderstaand schema laat zien hoe het saldo van de kadernota 2026–2029 wordt omgezet naar het saldo van de concept-programmabegroting 2026–2029.

Classificatie: In

	2026	2027	2028	2029
Saldo Kadernota 2026 RV 25/34	920.909 N	744.778 N	130.511 N	115.803 N
Programma 1: Dienstverlening				
Economische zaken				
Budget KVO van parkmanagement naar stichting	-8.000 V	-8.000 V	-8.000 V	-8.000 V
Programma 3: Sociaal Domein				
Werk en Inkomsten				
Terugvordering krediethypotheek	-20.000 V	-20.000 V	-20.000 V	-20.000 V
Terugvordering ABW	-15.000 V	-15.000 V	-15.000 V	-15.000 V
Zorg en Veiligheid	5.431 N	5.431 N	5.431 N	5.431 N
Jeugdzorg				
regionaal gecontracteerd aanbod	551.975 N	551.975 N	551.975 N	551.975 N
NIA	50.801 N	50.801 N	50.801 N	50.801 N
LTA	16.250 N	16.250 N	16.250 N	16.250 N
PGB	-18.323 V	-18.323 V	-18.323 V	-18.323 V
WMO				
Rg1 sociaal en persoonlijk functioneren	109.118 N	109.118 N	109.118 N	109.118 N
PGB begeleiding	-23.850 V	-23.850 V	-23.850 V	-23.850 V
RG2 ondersteuning en regie huishouden	204.354 N	204.354 N	204.354 N	204.354 N
PGB HO	-8.300 V	-8.300 V	-8.300 V	-8.300 V
RG 4 Dagbesteding	0	0	0	0
RG 4a vervoer	-7.749 V	-7.749 V	-7.749 V	-7.749 V
WRV woonvoorzieningen	-17.425 V	-17.425 V	-17.425 V	-17.425 V
WRV hulpmiddelen	-48.975 V	-48.975 V	-48.975 V	-48.975 V
RG 8 opplusmogelijkheid	-1.100 V	-1.100 V	-1.100 V	-1.100 V
Wmo respijtzorg 7+rg 3	23.000 N	23.000 N	23.000 N	23.000 N
Dekkingsvoorstellen Sociaal Domein				
korting AU als gevolg introductie eigen bijdrage JW			-92.336 V	-94.954 V
korting AU als gevolg van verkorten trajectduur JW			-24.410 V	-24.824 V
compensatie AU in verband uitstel introductie EB Wmo		-86.025 V		
uitwerking introductie EB Wmo in begroting			-53.238 V	-103.949 V
inzetten stelpost ingroepad Wmo	-29.487 V	-59.844 V	-90.709 V	-122.260 V
inzetten stelpost dekking loon-prijsstijgingen	-198.644 V	-194.823 V	-207.994 V	-229.576 V
besparing vanuit nieuwe verordening JW segment B/Jeugdteam	-30.118 V	-61.148 V	-91.266 V	-91.266 V
Programma 5: Leefomgeving				
Gebouwenbeheer				
Doorrekening Meerjarenonderhoudsplannen gemeentelijke gebouwen	PM	PM	PM	PM
Huur de Kolk	-147.000 V	-147.000 V		
Noodzakelijk onderhoud De Kolk	35.000 N	35.000 N		
Incidenteel onderhoudsimpuls De Kunstgreep	150.000 N			
Afval				
Indexatie van inkomsten afval 2,4%	-16.716 V	-16.716 V	-16.716 V	-16.716 V
Indexatie van uitgaven afval 2,4%	16.716 N	16.716 N	16.716 N	16.716 N
Toename kosten afval 2026 met name bezetting en uren in tarief	-83.616 V	-83.616 V	-83.616 V	-83.616 V
Afvalsorteer analyse, om het jaar	4.500 N	4.500 N	4.500 N	4.500 N
Aanpassing BTW afval via BCF	9.402 N	9.402 N	9.402 N	9.402 N
Ondergrondes containers 4x	24.000 N	24.000 N	24.000 N	24.000 N
Ledigen containers en ophaalkosten	40.000 N	40.000 N	40.000 N	40.000 N
Aframen diverse inkomsten PMD	20.000 N	20.000 N	20.000 N	20.000 N
Toename kosten afval 2026 97,902 via afvalstoffenheffing	-97.902 V	-97.902 V	-97.902 V	-97.902 V
Riool				
Indexatie van inkomsten riool 2,4%	-38.113 V	-38.113 V	-38.113 V	-38.113 V
Indexatie van uitgaven riool 2,4%	38.113 N	38.113 N	38.113 N	38.113 N

	2026	2027	2028	2029
Programma 6: Bestuur en Organisatie				
Algemene uitkering				
Uitkomsten mei-circulaire 2025				
Verhoging inkomsten Algemene Uitkering	-912.419 V	-798.956 V	-363.036 V	-421.486 V
Toekomstige loon en prijs compensatie	198.644 N	194.823 N	207.794 N	229.576 N
Intrekken stelpost jeugd	114.278 N	84.904 N	100.597 N	100.597 N
BTW CF plafond	-12.374 V	-12.374 V	-12.374 V	-12.374 V
Stelpost op basis van te positieve verwachtingen, opvoeren in overleg met MWO				
Gemeentelijke Belastingen				
Belastingverhoging obv indexatie 2,4%				
Indexatie OZB woningen, 2,4%	-47.612 V	-47.612 V	-47.612 V	-47.612 V
Indexatie OZB niet woningen, gebruikers 2,4 %	-9.093 V	-9.093 V	-9.093 V	-9.093 V
Indexatie OZB niet woningen, eigenaren 2,4 %	-11.642 V	-11.642 V	-11.642 V	-11.642 V
Indexatie hondenbelasting 2,4%	-888 V	-888 V	-888 V	-888 V
Indexatie toeristenbelasting 2,4%	-7.965 V	-7.965 V	-7.965 V	-7.965 V
Fiscale belastingen en inflatie				
Post Inflatie, aanpassen aan 150,000 per jaar, consistentie in beleid	-17.914 V	-30.232 V	119.219 N	
BTW BCF declaratie (afval)	-9.402 V	-9.402 V	-9.402 V	-9.402 V
Herberekening Investeringsplan en afschrijvingen				
Herberekening Investeringsplan en afschrijvingen conform kadernota	-71.874 V	-225.062 V	-317.479 V	63.475 N

Programma 40: mutaties in reserves

BEGROTINGSTOTAAL 2026-2030	764.738 N	516.154 N	562.226 N	-96.199 V
-----------------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Negatief = voordeel

Positief = nadeel

Leeswijzer

Samenvatting

Nieuw in deze begroting is de samenvattingsparagraaf. Hierin wordt een snelle, visuele doorkijk in de (financiële) begroting weergegeven.

Programma's

In deze begroting vindt u de inmiddels vertrouwde 6 programma's en de (verplichte) paragrafen. Daarnaast is in het hoofdstuk Financiële positie een aantal financiële overzichten opgenomen, zoals het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dit verplicht stelt. In de bijlagen staan de begrotingsrichtlijnen zoals vastgesteld bij de Kadernota 2026.

Per programma leest u waar het bestuur voor staat en waar in deze bestuursperiode naar toe gewerkt wordt. De doelen per programma zijn in een “doelenboom” uitgezet: Elk programma bestaat uit een of meerdere kerndoelen. Dit zijn doelen voor 4 jaar, de gehele bestuursperiode, en deze omschrijven wat het bestuur wil bereiken. Per kerndoel zijn 1 of meerdere operationele doelen benoemd met activiteiten die we gaan uitvoeren om deze doelen te halen. Deze ‘doelenboom’ is bij ieder programma eerst schematisch weergegeven en vervolgens tekstueel beschreven.

Kengetallen

De kengetallen opgenomen in deze begroting zijn conform de voorgeschreven kengetallen vanuit de BBV. Helaas zijn niet alle bronbestanden up to date. In dit geval worden de kengetallen ingeschat.

Classificatie: Int

Verschillenanalyses

Per programma vindt u een financieel overzicht van het totaal van de producten binnen dat programma. Daaronder een verklaring van de verschillen ten opzichte van de begroting 2025 na wijzigingen. Dit betreft verschillen per product van bedragen groter dan €25.000 of een relevante afwijking groter dan 50%. Hier worden zowel de lasten als de baten van de begroting 2026 vergeleken met de geactualiseerde begroting 2025. Dit betreft de begroting na wijzigingen vanuit het Voorjaarsbericht 2025.

Financiële positie

In het hoofdstuk Financiële positie zijn een aantal financiële overzichten opgenomen, zoals het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dit verplicht stelt.

Bijlagen

In de bijlagen staan de begrotingsrichtlijnen zoals vastgesteld bij de Kadernota 2026.

Verklaring Directe uren, toegerekende kosten en overhead.

In de verschillenanalyse van de financiële cijfers per programma wordt verwezen naar deze leeswijzer voor de verschillenverklaring in het aantal uren en toegerekende kosten. Dit om te voorkomen dat in elke verschillenanalyse dezelfde verklaring wordt opgenomen. De systematiek van verdeling van de toegerekende kosten aan de producten wordt hierbij nogmaals uiteengezet.

De totale bijdrage die we betalen aan OVER-gemeenten wordt naar de diverse producten doorberekend. Dit gebeurt aan de hand van de voorgerecalculeerde uren die aan de diverse producten worden besteed. Het totaal van deze uren doorbelasting is dus uiteindelijk gelijk aan de bijdrage aan OVER-gemeenten. De bijdrage aan OVER-gemeenten wordt op deze wijze reëel verdeeld over de producten, op basis van de formatie binnen OVER-gemeenten.

Sinds 2017 wordt conform de BBV onderscheid gemaakt tussen de primaire uren en de overheaduren. Primaire uren zijn uren die rechtstreeks zijn toe te kennen aan een product, bijvoorbeeld Sociaal Domein of openbare ruimte. Overhead uren zijn niet rechtstreeks toe te kennen aan een product, denk hierbij bijvoorbeeld aan ICT of financiën.

Ook kan het zijn dat er soms een verschuiving heeft plaatsgevonden van primaire uren van het ene product naar een ander product. Per saldo zijn de kosten van directe uren en overhead dus niet hoger dan de totale bijdrage aan OVER-gemeenten. Conform de begroting van OVER-gemeenten betreft de bijdrage voor 2026 €8.904.958, gebaseerd op het begrotingstotaal van de primaire begroting 2026 €23.809.958. Het betreft hier dus puur de systematiek van verdeling van deze bijdrage over de gemeentelijke producten.

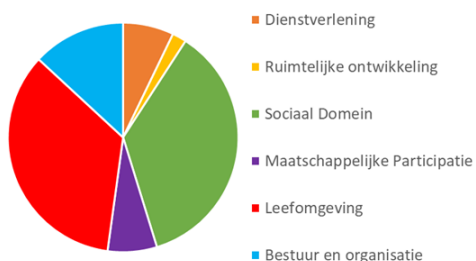
Daarnaast zijn voor de berekening van de kostendekkendheid de overhead uren toegerekend aan enkele producten. Het restant van de overhead is verantwoord in programma 6 (product salaris en vergoedingen administratie).

Om niet bij ieder programma en meerdere producten hiervan, eenzelfde verklaring te geven, is ervoor gekozen om de verklaring op deze plek op te nemen. Bij de betreffende producten wordt naar deze verklaring verwezen, mede naar aanleiding van de raadvragen over uren en overhead.

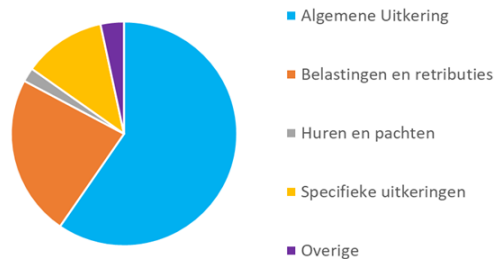
Classificatie: Int

Samenvatting

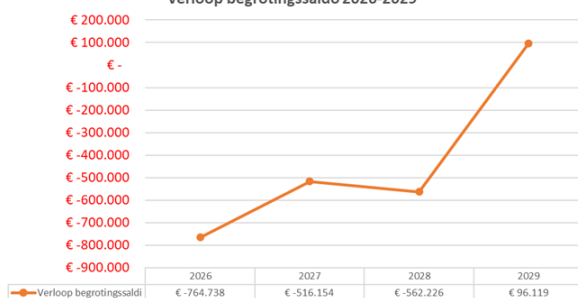
Welke kosten hebben we in 2026?



Waar komen onze opbrengsten in 2026 vandaan?

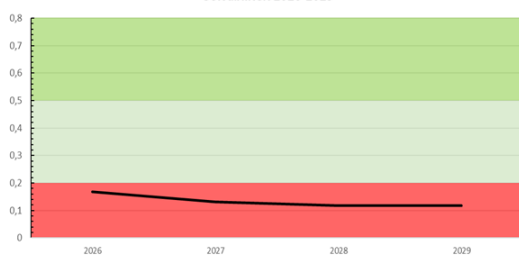


Verloop begrotingssaldo 2026-2029

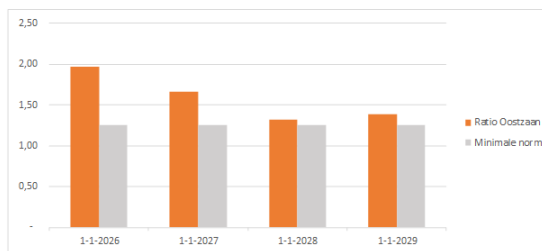


IN HOEVERRE ZIJN WIJ IN STAAT OM TEGENVALLERS OP TE VANGEN?

Solvabiliteit 2026-2029



	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Ratio Oostzaan	1,97	1,66	1,32	1,38
Minimale norm	1,25	1,25	1,25	1,25



Programma 1 – Dienstverlening

Waar gaat dit programma over?

Binnen het programma Dienstverlening zetten we ons in op het gebied van: Burgerlijke stand, Basisregistratie personen (BRP), de Kieswet, vergunningverlening en overige directe en digitale dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en instellingen.

Wat willen we bereiken?

Als zelfstandige gemeente staan wij dicht bij onze inwoners, ondernemers en instellingen. Zij staan centraal in onze dienstverlening. Vanuit deze visie is dienstverlening voor ons meer dan het loket van Burgerzaken waar inwoners een paspoort kunnen aanvragen. Als gemeente willen wij onze inwoners optimaal te woord staan en informatie bieden van hoge kwaliteit. Verder hoort het bij onze dienstverlening dat de gemeenteloketten toegankelijk zijn voor iedereen en dat we meedenken en proactief handelen. Deze servicenormen gelden voor al onze afdelingen. Integraal werken is hiervoor essentieel. Het gaat dan om zowel de wettelijke taken als om de samenhang op andere onderdelen binnen de diverse disciplines.

Programma 1: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2026
THEMA 1 Informatievoorziening	DOEL 1.1 Kwaliteit informatievoorziening verbeteren	1.1.1 – Klantreis op de website optimaliseren
THEMA 2 Bereikbaarheid	DOEL 2.1 Bereikbaarheid verbeteren	2.1.1 – Uitvoeren Uitvoeringsplan Dienstverlening

P1 THEMA 1: Informatievoorziening

Elke vraag die bij ons binnenkomt beantwoorden wij volgens onze servicenormen, of dit nu digitaal, per post, telefonisch of persoonlijk is. We denken en zoeken mee naar mogelijkheden en oplossingen. Onze informatievoorziening is actueel, begrijpelijk en transparant.

Doel

P1 DOEL 1.1: Kwaliteit informatievoorziening verbeteren

Het is een constant proces om te werken aan kwalitatief goede informatievoorziening die aansluit bij vragen vanuit onze inwoners, ondernemers en instellingen. Als de situatie daarom vraagt, bieden we waar mogelijk maatwerk.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

Classificatie: Int

P1 1.1.1 Klantreis op de website optimaliseren

Klantreis op website duidelijker en gebruiksvriendelijker maken. Een strategisch meerjarenplan biedt hulp bij het optimaliseren van de website. We willen dat inwoners snel en makkelijk kunnen vinden wat ze zoeken op de website. Daarom kijken we goed naar hoe inwoners de website gebruiken. We zien waar inwoners op vastlopen of afhaken en passen dit dan aan. Door deze verbeteringen is de website makkelijker in gebruik en zullen inwoners sneller klaar zijn en meer tevreden.

P1 THEMA 2: Bereikbaarheid

De lijnen tussen inwoners, ondernemers, instellingen en de gemeente zijn kort en de persoonlijke contacten zijn warm. Contacten verlopen vooral via onze digitale kanalen: website, digitale formulieren en sociale media (zoals wettelijk ook vereist). Daarnaast blijven wij ook toegankelijk via de telefoon en voor het maken van een persoonlijke afspraak.

Doel

P1 DOEL 2.1: Bereikbaarheid verbeteren

We verbeteren onze bereikbaarheid aan de hand van de behoefte van onze inwoners en de gevestigde bedrijven en instellingen. Onze prioriteit ligt bij het optimaliseren van de digitale dienstverlening en het realiseren van een laagdrempelige fysieke toegang binnen onze gemeente.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P1 2.1.1 Uitvoeren uitvoeringsplan dienstverlening

De nieuwe telefooncentrale is in de eerste helft van 2025 geïmplementeerd. Het optimaliseren van de klantreis d.m.v. verzamelen klantinformatie is het volgende item in het uitvoeringsplan. De data-analist en web coördinator zullen regelmatig kijken naar de gegevens uit het systeem en zullen deze evalueren, zodat het sneller en makkelijker voor de inwoner is.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025 incl.wijz.	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
112 Verkiezingen	60.112	55.291	81.991	81.991	81.991	81.991
201 Burgerzaken	824.266	903.686	1.090.317	1.090.317	1.028.317	1.028.317
202 Dienstverlening algemeen	31.891	32.000	32.000	32.000	32.000	32.000
401 APV en bijzondere wetgeving	157.556	247.565	227.172	227.172	227.172	227.172
501 Economische zaken	32.221	33.190	31.934	31.934	31.934	31.934
611 Vergunningen	728.788	658.098	722.225	722.225	722.225	722.225
612 Handhaving omgevingsvergunningen	0	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Totaal Lasten	1.834.833	1.933.330	2.189.139	2.189.139	2.127.139	2.127.139
Baten						
201 Burgerzaken	267.691	228.229	214.278	214.278	144.278	144.278
401 APV en bijzondere wetgeving	21.728	19.200	19.200	19.200	19.200	19.200
611 Vergunningen	841.291	270.000	270.000	270.000	270.000	270.000
Totaal Baten	1.130.711	517.429	503.478	503.478	433.478	433.478
Resultaat baten minus lasten	-704.122	-1.415.901	-1.685.661	-1.685.661	-1.693.661	-1.693.661

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de begroting 2025.

Product	Baten of lasten	Verschil	Toelichting
112 Verkiezingen	Lasten	€26.700 (nadeel)	€26.700 meer toegerekende kosten. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
201 Burgerzaken	Lasten	€186.631 (nadeel)	42.027 meer toegerekende kosten KCC, 200.652 meer kosten toegerekende kosten, en 42.097 minder overhead toerekening. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
401 APV en bijzondere wetgeving	Lasten	€20.393 (voordeel)	€23.398 meer toegerekende kosten en €46.326 minder overhead. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.

Classificatie: Int

611 Vergunningen	Lasten	€64.127 (nadeel)	€171.774 meer toegerekende kosten en 110.147 minder overhead. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
------------------	--------	---------------------	---

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Reserve kwaliteitszorg	8.000	0	0	0	0	0
Reserve verkiezingen	24.257	25.864	27.370	28.853	30.336	31.819
Totaal reserves	32.257	25.864	27.370	28.853	30.336	31.819

25-nov-2025

Toelichting reserves

Reserve kwaliteitszorg

Deze reserve is vrij gevallen in de begroting 2025. Deze vrijval is opgenomen in de eerste begrotingswijziging inzake het project duurzaam begrotingsevenwicht 2025.

Reserve Verkiezingen

Jaarlijkse wordt een dotatie aan deze reserve begroot, om schommelingen in de kosten van de verkiezingen op te kunnen vangen. De jaarlijkse kosten van de verkiezingen zullen aan de reserve worden onttrokken.

Programma 2 – Ruimtelijke ontwikkeling

Waar gaat dit programma over?

Het programma Ruimtelijke Ontwikkeling houdt zich bezig met: goed wonen, werken en recreëren en het zo veel mogelijk behouden van het open cultuurlandschap voor het nageslacht.

Wat willen we bereiken?

Wij blijven ons inzetten voor een groene woon- en leefomgeving met voldoende en passende woningen voor huidige en toekomstige generaties. Ook bevorderen we de doorstroming hiervan. Wij hechten groot belang aan verduurzaming en energieneutraliteit. Onze ambitie is om in 2040 als gemeentelijke organisatie energieneutraal te zijn en om de klimaatdoelstellingen vanuit de Klimaatwet en Klimaatakkoorden behaald te hebben. Als gemeente staan wij dicht bij onze inwoners, ondernemers en organisaties. We hebben de verantwoordelijkheid om draagvlak te creëren bij initiatieven die een duidelijke maatschappelijke meerwaarde hebben.

Gunstig vestigings- en ondernemingsklimaat

Wij verwelkomen economische initiatieven met een gunstig vestigings- en ondernemingsklimaat. Deze initiatieven hebben de meeste kans als ze duurzaam zijn, onze plaatselijke economie en werkgelegenheid bevorderen en/of op een andere manier aantoonbaar goed zijn voor de lokale samenleving. In regionaal verband praten we met MKB-ondernemers over nieuwe wetten en regels die grote gevolgen voor het MKB kunnen hebben, de zogenoemde MKB-toets.

Programma 2: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2026
THEMA 1 Wonen in Oostzaan	DOEL 1.1 Passend woningaanbod voor onze inwoners	1.1.1 – Woningvoorraad vergroten 1.1.2 – Creatiever omgaan met woonvormen 1.1.3 – Aanpassen welstandsbeleid
THEMA 2 Ruimte aan ontwikkeling en waarborgen van kwaliteit	DOEL 2.1 Recreatiemogelijkheden aantrekkelijker maken	2.1.1 – Afronding realisatie kano-steigers en picknickbankjes Oostzanerveld in 2025–2026 2.1.2 – Kanoroute Oostzanerveld 2.1.3 – Afronding beleid kleinschalige verblijfsrecreatie opstellen
	DOEL 2.2 Waarborgen van de ruimtelijke kwaliteit	2.2.1 – Oostzanerveld 2.2.2 – Participeren in het project AVANT 2.2.3 – Omzetten basisregeling naar omgevingsplan
THEMA 3 Duurzaamheid	DOEL 3.1 Bevorderen duurzame economische ontwikkelingen	3.1.1 – Bevorderen verduurzaming bedrijven(terreinen) 3.1.2 – Stimuleren energiebesparing bedrijven 3.1.3 – Aansluiten in de regio: energie en klimaat 3.1.4 – Opstellen Warmteprogramma 3.1.5 – Woningverduurzaming stimuleren 3.1.6 – Energie opwekken met hernieuwbare bronnen 3.1.7 – Opstellen wijkuitvoeringsplan 3.1.8 – Verduurzaming gemeentelijke gebouwen

P2 THEMA 1: Wonen in Oostzaan

Wij werken mee aan een woningaanbod dat beter aansluit op de (toekomstige) woningbehoefte van onze inwoners en aan de woonopgaven in deze gemeente. Wij zoeken zoveel mogelijk ruimte om woningbouw mogelijk te maken. Hierbij kijken we waar inwoners van Oostzaan voorrang kunnen krijgen en onderzoeken we of mensen die een huurwoning in Oostzaan achterlaten, voorrang kunnen krijgen bij het kopen van een (nieuwbouw)woning. Daarbij streven we naar een goede balans tussen huur- en koopwoningen.

Doel

P2 DOEL 1.1: Passend woningaanbod voor onze inwoners

Het stimuleren van woningbouw heeft een zeer hoge prioriteit, omdat we de mogelijkheden voor doorstroming binnen onze gemeente willen vergroten. De gemeente wil gedifferentieerd, creatief en duurzaam (laten) bouwen voor jong en oud. Woningen moeten

Classificatie: Int

bereikbaar blijven voor alle lagen van de bevolking. We zetten als vuistregel voor de verdeling van huurwoningen in op 40% sociale huur en 60% vrije sector huur, waarvan 2/3 midden huur (tot €1.123 per maand). Voor koopwoningen zetten we in op een verdeling van 40% betaalbare koop (tot €435.000, prijspeil NHG) en 60% op overige koopwoningen. Wij maken afspraken met de Woningbouwvereniging Oostzaanse Volkshuisvesting (WOV), en zo nodig met andere in Oostzaan actieve woningbouwverenigingen, om doorstroming te bevorderen. Als ouderen naar een passende nieuwe woning verhuizen, maken ze ruimte voor starters en doorstromers.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P2 1.1.1 Woningvoorraad vergroten

De gemeente Oostzaan zet in op de realisatie van sociale- en particuliere woningbouwinitiatieven evenals eigen woningbouwprojecten om de woningvoorraad zo snel en passend mogelijk aan te vullen. Hierbij nemen we een actieve rol waarbij we meedenken met de planvorming en realisatie van initiatieven en proberen strategische sturing toe te passen waar mogelijk om onze belangrijkste doelgroepen – starters en senioren – van passend en betaalbaar woningaanbod te voorzien. De prioriteit ligt bij de realisatie van betaalbare woningen, gesteund door het volkshuisvestingsprogramma (vaststelling eind 2025–begin 2026). Daarvoor zijn de prestatieafspraken die we jaarlijks met corporaties maken van belang. We monitoren deze afspraken om te waarborgen dat de ontwikkeling van nieuwe huurwoningen op koers blijft.

P2 1.1.2 Creatiever omgaan met woonvormen

Wij blijven ons inzetten om met inachtneming van de Omgevingsverordening NH2022, “wonen op vaders erf” te realiseren en hebben daartoe eind 2025 ook beleidsregels opgesteld. De wijziging van de provinciale Omgevingsverordening m.i.v. 2025 heeft het eenvoudiger gemaakt, medewerking te kunnen verlenen aan het wonen op vaders erf in het landelijk gebied. Met de vaststelling en met inachtneming van de gemeentelijke beleidsregels kan sowieso uitvoering worden gegeven aan het wonen op vaders erf in binnenstedelijk gebied.

Ook blijven wij ons inzetten voor de realisatie van tiny houses. Dit is een relatief nieuwe woonvorm die bijdraagt aan het vergroten van de diversiteit aan woonmogelijkheden. In 2026 zal of is de vergunning verleend voor de realisatie van de eerste tiny houses in Oostzaan als de haalbaarheidsstudie in 2025 succesvol is uitgevoerd.

P2 1.1.3 Aanpassen welstandsbeleid

Het beleidskader ten aanzien van de ruimtelijke kwaliteit zal in 2026 geactualiseerd worden, inclusief het verder verankeren van het door de raad vastgestelde beeldkwaliteitsplan voor Twiske Poort.

P2 THEMA 2: Ruimte aan ontwikkeling en waarborgen aan kwaliteit

We willen werkgelegenheid stimuleren door onder andere het ontwikkelen van toerisme, recreatie en de natuur.

Doel

P2 DOEL 2.1: Recreatiegebied aantrekkelijker maken

Wij willen een aantrekkelijk gemeente blijven om te recreëren.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P2 2.1.1 Afronding realisatie kano-steigers en picknickbankjes Oostzanerveld in 2025/2026

Voor de stimulering van duurzame en stille waterrecreatie zijn we bezig met een project om één kanosteiger bij het Twiske te vervangen worden in het Oostzanerveld en langs de Twiskebrug twee drijfsteigers geplaatst met daarop hufterproof picknickbankjes. In verband met langdurige procedures omtrent vergunningverlening, de restricties rond bouwen in een natuurgebied en de vele stakeholders die bij het project betrokken zijn, verwachten we het totale project (zowel steigerbouw, als plaatsing van de borden en picknickbankjes) af te ronden in 2026.

P2 2.1.2 Kanoroute Oostzanerveld

De bestaande rode kanoroute door het Oostzanerveld wordt ingekort en is digitaal te vinden en te gebruiken. De folder met het kanoroutenetwerk is ontwikkeld. Project meegenomen vanuit 2025, omdat we wilden wachten op de realisatie van de nieuwe steigers van punt 2.1.1.

P2 2.1.3 Afronding beleid kleinschalige verblijfsrecreatie opstellen

Onderzoek in 2025 afgerond. Nog niet zeker of we dit beleid ook gaan invoeren. Hier wordt op basis van het onderzoek een raadsvoorstel voor geschreven. Daarna moet het beleid eventueel nog worden ingevoerd. Daarom loopt dit project naar verwachting door in 2026.

Doel

P2 DOEL 2.2: Waarborgen van de ruimtelijke kwaliteit

Wij willen een aantrekkelijk gemeente blijven om te wonen. Daarbij behouden en versterken wij de kwaliteit van de openbare ruimte en de omgeving en zetten we in op het behoud van het dorpsaanzicht.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P2 2.2.1 Oostzanerveld

Het Oostzanerveld is van groot belang voor Oostzaan. Daarom willen we onze inspanningen richten op het in standhouden van de ruimtelijke kwaliteit van het Oostzanerveld. Daarnaast

Classificatie: Int

participeren wij in het gebiedsproces van de provincie Noord-Holland en behartigen hierin de Oostzaanse belangen. Doel is om in 2025 een gezamenlijk gedragen toekomstvisie vast te stellen.

Vanuit de stikstofcrises ziet de provincie een groot belang bij het natuurherstel in dit gebied. Echter ontbreekt het aan financiële middelen en is de provincie hiervoor aan het lobbyen bij het Rijk. Waar mogelijk ondersteund de Oostzaan de lobby om de uitvoering van de toekomstvisie door te zetten.

P2 2.2.2 Participeren in het project AVANT

De planning is dat eind 2026 de bouw van de fietstunnel Skoon en fietsbrug bij het Ambacht wordt afgerond. De bouwruimte is beperkt en dit vraagt veel verkeersmaatregelen om Oostzaan bereikbaar te houden. We toetsen de verkeersplannen in het 4 wekelijks BLVC-overleg. Daarnaast maken we afspraken over de overdracht van alle informatie die nodig is om deze bouwwerken in de toekomst te kunnen beheren.

P2 2.2.3 Omzetten basisregeling naar omgevingsplan

Na afronding van de eerste Omgevingsplanwijziging begin 2026 beginnen we direct daarna met het opstellen van de eerste gebiedsgerichte regels in het Omgevingsplan, een traject dat tot 2032 zal gaan duren.

P2 THEMA 3: Duurzaamheid

Bij de ontwikkeling van ons leefgebied kijken wij hoe we het leefklimaat en de luchtkwaliteit kunnen verbeteren. Daarbij staan betaalbare en schone energievoorzieningen voorop.

Doel

P2 DOEL 3.1: Bevorderen duurzame economische ontwikkelingen

We streven naar een duurzame samenleving en wij stimuleren en informeren bedrijven en inwoners om waar mogelijk te verduurzamen.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P2 3.1.1 Bevorderen verduurzaming bedrijven(terreinen)

Bedrijven worden geattendeerd op de mogelijkheid om ‘fikkers’ vanuit de Taskforce Energieinfrastructuur in te schakelen. Zij kunnen bedrijven adviseren over slimme energieoplossingen.

Als vervolg op het in 2024 uitgevoerde netcongestieonderzoek, adviseren OD IJmond en adviesbureau Enerzien bedrijven met een grootverbruikaansluiting over mogelijke individuele maatregelen om – ondanks de huidige netcongestieproblematiek – te kunnen verduurzamen.

P2 3.1.2 Stimuleren energiebesparing bedrijven

Gemeente Oostzaan is aangesloten bij het Energiebesparingsakkoord Noord–Hollandse bedrijven 2022–2026. Dit akkoord is gericht op energiebesparing bij bedrijven door een combinatie van stimulerend toezicht, handhaving en ondersteuning met energiescans en advies. De uitvoering van het akkoord wordt voor de gemeente Oostzaan gedaan door ODJ.

We nemen deel aan het Ontzorgingsprogramma Verduurzaming MKB van de provincie Noord–Holland om MKB–ondernemers in de gemeente te ondersteunen bij verduurzaming van hun bedrijfspand en/of –proces.

P2 3.1.3 Aansluiten in de regio: energie en klimaat

Binnen de Energieregio Noord–Holland Zuid nemen we deel aan de werkgroepen RES, warmte en energieinfrastructuur.

We zijn betrokken bij het programma Verbindingen Aanlanding Wind op Zee (VAWOZ) van het ministerie van KGG en het project 380kV–netuitbreiding Noord–Holland Noord van TenneT en het ministerie van KGG. We kijken daarbij kritisch mee en komen op voor de belangen van Oostzaan, namelijk het behoud van het open landschap en behoud van de natuurwaarde.

Ook zijn we betrokken bij het project opwaardering 380 kV–verbinding Beverwijk–Oostzaan–Diemen.

Binnen het eerste spoor van de Taskforce Energieinfrastructuur Noord–Holland (versnelling uitbreiding e–infra) zijn we actief binnen het cluster Zaanstreek (Zaanstad–Oostzaan).

We volgen de ontwikkelingen omtrent windenergie in de gemeente Amsterdam. Waar nodig adviseren we en/of dienen we zienswijzen in.

We zijn betrokken bij de uitvoering van de provinciale Energievisie en het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat (pMIEK). Ook werken we met Liander binnen Zaanstreek–Waterland aan het ‘regionaal programmeren’ van het elektriciteitsnet: het op elkaar afstemmen van de inrichting van het elektriciteitsnet op (ruimtelijke) ontwikkelingen in de regio.

P2 3.1.4 Opstellen warmteprogramma

In 2025 is er een start gemaakt aan het opstellen van een warmteprogramma voor heel Oostzaan. De Transitievisie Warmte (TVW) van Oostzaan uit 2021 geeft een globaal plan met tijdspad weer over het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Het Warmteprogramma is de meer concrete opvolger van de TVW met uitgewerkte plannen voor de verduurzaming van wijken voor de komende 10 jaar. Het warmteprogramma wordt in 2026 vastgesteld (volgens de Omgevingswet). Daarna volgt elke 5 jaar een herijking.

P2 3.1.5 Woningverduurzaming stimuleren

Eind 2025/2026 organiseren we een nieuwe isolatiesubsidieactie in het kader van de Lokale Aanpak Isolatie (onderdeel van het Nationaal Isolatieprogramma). Gelijktijdig zullen warmtescans worden aangeboden aan eigenaren van koopwoningen.

Inwoners die te maken hebben met energiearmoede kunnen bezoek krijgen van een energiecoach van WelzijnWonenPlus, inclusief warmtescan.

In het najaar van 2026 nemen we wederom deel aan de Nationale Duurzame Huizenroute.

Doorlopend: met alle vragen over de verduurzaming van hun woning kunnen inwoners terecht bij het digitale energieloket van de gemeente (Duurzaam Bouwloket). Ook kunnen inwoners advies inwinnen bij het fysieke energieloket WoonWijzerWinkel in Wormerveer.

In 2025 zijn we gestart met het opstellen van een gemeentebreed Soortenmanagementplan (SMP). Daartoe wordt ecologisch gebiedsgericht onderzoek gedaan naar beschermde diersoorten in de bebouwde omgeving. Het SMP leidt tot een gebiedsontheffing in Oostzaan voor een periode van 10 jaar, wat het mogelijk maakt voor de gemeente, woningcorporaties en particulieren om te verduurzamen zonder eerst afzonderlijk ecologisch onderzoek uit te hoeven voeren.

Eind 2025 wordt het onderzoek in de kern van Oostzaan afgerond. Naar verwachting kan het SMP in de kern van Oostzaan vanaf eind Q2 2026 worden gebruikt. In het buitengebied (De Heul, De Haal en een deel van Noordeinde) vindt het onderzoek in zomer 2026 plaats.

P2 3.1.6 Energie opwekken met hernieuwbare bronnen

Het zoekgebied uit de RES voor zonnepanelen langs de A8 is opgenomen in het programma OER (Opwekking van Energie op Rijksvastgoed). In 2025 wordt de voorkeursvariant voor het OER-project A7–A8 vastgesteld, waarna in 2026 de planvormingsfase zal worden doorlopen.

In regionaal verband voeren we een project uit om het realiseren van zonnepanelen op schooldaken te stimuleren. Met vier schoolbesturen is een intentieovereenkomst gesloten. In 2025 is een selectie van scholen gemaakt en worden quick scans en nadere onderzoeken uitgevoerd. Realisatie van zonnepanelen bij een zo groot mogelijk aantal deelnemende scholen staat gepland voor eind 2025/2026.

Afhankelijk van de conclusies uit vervolgonderzoek naar de haalbaarheid zetten we in op ontwikkeling van een solar carport boven de parkeerplaats Twiske Poort.

P2 3.1.7 Opstellen wijkuitvoeringsplan

Het wijkuitvoeringsplan voor de wijken Twiske1 en 2, Roemereiland en de straat Jol met ongeveer 300 woningen is aangenomen door de raad met een amendement om na 1 jaar te evalueren. Er wordt nu een plan van aanpak opgesteld om het wijkuitvoeringsplan te laten starten. Na de evaluatie in 2026 gaat blijken welke middelen nodig zijn voor de 4 jaren daaropvolgend en hoe deze vrij gemaakt worden

In 2024 is er een pilotwijk uitgekozen. Deze wijk moet vooruitlopen op de doelstelling om Oostzaan energieneutraal te maken in 2040. Dit zijn de wijken Twiske1 en 2, Roemereiland en de straat Jol met ongeveer 300 woningen. Voor deze wijk is in 2024 een wijkuitvoeringsplan opgesteld en in Q1 2025 is dit voorgelegd aan de raad en aangenomen.

P2 3.1.8 Verduurzaming gemeentelijke gebouwen

De DUMAVA – subsidie is toegekend. Echter wordt momenteel onderzocht of de maatregelen wel voldoende bijdragen aan het terugdringen van de CO₂-uitstoot. De Kunstgreep en Sporthal de Greep zijn al behoorlijk duurzaam. Er wordt onderzocht of forse inzet van

Classificatie: Int

capaciteit en middelen voor een relatief kleine winst op het gebied van CO₂-reductie wenselijk is of dat er andere panden in de gemeente zijn waar meer winst te behalen valt voor een lagere investering. Momenteel worden alle panden in kaart gebracht en na goedkeuring van de offerte zal dit starten. Er is al budget voor de kosten van de energiemonitoring. Naast het feit dat dit een forse besparing kan opleveren van het energieverbruik, zal dit ook als basis dienen om gerichte keuzes te maken bij een aanpak van de verduurzaming.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025 incl.wijz.	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
301 Woonruimteverdeling	33.261	23.000	68.526	69.226	69.926	69.926
302 Act. GBKN en kadasterkaarten	47.699	109.886	53.406	53.406	53.406	53.406
303 Volkshuisvesting	37.759	28.104	9.427	9.427	9.427	9.427
304 Erfpacht	18.196	7.183	7.183	7.183	7.183	7.183
503 Oostzanerveld	6.400	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
609 Ruimtelijke ordening	278.263	118.638	178.002	178.002	178.002	178.002
613 Grondexploitatie	86.300	154.283	186.855	186.855	186.855	186.855
805 Verkeer en vervoer	118.420	107.737	101.325	101.325	101.325	101.325
Totaal Lasten	626.298	558.831	614.724	615.424	616.124	616.124
Baten						
301 Woonruimteverdeling	638	0	0	0	0	0
302 Act. GBKN en kadasterkaarten	4.121	0	0	0	0	0
303 Volkshuisvesting	24.792	0	0	0	0	0
304 Erfpacht	91.496	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
613 Grondexploitatie	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	121.047	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
Resultaat baten minus lasten	-505.251	-468.831	-524.724	-525.424	-526.124	-526.124

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de begroting 2025.

Product	Baten of lasten	Verschil	Toelichting
---------	-----------------	----------	-------------

301 Woonruimteverdeling	Lasten	€45.526 (nadeel)	€45.226 meer toegerekende kosten. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
302 Act. GBKN en kadasterkaarten	Lasten	€56.480 (voordeel)	€56.480 minder toegerekende kosten. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
303 Volkshuisvesting	Lasten	€18.677 (voordeel)	€18.677 minder toegerekende kosten. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
609 Ruimtelijke ordening	Lasten	€59.364 (nadeel)	€59.364 meer toegerekende kosten ivm toenemen van RO projecten. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
613 Grondexploitatie	Lasten	€32.572 (nadeel)	€32.572 meer toegerekende kosten ivm toenemen van RO projecten en projecten binnen OZ. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Reserve duurzaamheid	431.328	431.328	431.328	431.328	431.328	431.328
Reserve omgevingswet	685.875	685.875	685.875	685.875	685.875	685.875
Reserve Volkshuisvesting	0	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Reserve Wet Kwaliteitsborging bouw	29.625	38.197	38.197	38.197	38.197	38.197
Reserve Wonen op vaders erf	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal reserves	1.146.828	1.190.400	1.190.400	1.190.400	1.190.400	1.190.400

25-nov-2025

Toelichting reserves

Reserve Duurzaamheid

Voor de periode 2026–2029 zijn geen mutaties op deze reserve gepland. Deze reserve kan worden ingezet voor initiatieven op het gebied van duurzaamheid en energietransitie.

Reserve Volkshuisvesting

Conform de resultaatbestemming 2024 wordt een bedrag van €25.000 opgenomen voor het opstellen van het beleidsplan.

Classificatie: Int

Reserve Omgevingswet

De reserve Omgevingswet is bestemd voor het omzetten van de bestaande bestemmingsplannen naar een omgevingsplan, waarvoor een tijdsperiode mag worden gehanteerd van 6 jaar, waarbinnen dit gereed moet zijn. Bij de jaarrekening worden de werkelijke kosten aan deze reserve onttrokken, conform de doelstelling van de reserve.

Reserve Wet Kwaliteitsborging bouw

De Wet kwaliteitsborging (Wkb) voor het bouwen heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren. Voor de periode 2026–2029 zijn nog geen mutaties op deze reserve gepland. Daarnaast wordt vanuit de resultaatbestemming 2024 een bedrag ad €8.572 toegevoegd aan deze reserve.

Reserve Wonen op vaders erf

Conform de resultaatbestemming 2025 wordt een bedrag van €10.000 opgenomen voor het opstellen van beleid, met in achtneming van de gewijzigde Omgevingsverordening.

Programma 3 – Sociaal Domein

Waar gaat dit programma over?

Het programma Sociaal Domein houdt zich bezig met onze inzet op het gebied van: beleid en uitvoering van de Participatiewet, Jeugdwet, Wmo, armoede, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, Wet inburgering en de Wet publieke gezondheid.

Wat willen we bereiken?

Iedereen in Oostzaan mag en kan meedoen. Dat is onze ambitie. We werken aan bestaanszekerheid, gezond leven en opgroeien, en aan maatschappelijke ondersteuning. Het is voor ons belangrijk dat onze inwoners verbonden (kunnen) zijn met de samenleving en zich gesteund voelen bij het vervullen van zorgtaken. In Oostzaan gaat veel zorg naar elkaar uit. Wie zorg of hulp van de gemeente nodig heeft, krijgt zo snel mogelijk een passende oplossing. We zorgen ervoor dat inwoners die ondersteuning nodig hebben dit gemakkelijk en dichtbij vinden en in onze dienstverlening hebben we oog voor de menselijke maat. We zijn alert op de manier waarop de regels van de Participatiewet, de Jeugdwet, de Wet werk en inkomen en de Wmo uitpakken in de levens van inwoners. We sluiten aan bij de leefwereld van inwoners om passende ondersteuning te kunnen bieden. Integraal beleid en een goed op elkaar afgestemde uitvoering zijn hiervoor essentieel. Het gaat dan niet alleen om de wettelijke taken binnen het sociaal domein, maar ook om de samenhang met bijvoorbeeld sport, cultuur, onderwijs, omgeving en economie. We ontwikkelen een integraal beleidskader met vier centrale thema's. Dit werken de komende jaren uit om voorwaarden te scheppen voor een integrale uitvoering.

1. Voor en met elkaar

Dit thema richt zich op ondersteuning van de sociale betrokkenheid van de dorpsgemeenschappen, op zo goed en lang mogelijk thuis kunnen wonen van kwetsbare inwoners en op mantelzorgondersteuning.

2. Iedereen kan meedoen

Dit thema richt zich onder andere op armoede- en schuldenproblematiek en op het verlichten van eenzaamheid.

3. De kracht van preventie

Dit thema richt zich op het bevorderen van een gezonde leefstijl en op een sterke basis voor de jeugd.

4. Passende ondersteuning en zorg

Dit thema richt zich op de ontwikkeling van passende hulp voor inwoners volgens onze dienstverleningsvisie, de ontwikkeling van integrale toegang en samenwerking met onze partners.

Programma 3: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2026
THEMA 1 Voor en met elkaar	DOEL 1.1 Ondersteunen lang thuis wonen	1.1.1 – Uitvoering geven aan Woonzorgprogramma
THEMA 2 Iedereen kan meedoen	DOEL 2.1 Armoede bestrijden	2.1.1 – Uitvoeren Plan armoedebestrijding
	DOEL 2.2 Aanpak laaggeletterdheid	2.2.1 – Aanpak Laaggeletterdheid
	DOEL 2.3 Schuldenproblematiek aanpakken	2.3.1 – Beleidsplan Schuldhulpverlening 2024–2028
	DOEL 2.4 Verlichten van eenzaamheid	2.4.1 – Preventieve huisbezoeken Oostzaan
	DOEL 2.5 Stimuleren van werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt	2.5.1 – Uitvoering van nieuwe wetgeving participatie
	DOEL 2.6 Toepassen menselijke maat	2.6.1 – Doorontwikkelen doorbraakmethode
THEMA 3 Preventie	DOEL 3.1 Bevorderen gezonde leefstijl	3.1.1 – Uitvoeren Sportakkoord II (2022 – 2026)
	DOEL 3.2 Jeugdhulp; een sterke basis voor de jeugd	3.2.1 – Voeren van maatschappelijk debat van speciaal naar normaal
THEMA 4 Passende ondersteuning en zorg	DOEL 4.1 Mantelzorg ondersteunen	4.1.1 – Beschermde wonen van Zaanstad naar Oostzaan
	DOEL 4.2 Jeugdhulp	4.2.1 – Hervormingsagenda jeugd 4.2.2 – Versoepelen van de overgang van jeugdwet naar WMO en de participatiewet 4.2.3 – Aanbesteding specialistisch jeugdhulp
THEMA 5 Verbeteren dienstverlening Sociaal Domein	DOEL 5.1 Integraal werken binnen de beleidsterreinen	5.1.1 – Opstellen nieuw beleidsplan 2027–2032 en uitvoeringsagenda 2027–2028 5.1.2 – Uitvoering geven aan uitvoeringsagenda 2025–2026 en evaluatie van het huidige beleidsplan 2023–2026 Koers Sociaal Domein

Classificatie: Int

Programma 3: Doelenboom

P3 THEMA 1: Voor en met elkaar

Veel inwoners voelen zich met elkaar verbonden en zien naar elkaar om. Dit noemen we ook wel sociale betrokkenheid. Deze betrokkenheid en het behouden ervan of zelfs het vergroten, is belangrijk. Als mensen elkaar kennen en zich met elkaar verbonden voelen, is de kans groter dat zij rekening willen houden met en zich willen inzetten voor elkaar. Met een goede sociale betrokkenheid snijdt het mes aan twee kanten. Je verbonden voelen met je naasten draagt bij aan mentale gezondheid. Bij een groep horen en sociale contacten hebben, vinden veel mensen fijn. En het kan eenzaamheid tegengaan. Daarnaast kan verbondenheid een laagdrempelig vangnet vormen met oog voor elkaar.

De drie speerpunten zijn:

- Het ondersteunen van de onderlinge sociale betrokkenheid
- Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen
- Versterken mantelzorgondersteuning

Doel

P3 DOEL 1.1: Ondersteunen lang thuis wonen

De gemeente faciliteert inwoners om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. Dit is het hoofddoel van de Wet maatschappelijke ondersteuning van 2015. De gemeente doet dit op twee manieren. 1. Via de maatwerkvoorzieningen waarvoor een indicatie nodig is (dagbesteding, begeleiding, hulp bij het huishouden, hulpmiddelen, woningaanpassingen, trapliften, aanvullend openbaar vervoer, enzovoorts). 2. Via voorliggende voorzieningen (mantelzorgondersteuning, inzet vrijwilligers, tafeltje dekje, Belbus, WelzijnWonenPlus enzovoorts). Deze voorliggende voorzieningen worden meestal door de welzijnsorganisaties, georganiseerd.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P3 1.1.1 Uitvoering geven aan Woonzorgprogramma

Het Woonzorgprogramma wordt uitgevoerd. Er wordt een start gemaakt met het plannen van combinaties van wonen en zorg voor ouderen en bijzondere doelgroepen. We zorgen voor mogelijkheden voor huisartsen en zorginstellingen. Tevens wordt dakloosheid zoveel mogelijk voorkomen. Hiervoor worden duidelijke afspraken gemaakt in de regionale samenwerking.

P3 THEMA 2: Iedereen kan meedoen

Mee kunnen doen heeft te maken met thema 1: ‘Voor en met elkaar’. Het vraagt om verbindingen tussen inwoners onder elkaar en tussen (maatschappelijke) organisaties en inwoners waarbij men respect heeft voor elkaar, naar elkaar omkijkt en voor elkaar zorgt. We gaan uit van inwoners die er zelf voor kunnen zorgen dat ze meedoen. Maar we weten dat er soms (tijdelijk) grenzen zitten aan de zelfredzaamheid. We weten ook dat niet alle problemen te voorkomen of op te lossen zijn en dat er mensen zijn die te maken hebben met een beperking. Ook zijn er mensen die niet volledig zichzelf kunnen zijn omdat anderen ze dan niet accepteren. Daarom zetten wij ons in voor inwoners die, op sommige gebieden, niet of niet volledig mee kunnen doen. Het kan bijvoorbeeld gaan om bemiddeling naar passend werk, het (beter) leren lezen en schrijven, een openbare ruimte geschikt maken voor rolstoelen of een bijdrage leveren aan de acceptatie van diversiteit in seksualiteit en gender.

De twee speerpunten zijn:

- Het ondersteunen van inwoners die (tijdelijk) financieel niet zelfredzaam zijn en/of schulden hebben
- Effectieve aanpak van eenzaamheid

Doel

P3 DOEL 2.1: Armoede bestrijden

Mensen met een lager inkomen hebben het de afgelopen periode lastig gehad. Dit is met name veroorzaakt door de hoge inflatie. Het is lastig om uit een dergelijke positie te komen. Daarnaast willen we meer doen om dit soort situaties te beperken.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P3 2.1.1 Uitvoeren Plan armoedebestrijding

Het beleidsplan armoede zit in 2026 in de uitvoeringsfase en dan wordt er gefocust op het voorkomen van armoede, ervoor zorgen dat iedereen kan meedoen, een sterke basis voor de jeugd, betere integrale samenwerking.

In 2025 vindt er een onderzoek plaats van de Rekenkamer van Oostzaan waarvan we de evaluatie ook willen omvormen naar actiepunten voor 2026.

Daarnaast willen we in 2026 onze regelingen laagdrempeliger communiceren naar inwoners en een sociale kaart ontwikkelen zodat inwoners, sociale partners en professionals elkaar beter kunnen vinden wanneer er eenmaal armoede wordt gesignaleerd.

Doel

P3 DOEL 2.2: Aanpak laaggeletterdheid

Ongeveer 2,5 miljoen Nederlanders hebben moeite met lezen, rekenen en het gebruiken van een computer of smartphone. In het dagelijks leven moeten mensen vaak lezen, schrijven, rekenen of omgaan met de computer. Een gebrek aan basisvaardigheden kan grote nadelen hebben.

Classificatie: Int

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P3 2.2.1 Aanpak Laaggeletterdheid

Voor laaggeletterdheid en het bevorderen van basisvaardigheden bij de inwoners werken wij samen in een regionaal samenwerkingsverband. In 2026 willen we een regionale aanpak realiseren voor een betere doorverwijzing naar verschillend aanbod.

Aanbod waarbij mensen beter kunnen leren lezen en schrijven door scholing, maar ook informeel aanbod waar men leert lezen en schrijven door laagdrempelige gespreksgroepjes of een cursus rondom digitale vaardigheden.

Laaggeletterdheid wordt ook meegenomen in het doorontwikkelen van de bibliotheek. In 2026 willen we een breder activiteitsaanbod in de bibliotheek realiseren, waar mensen door middel van kunst, cultuur, ontmoeting, theater & lezingen worden gestimuleerd om de bibliotheek vaker te bezoeken en lezen te stimuleren. Tot slot willen we als gemeente laagdrempeliger communiceren naar inwoners en een aantal standaardbrieven vanuit Werk & Inkomen en de WMO vereenvoudigen. Hierdoor kunnen inwoners onze eigen brieven ook beter lezen en begrijpen.

Doel

P3 DOEL 2.3: Schuldenproblematiek aanpakken

We willen dat inwoners die onder de armoedegrens leven en/of schulden hebben weer grip krijgen op hun situatie, volwaardig kunnen meedoen aan de samenleving en uiteindelijk (weer) zelfredzaam worden. We werken aan het voorkomen van schulden en armoede onder inwoners, met speciale aandacht voor jongeren.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P3 2.3.1 Beleidsplan Schuldhulpverlening 2024–2028

Beleidsplan Schuldhulpverlening 2024–2028

Het beleidsplan Schuldhulpverlening 2024–2028 is vastgesteld conform de landelijke uitgangspunten voor de basisdienstverlening. In de afgelopen periode zijn diverse acties ondernomen en uitgevoerd, waaronder de herinrichting van het systeem Mozard en het bieden van aanvullende ondersteuning aan ondernemers.

In 2026 zal de nadruk liggen op het optimaliseren van de gegevensverzameling uit Mozard, zodat de in- en uitstroom van schuldhulpverleningstrajecten beter gemonitord kunnen worden.

Daarnaast ligt de focus specifiek op jongeren en het verbeteren van de dataverzameling en –analyse binnen onze systemen. Jongeren vormen een aparte doelgroep binnen de landelijke kaders van de basisdienstverlening en vragen om specifieke aandacht. Dit komt mede doordat zij moeilijk te bereiken zijn en vaak niet tijdig worden bereikt met betrekking tot hun schuldenproblematiek. Om deze reden blijft er in 2026 actieve aandacht voor deze doelgroep bestaan.

Classificatie: Int

Concrete nieuwe acties voor 2025–2026:

- Aansluiting bij de Verwijsindex Schuldhulpverlening, met als doel inwoners sneller duidelijkheid en rust te bieden. De Verwijsindex Schuldhulpverlening is een landelijk systeem waarmee schuldhulpverlenende organisaties op een veilige en privacy bewuste manier signalen kunnen uitwisselen over inwoners met financiële problemen. Door aansluiting bij deze index kunnen gemeenten en andere betrokken instanties eerder signaleren dat iemand hulp nodig heeft, sneller contact leggen en beter samenwerken. Het doel is om inwoners sneller duidelijkheid, ondersteuning en rust te bieden.
- Gerichtere inzet van het hulpaanbod per specifieke doelgroep, in lijn met de landelijke verplichting om doelgroepen afzonderlijk te benaderen binnen de basisdienstverlening.
- Herziening van de beschikkingen, eveneens een verplicht onderdeel van de basisdienstverlening. Op dit moment zijn er nog onderdelen die aangepast moeten worden om aan te sluiten bij het nieuwe beleidsplan.
- Verdere herinrichting van het schuldhulpverleningsproces.
- Continue monitoring van data, zodat tijdig bijgestuurd kan worden waar nodig.

Doel

P3 DOEL 2.4: Verlichten van eenzaamheid

Eenzaamheid overkomt jong en oud. Eenzaamheid komt in lichte of sterke mate voor. Je kunt je af en toe eenzaam voelen of voor lange tijd. Hoe eenzaamheid voelt en wat het met je doet, is voor iedereen anders. Een veelgebruikte definitie van eenzaamheid is: “het subjectief (persoonlijk) ervaren van een onplezierig of ontoelaatbaar gemis aan (kwaliteit van) bepaalde sociale relaties”. Het kan dus gaan om het aantal contacten en/of de kwaliteit van de contacten. Bestrijding van eenzaamheid ligt op twee domeinen: volksgezondheid en welzijn. De eerste is belegd bij GGD en de tweede is belegd bij Welzijn Wonen Plus.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P3 2.4.1 Preventieve huisbezoeken Oostzaan

Welzijn Wonen Plus voert in de gemeente Oostzaan preventieve huisbezoeken uit bij inwoners van 80-plus. Het doel van deze huisbezoeken is om vroegtijdig eventuele ondersteuningsbehoeften op het gebied van wonen, welzijn en zorg te signaleren en inwoners actief te informeren over beschikbare voorzieningen en hulpdiensten. Tijdens deze huisbezoeken wordt er extra aandacht gegeven aan Valpreventie. In 2026 worden meer dan 100 inwoners aangeschreven en bezocht. De huisbezoeken worden gecoördineerd door Welzijn Wonen Plus en uitgevoerd door een vast team van vrijwilligers. De gemeente houdt zo contact met een doelgroep die mogelijk hulp kan gebruiken. De uitvoering loopt van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2026. De resultaten worden in het eerste kwartaal van 2027 geëvalueerd.

Deze aanpak sluit aan bij het landelijke actieprogramma Eén tegen eenzaamheid.

Verder gaan we in 2026 inventariseren wat voor activiteiten er voor jongeren op het gebied van eenzaamheid worden aangeboden. Aangezien de jongeren van Oostzaan niet in de eigen

Classificatie: Int

gemeenten naar het middelbaar onderwijs gaan, gaan we onderzoeken wat er in Zaanstreek–Waterland aangeboden wordt op het gebied van eenzaamheid en jongeren.

Doel

P3 DOEL 2.5: Stimuleren van werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt

Het stimuleren van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt doen we met ondersteunende maatregelen die als doel hebben mensen actief en naar vermogen te laten participeren in de arbeidsmarkt.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P3 2.5.1 Uitvoering van nieuwe wetgeving participatie

Vanaf 1 januari 2026 is de Participatiewet in Balans van kracht. Dit brengt een gefaseerde aanpak met zich mee tot wijziging van de Participatiewet, IOAW en IOAZ. Deze wijzigingen zijn gericht op het verbeteren van de uitvoerbaarheid en het aantrekkelijker maken van (deeltijd)werk naast een uitkering.

Wij gaan ons voorbereiden op de invoering van de eerste maatregelen die naar verwachting per 1 januari 2026 van kracht worden. Wij zullen de effecten van de wetswijzigingen vertalen naar lokale uitvoering, communicatie en dienstverlening. Daarbij houden wij rekening met landelijke kaders en de beschikbare invoeringsruimte.

Drie sporen richting aanpassing:

- Korte termijn (spoor 1): wij zullen in 2026 uitvoering geven aan onder meer verruiming van bijverdiengrenzen, soepeler beleid rond giften en de aanpassing van wachttijden voor jongeren.
- Toekomstvisie (spoor 2): wij nemen deel aan de verdere ontwikkeling van een vernieuwde Participatiewet waarin realisme, eenvoud en vertrouwen centraal staan.
- Professionalisering (spoor 3): wij blijven investeren in de deskundigheid van onze uitvoerende professionals, zodat zij toegerust zijn op de nieuwe beleidsuitgangspunten.

We zullen ervoor zorgen dat ons gemeentelijk beleid met betrekking tot minimavoorzieningen in lijn is met de speerpunten van de nieuwe wetgeving. Denk hierbij aan het actualiseren van de individuele inkomenstoeslag, het beleid rondom giften/smartengeld, de computerregeling voor schoolgaande kinderen en de normen die we aanhouden met betrekking tot bijzondere bijstand en de collectieve zorgverzekering. Hier wordt door team beleid intensief samengewerkt met de afdeling uitvoering.

Doel

P3 Doel 2.6: Toepassen menselijke maat

Het gaat met name om het bewustzijn te vergroten bij zowel diegenen die de regelgeving uitvoeren als bij diegenen die het beleid opstellen. De aanbevelingen uit het rekenkamercommissierapport ‘Voor de inwoners’ nemen we hierin mee. Daarnaast worden organisatiebreed ambassadeurs getraind in het toepassen van de doorbraakmethode door instituut publieke waarden.

Classificatie: Int

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P3 2.6.1 Doorontwikkelen doorbraakmethode

In 2025 zijn er diverse mensen van het sociaal domein getraind in de doorbraakmethode en hebben er een aantal doorbraaktafels plaatsgevonden. Deze doorbraakmethode is in 2025 geëvalueerd. De uitkomsten hiervan worden aan het MT en het college voorgelegd.

In 2026 gaan we de uitkomsten van de evaluatie uitvoeren. Het MT en college wordt gevraagd hiermee in te stemmen.

P3 THEMA 3: Preventie

Het is belangrijk dat we problemen zoveel mogelijk voorkomen. Of dat ze zo klein mogelijk blijven en/of in een vroeg stadium wordenesignaleerd. Dit is goed voor de inwoner(s) waar het om gaat. Maar ook voor de samenleving. Volgens een rapport van de VNG zitten hier drie gedachten achter:

- Preventie is efficiënter en goedkoper dan achteraf problemen oplossen
- In een inclusieve samenleving kunnen alle inwoners meedoen. Preventief werken helpt daarbij
- De maatschappij kan er last van hebben als iemand zich niet volgens de geldende normen gedraagt

De gemeente werkt onder meer samen met inwoners, vrijwilligers, het onderwijs en professionele hulpverleners aan preventie.

De twee speerpunten zijn:

- Het bevorderen van een gezonde leefstijl
- Een sterke basis voor de jeugd

Doel

P3 DOEL 3.1: Bevorderen gezonde leefstijl

Bij een gezonde leefstijl denken wij aan gezond eten, goed voor jezelf zorgen, voldoende bewegen, sociale contacten en een zinvolle besteding van je dag hebben. Met een gezonde leefstijl kun je de gezondheid beïnvloeden. Daarbij is gezondheid meer dan ‘niet ziek zijn’. Gezondheid gaat ook over veerkracht, meedoen in de maatschappij, zingeving van het leven en over de omgeving waarin je leeft. Inwoners zijn zelf verantwoordelijk voor hoe ze leven. Maar ook de maatschappij heeft belang bij mensen met een gezonde leefstijl. Zo vergroot een gezonde leefstijl het mee kunnen doen in de maatschappij. En het verlaagt de maatschappelijke kosten (bijvoorbeeld zorgkosten en uitkeringen)

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P3 3.1.1 Uitvoeren Sportakkoord II (2022 – 2026)

Het lokale Sportakkoord II zorgt voor duurzame samenhang tussen organisaties en geeft impuls aan samenwerking en nieuwe activiteiten voor sport en bewegen. De buurtsportcoach speelt hierin een belangrijke rol. Voor de activiteiten die de buurtsportcoach uitvoert zijn

Classificatie: Int

ook in 2026 weer voldoende middelen. Ook heeft het Sportakkoord II aandacht voor maatschappelijke ontwikkelingen, zoals vergrijzing, ledenbehoud, inclusie en diversiteit. Samen met betrokken maatschappelijke organisaties voeren wij de acties van het lokale Sportakkoord II uit. Daarbij wordt ook de relatie gelegd met de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord, het Integraal Beleidskader Sociaal Domein en de Uitvoeringsagenda Sociaal Domein.

Doel

P3 DOEL 3.2: Jeugdhulp; een sterke basis voor de jeugd

Een sterke basis wil zeggen: een omgeving waarin kinderen gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Uiteraard met hun ouders. Maar er zijn allerlei medeopvoeders. Bijvoorbeeld, familie, burens, kinderopvangmedewerkers, leerkrachten, jongerenwerkers, en cultuur- en sportbegeleiders. Samen zorgen zij voor een sterke basis waar kinderen, jongeren en hun ouders gestimuleerd worden. En gesteund als het even wat moeilijker is. Het versterken van de sociale basis is opgenomen als opgave in de hervormingsagenda jeugd en een meerjarenplan wat niet alleen jeugd betreft maar het gehele sociaal domein bestrijkt.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P3 3.2.1 Voeren van maatschappelijk debat van speciaal naar normaal

In 2025 hebben we het gesprek over normaliseren structureel toegevoegd aan de agenda van het Brede School overleg. Dit zetten we voort in 2026. In 2025 hebben we een bijeenkomst georganiseerd voor de sport en cultuur verenigingen uit de gemeente. Waarbij vanuit verbinding thematiek op de agenda staat, zoals normaliseren. Deze bijeenkomsten worden 2 maal per jaar gehouden en indien gewenst gaan we daar de Brede School organisaties aan toevoegen voor een bredere verbinding rondom de jeugd. Omdat we zien dat het debat over normaliseren en de verschuiving die we in onze gemeente en de maatschappij op dit thema nastreven een lange adem betreft gaan we hier in 2026 actief mee verder vanuit opdrachtgevers en trekkersschap.

P3 THEMA 4: Passende ondersteuning en zorg

Vrijwel alle inwoners hebben op een bepaald moment in hun leven behoefte aan ondersteuning. Zij weten dit meestal voor zichzelf en elkaar te organiseren door het in schakelen van hun eigen netwerk en/of professionele hulp- en zorgverleners. Inwoners die niet in staat zijn om dit te organiseren, worden geholpen bij het vinden en mogelijk ook bij het krijgen van een passende oplossing. Het ontvangen van passende ondersteuning klinkt simpel. Maar hier zit een hele wereld achter. Het is belangrijk om te bepalen hoe je denkt over en kijkt naar deze ondersteuning. Dit zorgt ervoor dat we allerlei verschillende processen inrichten volgens dezelfde doelen en uitgangspunten. Onderstaande punten zijn hierbij voor ons heel belangrijk. Ze gelden voor de gemeentelijke processen (bijvoorbeeld beleidsontwikkeling, dienstverlening en inkoop). Maar ook voor de werkzaamheden van onze partners waarmee wij een inkoop- of een subsidierelatie hebben.

Classificatie: Int

De twee speerpunten zijn:

- Het bieden van passende ondersteuning volgens onze visie
- Een soepele overgang van 18– naar 18+

Doel

P3 DOEL 4.1: Mantelzorg ondersteunen

In de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 staat de ondersteuning van mantelzorgers als wettelijke taak genoemd.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P3 4.1.1. Beschermd wonen van Zaanstad naar Oostzaan

Zaanstad is op dit moment verantwoordelijk voor de uitvoering van Beschermd Wonen. Er is geen enkel zicht wanneer de 2e kamer een besluit neemt over deze decentralisatie Beschermd Wonen. De ontwikkelingen worden scherp in de gaten gehouden.

Doel

P3 DOEL 4.2: Jeugdhulp

Jongeren en hun gezinnen kunnen op een bepaald moment in hun leven behoefte hebben aan ondersteuning. Zij weten dit meestal voor zichzelf en elkaar te organiseren door het inschakelen van hun eigen netwerk en/of professionele hulp- en zorgverleners. Wanneer het niet lukt om dit zelfstandig te organiseren, worden zij geholpen bij het vinden en mogelijk ook bij het krijgen van een passende oplossing. Samen met de jongere en het gezin wordt de hulpvraag in beeld gebracht. Er is een aanbod aan lokale, vrij toegankelijke voorzieningen. Wanneer dit niet toereikend is, is er specialistische jeugdhulp. De behoefte aan ondersteuning loopt soms door tot na het bereiken van 18-jarige leeftijd. Hier ondersteunen wij bij indien nodig op maat.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P3 4.2.1 Hervormingsagenda jeugd

In 2025 heeft de deskundigencommissie, de commissie van Ark, een eerste evaluatie en advies gegeven over de hervormingsagenda jeugd. Zij onderschrijven de ingezette lijn en hebben advies gegeven over het compenseren van de tekorten over 2023 en 2024 voor 50%. Wij gaan door met het versterken van de sociale basis door het organiseren van bijeenkomsten met de (interne en externe) ketenpartners rondom de jeugd. Ook gaan we de systeem gerichte aanpak rondom gezinnen die domeinoverstijgende samenwerking vraagt concretiseren middels een beleidsplan, uitvoeringsafspraken met betrokken (interne en externe) partners en juridische kaders.

P3 4.2.2 Versoepelen van de overgang van jeugdwet naar WMO en de participatiewet.

Als jongeren die jeugdhulp ontvangen 18 jaar worden, hebben zij soms hulp nodig op het gebied van wonen, financiën, scholing en werk. We gaan deze overgang beter ondersteunen en organiseren. In Zaanstreek– Waterland is er in 2025 ingezet op regionale samenwerking

Classificatie: Int

op het thema 18–/18+. Onze kwaliteitsmedewerkers Jeugd & WMO nemen samen deel aan de projectgroep. Wij zullen uitvoering geven aan de acties die uit de projectgroep voortkomen.

P3 4.2.3 Aanbesteding specialistisch jeugdhulp

In 2026 vindt de beoordeling en de gunning van de regionale aanbesteding specialistische jeugdhulp 2027 plaats.

Het verstevigen van de lokale teams is opgenomen in de uitgangspunten.

In 2025 is er onderzoek gedaan middels het verkenningsinstrument toegang. In 2026 gaan we aan de hand van de uitkomsten van dit onderzoek aan de slag met optimaliseren van de toegangsfunctie en het jeugdteam en het sociaal team.

Na de gunning zullen we als gemeente starten met de implementatie van de nieuwe inkoop specialistische jeugdhulp zodat we als gemeente klaar zijn voor 1 januari 2027.

Ook zal er een nieuwe verordening geschreven en vastgesteld worden.

P3 THEMA 5: Verbeteren dienstverlening Sociaal Domein

In 2023 is er een nieuw plan voor het sociaal domein vastgesteld. Dit gaat om het integraal beleidskader – Koers sociaal domein 2023–2026 ‘Samen voor elkaar’. In dit plan staan de aandachtspunten van de gemeente voor het sociaal domein beschreven en laten we zien hoe we dit domein vorm willen geven. De verbinding met de inwoners staat voorop en we bekijken vraagstukken steeds meer in samenhang. Veel heeft met elkaar te maken.

- We willen een betere dienstverlening leveren: digitaal en fysiek.
- Onze inwoners, ondernemers en organisaties worden sneller geholpen en de systemen zijn daarin faciliterend.

Doel

P3 DOEL 5.1: Integraal werken binnen de beleidsterreinen

Integraal werken gaat om de afstemming en samenhang tussen verschillende elementen in de aanpak van vraagstukken. Dit betekent (domein overstijgend) samenwerken.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P3 5.1.1 Opstellen nieuw beleidsplan 2027–2032 en uitvoeringsagenda 2027–2028

Eind 2026 loopt het huidige integraal beleidskader “Samen voor Elkaar – Koers sociaal domein 2023–2026” af. Dit betekent dat er in 2026 een nieuw beleidsplan opgesteld dient te worden voor de komende jaren. Dit beleidsplan wordt voor 6 jaar vastgesteld, omdat de problematieken die vandaag de dag spelen niet van de een op andere dag opgelost zullen zijn. Denk hierbij o.a. aan de vergrijzing van de maatschappij en mentale en psychische problemen bij alle doelgroepen.

De acties die voortvloeien uit het nieuwe beleidsplan zullen worden opgenomen in een

Classificatie: Int

uitvoeringsagenda 2027–2028, die elke twee jaar geactualiseerd wordt. Hierin worden de acties geprioriteerd op basis van urgente problematiek en (actuele) wetgeving.

P3 5.1.2 Uitvoering geven aan uitvoeringsagenda 2025–2026 en evaluatie van het huidige beleidsplan 2023–2026 Koers Sociaal Domein

De acties uit het beleidsplan “Samen voor Elkaar” en de bijbehorende uitvoeringsagenda 2025–2026, worden dit jaar afgerond. De meeste acties zijn al grotendeels in voorgaande jaren afgerond.

De gemeenteraad ontvangt halverwege 2026 een evaluatie van het huidige beleidsplan 2023–2026. Deze evaluatie zal eerder plaatsvinden in het jaar, omdat de conclusie hiervan als input wordt meegenomen in het nieuwe beleidsplan 2027–2032.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025 incl.wijz.	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
702 Sociaal Domein Algemeen	24.688	107.829	97.057	97.041	56.181	56.181
704 Inkomensvoorziening	1.877.426	1.820.842	1.896.324	1.896.672	1.886.982	1.873.405
705 Participatie	835.489	776.056	966.065	964.065	956.065	920.565
707 Gezondheid	603.753	649.213	639.816	596.376	596.412	596.412
710 Tafeltje dekje	4.493	10.090	9.758	9.758	9.758	9.758
719 Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	2.593.475	2.629.996	3.067.090	3.062.437	3.062.437	3.062.437
722 Jeugdhulp Specialistisch (niet vrij toegankelijke hulp)	1.890.943	1.780.152	2.409.490	2.409.490	2.409.490	2.409.490
723 Jeugdhulp Lokaal (vrij toegankelijke hulp)	852.936	883.717	896.891	865.861	835.743	835.743
724 Zorg en veiligheid	118.196	184.962	254.383	254.383	254.383	254.383
730 Oekraïne crisis	6.371.680	5.584.789	871.957	871.957	871.957	0
Totaal Lasten	15.173.079	14.427.646	11.108.831	11.028.040	10.939.408	10.018.374
Baten						
704 Inkomensvoorziening	1.712.411	1.536.170	1.571.170	1.571.170	1.571.170	1.571.170
705 Participatie	270.532	149.264	157.507	157.507	157.507	157.507
707 Gezondheid	159.394	153.269	119.505	0	0	0
719 Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	64.646	63.313	63.313	149.338	116.551	167.262
722 Jeugdhulp Specialistisch (niet vrij toegankelijke hulp)	0	0	0	0	0	0
730 Oekraïne crisis	4.173.117	5.584.789	871.957	871.957	871.957	0
Totaal Baten	6.380.100	7.486.805	2.783.452	2.749.972	2.717.185	1.895.939
Resultaat baten minus lasten	-8.792.979	-6.940.841	-8.325.379	-8.278.068	-8.222.223	-8.122.435

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de begroting 2025.

Product	Baten of lasten	Verschil	Toelichting
---------	--------------------	----------	-------------

Classificatie: Int

704 Inkomensvoorziening	Lasten	€75.482 (nadeel)	€75.482 meer toegerekende kosten op de posten inkomen en schuldhulpverlening. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
705 Participatie	Lasten	€190.009 (nadeel)	€190.009 meer toegerekende kosten op bijzondere bijstand, armoedebeleid en inburgering. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
707 Gezondheid	Lsten	€9.397 (voordeel)	Dit kleine verschil komt voort uit een aanpassing van de bijdrage aan de GGD, alsmede een aanpassing van de GALA gelden.
719 Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	Lasten	€437.094 (nadeel)	€168.338 meer toegerekende kosten op de uitvoering van de WMO. De verklaring van de wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting. Daarnaast worden de budgetten voor de WMO opgehoogd met een bedrag van €268.756 ten opzichte van 2025. Dit bedrag is opgebouwd uit een inflatiecorrectie van de bestaande budgetten van €39.756 alsmede een stijging van de toekenningen op basis van uitgaven uit 2024 en 2025 ad €229.000.
722 Jeugdhulp Specialistisch (niet vrij toegankelijke hulp)	Lasten	€629.338 (nadeel)	Op basis van de uitgaven 2024 en 2025 is een doorrekening gemaakt van het aantal clienten en trajecten, en worden de budgetten voor 2026 opgehoogd met een bedrag van €50.801 voor niet ingekochte zorg, en €561.975 voor bovenregionale contractering. Het overige verschil ten opzichte van 2025 komt voort uit een verhoging van de toegerekende kosten, het aantal begrote uren aan de Jeugdzorg, waarbij de verklaring in de leeswijzer volstaat.
724 Zorg en veiligheid	Lasten	€69.421 (nadeel)	€63.990 meer toegerekende kosten. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting. Daarnaast stijgen de kosten voor Zorg en Veiligheid met een bedrag van €5.431.
730 Oekraïne crisis	Lasten	€0 (nadeel en voordeel)	Alle inkomsten en uitgaven ten behoeve van de opvang Oekraïne worden in de begroting budgettair neutraal opgenomen. In 2025 zijn de units op de Twiskeweg in gebruik genomen, de hieruit voortvloeiende kapitaallasten zijn opgenomen als inkomsten middels het normbedrag. Hetzelfde geldt voor de kosten van huisvesting bij Van der Valk. Deze kosten worden ook gedeclareerd bij het Ministerie.

Actualiteiten Sociaal Domein

Jeugdzorg/ Wmo tekorten

Tijdens het opstellen van de begroting 2026–2029 is er geconstateerd dat er tussen de verwachte uitgaven en de begroting grote overschrijdingen zijn te verwachten. Deze overschrijding heeft betrekking op zowel de Jeugdzorg als de Wmo. De structurele doorwerking van de verwachte tekorten zijn verwerkt in de Begroting 2026–2029. Voor het jaar 2025 zal het verwachte tekort worden verwerkt in het Najaarsbericht 2025.

We zullen de toekomstige financiële- én maatschappelijke ontwikkelingen nauwlettend in de gaten houden. De kosten voor zowel de jeugdzorg als de Wmo zijn lastig te voorspellen. Het betreft voor beiden een openeinderegeling, waar wij als gemeenten minimale invloed kunnen uitoefenen. Binnen de jeugdzorg en de Wmo bestaat wel de verwachting dat de kosten de komende periode verder zullen stijgen. Het is de verwachting dat er vanuit het Rijk in de komende jaren maar beperkt aanvullende middelen toegekend zullen worden.

Jeugdzorg

In de jaren 2022 en 2023 zijn de gerealiseerde kosten van de Jeugdzorg gedaald ten opzichte van het voorafgaande jaar en is er bij de jaarrekening een overschot geweest ten opzichte van de begroting. In 2024 is er onverwachts een enorme stijging geweest in de kosten die pas volledig zichtbaar geworden is bij de jaarrekening 2024. Door de overlap in tijd van de uitkomst van de jaarrekening 2024 en het opstellen van het voorjaarsbericht 2025 kon dit tekort onvoldoende structureel verwerkt worden in de begroting van 2025 en de jaren erna. De totale werkelijke hoogte van de overschrijdingen heeft inzicht gegeven hoe urgent en problematisch deze situatie is.

De vraag binnen jeugdzorg wordt groter en complexer. Binnen de jeugdzorg stijgt de vraag en de taak verzwaart. Er is meer instroom, complexere casuïstiek, langere trajecten en duurdere vormen van hulp. Deze drukken structureel op het budget. Dit zien we landelijk maar ook in onze gemeente.

Wmo

In 2024 was er bij de jaarrekening 2024 een tekort bij de Wmo van € 48.000. Door de overlap in tijd van de uitkomst van de jaarrekening 2024 en het opstellen van het voorjaarsbericht 2025 kon dit tekort onvoldoende structureel verwerkt worden in de begroting van 2025 en de jaren erna. De toename van het tekort bij de Wmo in 2025 is daarnaast hoofdzakelijk een gevolg van het feit dat de begroting 2025 niet geïndexeerd is terwijl de tarieven met ruim 5% gestegen zijn.

Bij de stijging van de kosten van de Wmo speelt de vergrijzing een grote rol waardoor ouderen meer zijn aangewezen op ondersteuning van de gemeente. Dit is ook een landelijke trend. Ook speelt de aanzuigende werking van het abonnementstarief nog steeds een rol. Door het uitstel bij de invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage zal dit naar verwachting ook nog in 2026 en 2027 doorwerken.

Komend jaar volgt de aanbesteding van de Wmo arrangementen, hulpmiddelen en trapliften. De financiële uitkomsten van de aanbesteding zijn nog ongewis, maar de verwachting is, dat de uitkomsten zullen zorgen voor een stijging van de kosten. Daarnaast wordt er binnen de

Classificatie: Int

Wmo werkt aan een nieuwe verordening. In deze Wmo-verordening wordt huishoudelijke hulp niet alleen als maatwerkvoorziening maar ook als algemene voorziening aangeboden. Het is nu nog onduidelijk wat de gevolgen hiervan zijn.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	349.782	371.726	371.726	371.726	371.726	371.726
Reserve Asielzoekers	0	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Reserve noodfonds inflatiearmoede	209.890	102.807	90.307	77.807	75.307	75.307
Reserve Oekraïne	2.334.354	2.334.354	2.334.354	2.334.354	2.334.354	2.334.354
Reserve Robuust rechtsbeschermingssysteem	43.533	0	0	0	0	0
Totaal reserves	2.937.559	2.828.887	2.816.387	2.803.887	2.801.387	2.801.387

25-nov-2025

Toelichting reserves

Bestemmingsreserve Sociaal Domein

Deze reserve is opgebouwd om schommelingen te kunnen opvangen binnen het Sociaal Domein. Het bedrag is, gelet op de opbouw van het saldo, op te splitsen naar twee bronnen van herkomst uit de volgende producten:

- bestemd voor saldogeregulering op het gebied van de Jeugdzorg €170.099.
- bestemd voor saldogeregulering op het gebied van de WMO €179.683.
- meerkosten Oekraïne inzake sociaal domein conform decembercirculaire 2024 ad €21.944.

Reserve Asielzoekers

Vanuit de bestemmingsreserve 2024 wordt een bedrag €20.000 opgenomen inzake de spreidingswet, een nieuwe taak vanuit het Rijk, waarbij de inkomsten vanuit de decembercirculaire 2024 worden gereserveerd.

Reserve Noodfonds inflatiearmoede

Deze reserve is opgebouwd voor twee doeleinden, te weten de inflatiearmoede en de nog uit te geven energietoelagen.

Het saldo voor de inflatiearmoede per 01-01-2026 bedraagt €27.466. In 2026 is voor de verlenging van raadsvoorstel RV24/10 een onttrekking opgenomen aan de reserve Noodfonds van €12.500 voor 2026, 2027 en 2028 ten behoeve van het warme huis.

Het saldo van nog uit te geven energietoelagen bedraagt per 01-01-2026 €62.841. Deze toeslagen zullen conform deze doelstelling in 2025 alsnog aan deze reserve worden onttrokken.

Classificatie: Int

Reserve Oekraïne

Deze reserve is gevormd uit de niet uitgegeven middelen over de periode 2022–2024 en wordt ingezet voor de komende periode.

Programma 4 – Maatschappelijke participatie

Waar gaat dit programma over?

Het programma Maatschappelijke participatie houdt zich bezig met het verenigingsleven, sport, sociaal-cultureel werk, kinderopvang, onderwijs en jongerenwerk.

Wat willen we bereiken?

Oostzaan kenmerkt zich door grote sociale betrokkenheid van inwoners. Deze betrokkenheid uit zich in verbondenheid en solidariteit binnen groepen en gemeenschappen en draagt bij aan de leefbaarheid in onze gemeente. Als college ondersteunen we deze verbondenheid waar nodig en mogelijk, zodat men zich thuis voelt en gesteund weet. We zetten in op wederkerigheid (zodat mensen niet alleen hulp ontvangen, maar ook kunnen geven).

We streven ernaar dat kinderen thuis kunnen opgroeien en ouderen zo lang mogelijk thuis kunnen wonen. We bieden inwoners een breed activiteiten- en voorzieningenaanbod aan in onderwijs, kinderopvang, sport en sociaal-cultureel werk. Zo heeft iedereen de mogelijkheid om mee te doen en talenten te ontwikkelen. We doen dit niet alleen, maar in nauwe samenwerking met maatschappelijke organisaties en initiatieven vanuit de gemeente: voor en met elkaar! Als gemeente spelen we in op wat er leeft, denken we oplossingsgericht mee en faciliteren we waar mogelijk.

Programma 4: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2026
THEMA 1 Inclusieve samenleving	DOEL 1.1 Iedereen in Oostzaan hoort erbij en kan meedoen	1.1.1 – De acties van de Lokale Inclusie Agenda en diversiteitsagenda uitvoeren
THEMA 2 Meedenken en meedoen	DOEL 2.1 Kinderen, dorp en bestuur, dichter bij elkaar brengen	2.1.1 – Jongeren bij de politiek betrekken 2.1.2 – Voortzetten kindergemeenteraad
	DOEL 2.2 Bevorderen van verbindende kracht van sociaal en cultureel werk	2.2.1 – Doorontwikkelen bibliotheek a.g.v. nieuwe wetgeving
THEMA 3 Thuis in Oostzaan	DOEL 3.1 Verminderen eenzaamheid	3.1.1 – Doorontwikkeling vervolgacties eenzaamheid
THEMA 4 Sterke basis voor de jeugd	DOEL 4.1 Verder ontwikkelen onderwijsachterstandenbeleid en bestendigen en borgen voor- en vroegschoolse educatie	4.1.1 – Doorontwikkelen VVE n.a.v. evaluatie 2025
THEMA 5 Passende accommodaties	DOEL 5.1 Voldoende fysieke ruimte van voldoende kwaliteit voor het basisonderwijs	5.1.1 – Nieuwbouw basisschool de Rietkraag

P4 THEMA 1: Inclusieve samenleving

Iedereen ervaart de vrijheid om vorm te geven aan zijn leven als onderdeel van de lokale samenleving. Oostzaan wil een inclusieve samenleving zijn. We bouwen aan een samenleving die open staat voor iedereen en waar ruimte is om jezelf te zijn. Verschillen mogen er zijn, in clubs, verenigingen, op school, op het werk of in de buurt. Het maakt niet uit wat je culturele achtergrond, gender, seksuele voorkeur, talenten of (fysieke of mentale) capaciteiten zijn.

Doel

P4 DOEL 1.1: Iedereen in Oostzaan hoort erbij en kan meedoen

In juli 2016 werd in Nederland het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een beperking van kracht. In dit kader stellen we, samen met mensen met een beperking, een Lokale Inclusie Agenda op. Een inclusieve samenleving gaat om acceptatie van alle minderheidsgroepen. Om deze reden stellen we ook een diversiteitsagenda op. Voor beide

Classificatie: Int

agenda's werken we samen met onze partners, van basisscholen tot sociaal culturele instellingen

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P4 1.1.1 De acties van de Lokale Inclusie Agenda en diversiteitsagenda uitvoeren

Het belang van kansengelijkheid en onderlinge verbinding staat centraal in de aanpak van Oostzaan. Kansengelijkheid valt en staat met het hebben van een sterk sociaal netwerk en een tolerante houding tegenover die mede inwoners, waarmee normaal gesproken minder snel de paden kruizen.

Daarom willen we in 2026 meer ontmoetingsactiviteiten organiseren in het Sociaal Plein. Dit om tolerantie, ontmoeting en kansengelijkheid beter te faciliteren, juist in het gemeentehuis.

In 2026 willen we bijvoorbeeld een lotgenotengroep opzetten voor mensen met niet-aangeboren hersenletsel in samenwerking met Odion en de bibliotheek. Een voorbeeld dat we ook willen gaan uitbreiden naar andere doelgroepen die zich niet gezien voelen en wel behoefte hebben aan meer zichtbaarheid en aan een activiteitenaanbod in Oostzaan.

P4 THEMA 2: Meedenken en meedoen

Alleen ga je sneller, samen kom je verder. Als gemeente hechten we veel waarde aan participatie: meedoen met initiatieven. Soms doet de gemeente mee met initiatieven van inwoners (overheidsparticipatie) en soms doen inwoners mee met initiatieven van de overheid (burgerparticipatie). Er is onderscheid gemaakt tussen participatie met jongeren (programma 4) en participatie met inwoners (programma 6).

Doel

P4 DOEL 2.1: Kinderen, dorp en bestuur, dichter bij elkaar brengen

De stem van kinderen en jongeren is belangrijk voor ons beleid. Wij willen kinderen de gelegenheid bieden om op te kunnen komen voor hun visie en belangen. Wij willen met kinderen praten en niet over kinderen. Deze input is waardevol om nieuw beleid te ontwikkelen.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P4 2.1.1 Jongeren bij de politiek betrekken

In 2025 hebben we onderzocht welke vormen van jongerenparticipatie we het beste kunnen inzetten om jongeren te betrekken bij de politiek en bij het lokale beleid. In 2026 zetten we deze vormen van participatie in de praktijk in. Zo zorgen we ervoor dat de stem van jongeren daadwerkelijk wordt meegenomen in het gemeentelijk beleid.

P4 2.1.2 Voortzetten kindergemeenteraad

Wij zetten de kindergemeenteraad voort, net als voorgaande jaren, waarin kinderen op kunnen komen voor hun belangen. Wij luisteren naar hun wensen en proberen, waar mogelijk, deze wensen te onderzoeken en uit te voeren.

Doel

P4 DOEL 2.2: Bevorderen van verbindende kracht van sociaal en cultureel werk

Het is belangrijk dat inwoners samen met anderen kunnen meedoen aan maatschappelijke activiteiten en het verenigingsleven. Het verenigingsleven draagt bij aan belangrijke waarden zoals betrokkenheid van leden, sociale cohesie, voorkomen van isolement en eenzaamheid, sportief gedrag, culturele en kunstzinnige ontwikkeling, zelfbeheer van accommodaties, en de ontwikkeling van talenten van leden in besturen en bij de organisatie van activiteiten. Verenigingen zijn niet alleen trefpunt voor activiteiten maar ook kleine democratieën waarin mensen met elkaar zaken moeten regelen. De verenigingsgebouwen en het buurt- en dorpshuis zijn daarbij belangrijke voorzieningen 'Het gaat er niet om wat cultuur is, maar wat cultuur doet.' Naast de verbindende kracht vanuit het sterke verenigingsleven kan cultuur een middel zijn om doelen in het sociaal domein te realiseren. Denk aan het bevorderen van sociale participatie en het tegengaan van eenzaamheid. Wanneer we hiervoor concrete en haalbare mogelijkheden zien, werken we voorstellen uit in een plan.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P4 2.2.1 Doorontwikkelen bibliotheek a.g.v. nieuwe wetgeving

Per 1 januari 2026 moet de bibliotheek van Oostzaan voldoen aan vijf voorwaarden volgens de Bibliotheekwet, opgesteld door de Rijksoverheid. Deze zijn: (1) Kennis en informatie beschikbaar stellen; (2) Mogelijkheden bieden voor ontwikkeling en educatie; (3) Stimuleren om te lezen; (4) Ontmoetingen en debatten organiseren en tot slot (5) Mensen kennis laten maken met kunst en cultuur.

Omdat de bibliotheek van Oostzaan onderdeel is van het Sociaal Plein, grijpen we de kans om niet alleen de bibliotheek te vernieuwen, maar ook de hele publieke ruimte mee te ontwikkelen. Daarbij richten we ons zowel op de vernieuwing van het interieur als op het activiteitenaanbod binnen het Sociaal Plein.

In 2025 hebben we samen met andere maatschappelijke partners die daar veel aanwezig zijn gekeken naar het huidige aanbod en de behoeften van de bezoekers. Op basis daarvan willen we in 2026 starten met de uitvoering van een vernieuwd en versterkt aanbod.

P4 THEMA 3: Thuis in Oostzaan

Of je nu in een problematische situatie opgroeit, als volwassene kampt met beperkingen of andere moeilijkheden, of dat de gebreken van het ouder worden optreden: iedereen heeft een plek nodig waar hij zich thuis voelt. We zetten in op een stabiel thuis voor alle inwoners. Ook al is het in de praktijk niet altijd haalbaar; het is wel ons uitgangspunt om

Classificatie: Int

ondersteuning te organiseren. We werken dit als onderdeel van het thema ‘met en voor elkaar’ uit binnen ons integrale beleid. Daarbij besteden we speciale aandacht aan mantelzorgers (zie programma 3), mensen die kampen met eenzaamheidsgevoelens en kwetsbare ouderen.

Doel

P4 DOEL 3.1: Verminderen eenzaamheid

Eenzaamheid overkomt jong en oud. Hoe eenzaamheid voelt en wat het met je doet, is voor iedereen anders. Sociale eenzaamheid (bij een gemis aan contacten) is iets anders dan emotionele eenzaamheid (het gemis van een hechte band met een specifiek persoon). Hoewel Oostzaan beter scoort dan Nederland (40 om 47 procent), bereiken ons toch signalen over eenzaamheid die nader onderzoek vragen. Het gaat onder andere om doelgroepen die moeilijk te bereiken zijn. Denk aan mensen die zorg mijden, die gebaat zijn bij een meer outreachende aanpak. We streven ernaar om de stijgende trend van het aantal eenzame mensen te stoppen.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P4 3.1.1 Doorontwikkelen vervolgacties eenzaamheid

In 2026 gaan we de acties uit 2025 voortzetten. Dit betekent dat de kerngroep Een tegen Eenzaamheid, bestaande uit gemeente en lokale welzijns- en zorgorganisaties, een keer per kwartaal een netwerkbijeenkomst gaat organiseren. In deze bijeenkomsten gaan we ons richten op een gezamenlijke aanpak van eenzaamheid. Naast de activiteiten die al uitgevoerd worden, worden nieuwe initiatieven en activiteiten die voortkomen uit de kerngroep opgepakt.

Deze aanpak sluit aan bij het landelijke actieprogramma Eén tegen eenzaamheid.

In 2026 gaan we inventariseren wat voor activiteiten er voor jongeren op het gebied van eenzaamheid worden aangeboden. Aangezien de jongeren van Oostzaan niet in de eigen gemeenten naar het middelbaar onderwijs gaan, gaan we onderzoeken wat er in Zaanstreek–Waterland aangeboden wordt op het gebied van eenzaamheid en jongeren

P4 THEMA 4: Sterke basis voor de jeugd

We dragen zorg voor een omgeving waarin kinderen gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Dat begint bij ouders, maar ook bij mede-opvoeders: familie, burens, kinderopvangmedewerkers, leerkrachten, jongerenwerkers, sportbegeleiders en vrijwilligers. Samen zorgen zij voor een sterke basis. Een leefomgeving die ouders uitnodigt om vragen te stellen en waar kinderen buiten kunnen spelen en hun talenten kunnen ontwikkelen, helpt hierbij. Zo’n sterke basis gaat kansenongelijkheid tegen en draagt bij aan de ontwikkeling tot zelfredzame volwassenen. In onze collegeperiode investeren we in dit netwerk van (mede-) opvoeders. We bekijken hoe we een bescheiden verschuiving kunnen realiseren van specialistische hulp naar ondersteuning in het dagelijks leven door inzet van bijvoorbeeld

Classificatie: Int

vrijwilligers in het sport- en verenigingsleven. We zorgen ervoor dat deze mede-opvoeders zich in hun rol ondersteund voelen. Dit is een meerjarig proces.

Doel

P4 DOEL 4.1: Verder ontwikkelen onderwijsachterstandenbeleid en bestendigen en borgen voor- en vroegschoolse educatie

Er zijn vanuit het Rijk extra gelden beschikbaar gesteld om het onderwijsachterstandenbeleid vorm te geven. Positiever geformuleerd hebben we het over onderwijskansen. Voor- en vroegschoolse educatie is daarvan het hoofdbestanddeel. Hierbij komt ook de verbinding tussen kinderopvang, basisonderwijs en jeugdhulp aan de orde (doorgaande zorglijn).

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P4 4.1.1 Doorontwikkelen VVE n.a.v. evaluatie 2025

In 2026 willen we dat meer doelgroep kinderen gebruik maken van de Voor- en Vroegschoolse Educatie. Voorschoolse educatie is voor doelgroeppeuters op kinderdagverblijven en Vroegschoolse educatie is bedoeld voor doelgroepkleuters uit groep 1 en 2. Peuters met een mogelijke (taal)achterstand worden hierdoor beter voorbereid op de basisschool en kunnen hierdoor mogelijk zonder achterstand naar groep 3.

Er wordt een folder ontwikkeld zodat er meer aandacht komt voor de toeleiding naar de VVE.

Daarnaast wordt naar aanleiding van de evaluatie in 2025 rondom VVE gekeken wat wij in 2026 kunnen verbeteren om meer aandacht voor de VVE te krijgen.

P4 THEMA 5: Passende accommodaties

Voor het uitvoeren van activiteiten zijn accommodaties nodig. Accommodaties vormen een basisvoorwaarde. We denken aan buurt- en dorpshuizen, verenigingsgebouwen, sporthallen, zwembad, gymzalen, sportvelden. We zien graag dat de voorzieningen voldoen aan de eisen van de tijd. Voor een deel is de gemeente-eigenaar, vaak is het in eigendom en beheer van het verenigingsleven.

De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende huisvesting voor basisscholen. Meestal gaat het dan om nieuwbouw of uitbreiding van een gebouw. Dit geldt voor schoolgebouwen en gymnastiekaccommodatie. De gemeente moet zorgen voor geld en een plek, ofwel: bekostigen van bouw en beschikbaar stellen van terrein. Het schoolbestuur doet aanvragen bij de gemeente en is bouwheer.

We brengen jaarlijks met een leerlingenprognose de ruimtebehoefte van scholen in beeld. We doen dat aan de hand van de bestaande situatie (capaciteit van de gebouwen), de woningbouwverwachting, de bevolkingssamenstelling en de historie van de belangstelling voor scholen. Vervolgens bezien we waar actie nodig is. We doen dit in een samenwerking tussen de afdeling Samenleving (onderwijshuisvesting) en Leefomgeving (volkshuisvesting).

Begin 2022 is met het schoolbestuur OPSPOOR afgesproken de nieuwbouw van de Rietkraag te bekostigen. De gemeente is bouwbeheerder en ontwikkelt het plan en de realisatie hiervan. We zien in de omgeving van de Rietkraag ook graag woningbouw. Om goed voorbereid te zijn op lange termijn ontwikkelingen stellen we een integraal huisvestingsplan op.

Doel

P4 DOEL 5.1: Voldoende fysieke ruimte van voldoende kwaliteit voor het basisonderwijs

Begin 2022 is met het schoolbestuur OPSPOOR afgesproken de nieuwbouw van de Rietkraag te bekostigen. OPSPOOR is bouwbeheerder en ontwikkelt het plan en de realisatie hiervan. Waar nodig ondersteunen we OPSPOOR. We zien in de omgeving van de Rietkraag ook graag woningbouw. Om goed voorbereid te zijn op lange termijn ontwikkelingen stellen we een integraal huisvestingsplan op.

Voor de langere termijn en een brede kijk op diverse voorzieningen is een integraal huisvestingsplan (IHP) een goed instrument. De Rijksoverheid heeft wetgeving in de maak om een IHP verplicht te stellen en waarbij de schoolbesturen verantwoordelijk worden voor het binnenklimaat in de scholen en een meerjarenplanning moeten hebben wegens hun onderhoudsplicht. Ook moet het IHP volgens het wetsontwerp zicht bieden op welke termijn gebouwen renovatie of nieuwbouw moeten krijgen.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P4 5.1.1 Nieuwbouw basisschool de Rietkraag

In 2026 starten de bouwwerkzaamheden voor de nieuwbouw van openbare basisschool de Rietkraag, conform de planning in het Integraal Huisvestingsplan (IHP). De nieuwbouw is noodzakelijk vanwege verouderde huisvesting en om te kunnen voldoen aan de onderwijsbehoefte in Oostzaan.

In de afgelopen jaren zijn de voorbereidingen getroffen, waaronder het opstellen van het Programma van Eisen, het ontwerptraject, en het doorlopen van de benodigde ruimtelijke procedures.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025 incl.wijz.	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
701 Onderwijs	798.581	835.083	868.014	866.027	1.153.851	1.121.852
703 Sport	382.261	416.723	492.874	462.979	462.978	462.978
706 Cultuur	514.088	380.693	425.987	325.987	325.987	325.987
708 Jongerenbeleid	128.923	178.822	205.024	205.024	205.024	205.024
716 Wijk- en buurtgericht werken	380	24.701	53.357	53.357	53.357	53.357
717 Kinderopvang	40.489	28.585	42.306	42.306	42.306	42.306
718 Peuterspeelzaal	20.499	27.000	35.659	35.659	35.659	35.659
Totaal Lasten	1.885.220	1.891.607	2.123.221	1.991.339	2.279.162	2.247.163
Baten						
701 Onderwijs	104.022	107.429	107.429	107.429	107.429	107.429
703 Sport	26.253	27.223	27.223	27.223	27.223	27.223
706 Cultuur	270.484	9.540	9.540	9.540	9.540	9.540
Totaal Baten	400.759	144.192	144.192	144.192	144.192	144.192
Resultaat baten minus lasten	-1.484.462	-1.747.415	-1.979.029	-1.847.147	-2.134.970	-2.102.971

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de begroting 2025.

Product	Baten of lasten	Verschil	Toelichting
701 Onderwijs	Lasten	€32.931 (nadeel)	€32.931 meer toegerekende kosten. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
703 Sport	Lasten	€76.151 (nadeel)	€76.151 meer toegerekende kosten. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
706 Cultuur	Lasten	€45.294 (nadeel)	€43.288 meer toegerekende kosten op bibliotheek en cultuursubsidies. Daarnaast is voor de jaren 2025 en 2026 een jaarlijks budget van €100.000 opgenomen voor de bibliotheekvernieuwing. Dit bedrag wordt in de jaren 2025 en 2026 ontvangen middels de Algemene Uitkering.
708 Jongerenbeleid	Lasten	€26.202 (nadeel)	€26.202 meer toegerekende kosten. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.

Classificatie: Int

716 Wijk- en buurtgericht werken	Lasten	€28.656 (nadeel)	€28.656 meer toegerekende kosten. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
717 Kinderopvang	Lasten	€13.721 (nadeel)	€13.721 meer toegerekende kosten. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Reserve Co-financiering Uitbreid.bibliotheekvoorz. (Spuk)	65.236	65.236	65.236	65.236	65.236	65.236
Reserve Diversiteitsagenda en Participatieagenda	3.250	3.250	3.250	3.250	3.250	3.250
Reserve Gezond opgroeien	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Reserve IHP (Integraal Huisvestingsplan) Onderwijs	7.264	7.264	7.264	7.264	7.264	7.264
Reserve jongerenbeleid	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500
Reserve sport	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Totaal reserves	107.250	107.250	107.250	107.250	107.250	107.250

25-nov-2025

Toelichting reserves

Reserve Co-financiering Uitgebreid.bibliotheekvoorziening

In 2024 is vanuit het Ministerie van VWS een Specifieke Uitkering ontvangen van €260.944 voor de (verplichte) uitbreiding van bibliotheekvoorzieningen. Daarnaast moet de gemeente een eigen bijdrage van €20% leveren om aan de uitbreiding te voldoen. Deze eigen bijdrage bedraagt €65.236 en is opgenomen in deze reserve.

Reserve Diversiteitsprogramma en Participatieagenda

Vanuit het rekeningresultaat 2023 is een bedrag van €2.500 toegevoegd aan deze reserve voor de diversiteitsagenda en €750 voor de participatieagenda. Er zijn voor 2026 geen mutaties op deze reserve gepland.

Reserve Gezond opgroeien

Deze reserve is gevormd vanuit de resultaatbestemming van de jaarstukken 2023 RV 24/34. Gezond Opgroeien is een project van de gemeenten Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Wormerland en Zaanstad en GGD Zaanstreek-Waterland, gericht op het bevorderen van een gezonde leefstijl voor kinderen.

Classificatie: Int

Reserve IHP (Integraal HuisvestingsPlan) Onderwijs

Voor het opstellen van het IHP in 2024 is een budget van €30.000 gereserveerd. De werkelijke kosten in 2024 bedroegen €22.736 en zijn in 2024 onttrokken aan deze reserve. Het saldo van deze reserve zal worden ingezet bij de uitvoering van het IHP.

Reserve Jongerenbeleid

Vanuit het rekeningresultaat 2023 is €6.500 toegevoegd aan deze reserve voor de realisatie van een nieuw in te richten fysieke jongerenontmoetingsplek. Zodra deze JOP wordt gerealiseerd, wordt dit bedrag aan de reserve onttrokken.

Reserve Sport

In het najaarsbericht 2024 is het budget €15.000 voor het opstellen van het speelplaatsenbeleid opgenomen in deze reserve sport. De kosten voor het opstellen van het speeltuinbeleid zullen aan deze reserve worden onttrokken.

Programma 5 – Leefomgeving

Waar gaat dit programma over?

Het programma Leefomgeving houdt zich bezig met: beleid en uitvoering van openbare orde en veiligheid en het zorgdragen voor een gezonde en veilige openbare ruimte.

Wat willen we bereiken?

Oostzaan heeft ambities maar de basis moet in orde zijn. De openbare ruimte zien we als veilig, schoon, groen, duurzaam en klimaatbestendig waarbij de leefbaarheid voorop staat. Oostzaan is veengebied dat onder andere verzakking van de ondergrond met zich meebrengt. We gaan voor planmatig integraal onderhoud waarbij wij staan voor een gezonde en veilige leefomgeving voor de inwoners, ondernemers en bezoekers van onze gemeente.

Om veiligheid en leefbaarheid te kunnen garanderen en monitoren moet worden ingezet op nauwe samenwerking met partners, meer zichtbaarheid van de BOA op straat, en focus op ontwikkelingen bij vaaroverlast en ernstige woon- en jeugdoverlast. Ook wordt met partners gestreefd om ondermijning tegen te gaan.

Programma 5: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2026
THEMA 1 Leefbaarheid	DOEL 1.1 Overlast verminderen	1.1.1 – APV actualiseren 1.1.2 – Tegengaan overlast door het in werking brengen van een handhavingsplan voor boa- en toezichthoudende organisatie 1.1.3 – Actuele jeugdproblematiek oppakken 1.1.4 – Intervenieren bij zeer ernstige woonoverlast 1.1.5 – Crisisbeheersing: inzet op weerbare samenleving 1.1.6 – Beleidsregel vaaroverlast
	DOEL 1.2 Ondermijnende criminaliteit tegengaan	1.2.1 – Drugproductie- en logistiek rondom drugs bestrijden 1.2.2 – Ondermijnende criminaliteit herkennen en bestrijden 1.2.3 – Versterken van integriteit 1.2.4 – Bewustwording verhogen cybercriminaliteit
	DOEL 1.3 Bereikbaarheid verbeteren	1.3.1 – Uitvoeringsplan mobiliteitsprogramma in werking stellen 1.3.2 – Planmatig onderhoud en uitbreiding 30km zone Noordeinde, De Haal
	DOEL 1.4 Actualiseren regelgeving om de openbare orde te handhaven	1.4.1 – Actualiseren van de APV n.a.v. de omgevingswet
THEMA 2 Groen en klimaatadaptatie	DOEL 2.1 Maatregelen m.b.t. klimaatadaptatie	2.1.1 – Groot onderhoud: De Hoper en Wering
	DOEL 2.2 Groen / Walkanten	2.2.1 – Opstellen beheerplan walkanten/ onderhouden beschoeiing
THEMA 3 Afval	DOEL 3.1 Van afval naar grondstof	3.1.1 – Reduceren van huishoudelijk restafval
THEMA 4 Gebouwenbeheer	DOEL 4.1 Beheer gebouwen verbeteren	4.1.1 – Strategische eigendomspositie gebouwenbeheer

P5 THEMA 1: Leefbaarheid

Het Lint omringd door snelwegen.

De intensiteit van verkeer op het Lint van Oostzaan neemt toe. Daarbij is bereikbaarheid van

Classificatie: Int

de gemeente belangrijk voor iedere inwoner, ondernemer en bezoeker. Bereikbaarheid en veiligheid kan met elkaar contrasteren, maar verkeersveiligheid is van groot belang. Dat betekent dat we maatregelen nemen om de verkeersveiligheid te vergroten, onder meer op basis van een evaluatie van de 30km zones. Deze vindt plaats vóórdat onderhoud op het Noordeinde wordt uitgevoerd. Ook gaan we planmatig groot onderhoud uitvoeren in de Dromer-, Slaper-, Wakerstraat waarbij de kabels en leidingen toekomstbestendig worden gemaakt. In het planmatig groot onderhoud worden de speeltuinen meegenomen in het onderhoud. Er wordt onderzocht hoe fietsroutes achter het Lint aantrekkelijk en veilig gemaakt kunnen worden. Eveneens is de wens om een ligplaatsenbeleid te ontwikkelen, waarmee duidelijk wordt waar vaartuigen kunnen liggen en we hierop kunnen handhaven. De domeinen waar Openbare Orde en Veiligheid zich op richt zijn integriteit & veiligheid (ondermijning), zorg en veiligheid (bijv. ernstige woonoverlast), leefbaarheid (boa – en toezichthoudende organisatie, vaaroverlast, jeugdoverlast) en crisisbeheersing. We zetten in op het voorkomen van overlast en onveilige situaties, en op het tegengaan van ondermijnende activiteiten.

Doel

P5 DOEL 1.1: Overlast verminderen

We zetten in op preventief en handhavend optreden om de overlast in de openbare ruimte terug te dringen met bijzondere aandacht voor het in werking brengen van het handhavingsplan, waarmee gericht inzet gepleegd kan worden en de pro-activiteit vergroot kan worden.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P5 1.1.1 APV actualiseren

De Algemene Plaatselijke Verordening wordt geactualiseerd. Het van belang om nieuwe mogelijkheden tot interventie en nieuwe bevoegdheden onder te brengen in de Algemene Plaatselijke Verordening.

P5 1.1.2 Tegengaan overlast door het in werking brengen van een handhavingsplan voor boa-en toezichthoudende organisatie

Door het in werking brengen van een handhavingsplan, waarin de thema's voor de boa en toezichthoudende organisatie zijn ondergebracht is gericht sturen op het terugdringen van overlast mogelijk. Door thema's te prioriteren kan nog pro actiever gewerkt worden. Daarnaast wordt het digitale handhavingssysteem geïmplementeerd, zodat boa's eenvoudiger een boete kunnen uitschrijven daar waar nodig.

P5 1.1.3 Actuele jeugdproblematiek oppakken

Een integrale benadering om overlast door jongeren aan te pakken blijft in stand. Dit betekent dat er zowel met de boa- en toezichthoudende organisatie wordt gewerkt om in contact te blijven met overlastgevend jongeren en bewoners, maar ook met het jongerenwerk, de politie en het OM. Gekeken wordt welke organisatie de beste kaarten in handen heeft om jeugdoverlast beheersbaar te krijgen. De inzet van de boa- en toezichthoudende organisatie in de avonduren blijft van kracht. Samen met de politie wordt

Classificatie: Int

een plan van aanpak opgesteld op het onderdeel criminele jongeren en ernstige overlast gevende jongeren.

P5 1.1.4 Interveniëren bij zeer ernstige woonoverlast

Irritaties in de woonomgeving worden laagdrempelig aangepakt door inzet van Beter Buren. Ernstige woonoverlast wordt daar waar mogelijk in samenspraak met de verhuurder opgepakt. Als door ernstige woonoverlast de openbare orde in het geding is worden interventies uit de Wet Aanpak Woonoverlast ingezet. Meerdere partijen kunnen hierin een rol spelen, zoals het Sociaal Domein, de politie en de gemeente zelf. Er is sprake van een integrale aanpak onder regie van de een casus regisseur van de gemeente waarbij woonoverlast de openbare orde raakt.

Vanuit de woonzorgvisie wordt regionaal concreet nagedacht over het oprichten van Skaeve Huse in de regio Zaanstreek. Skaeve Huse is een bijzondere vorm van begeleid wonen voor mensen die door psychiatrische problemen overlast veroorzaken in hun woonomgeving.

P5 1.1.5 Crisisbeheersing: inzet op weerbare samenleving

We zetten ons actief in de Veiligheidsregio Zaanstreek–Waterland in voor lokale en regionale onderwerpen zoals de dekkingsgraad van de brandweer. Ook wordt het onderdeel Bevolkingszorg verder ontwikkeld en is er aandacht voor een weerbare samenleving. De insteek is om de bevolking weerbaarder te maken tegen bijvoorbeeld langdurige stroomuitval.

Daarnaast wordt het gemeentelijke crisisplan geïmplementeerd en wordt gekeken welke specifieke opleidingen medewerkers nodig hebben om hun taak bij een grootschalig incident goed uit te kunnen voeren.

P5 1.1.6 Beleidsregel vaaroverlast

De beleidsregel vaaroverlast is doorgeschoven vanwege ontwikkelingen met betrekking tot bevoegdheden voor boa's op het water. Het Rijk heeft de zgn. waterpilot afgerond en dat betekent dat boa's in domein I (de zgn. blauwe boa's) meer bevoegdheden hebben gekregen. De beleidsregel vaaroverlast wordt opnieuw bekeken met deze nieuwe bevoegdheden in het vizier. Preventieve en actieve inzet op het tegengaan van vaaroverlast blijft van kracht. Te denken valt communicatie vooraf door middel van een bewonersbrief, vaarsurveillances van de boa's en daarnaast actiedagen onder regie van de gemeente met de boa's, de provincie en de politie.

Doel

P5 DOEL 1.2: Ondermijnende criminaliteit tegengaan

Het thema ondermijning is een blijvend thema op de agenda. Door de aanpak in de omliggende steden zoals Amsterdam en Zaanstad, heeft de gemeente ook te maken met het zgn, waterbedeffect. Naast bestaande casuïstiek heeft de gemeente Oostzaan te maken met ondermijnende activiteiten die vanuit de buurgemeenten naar de gemeente Oostzaan zijn verplaatst. De aanpak tegen ondermijning krijgt vorm door middel van samenwerking met ketenpartners. Deze samenwerking richt zich op kennis delen, bewustwording en het opzetten van integrale acties op bijvoorbeeld bedrijventerreinen, schuren. Ook is er een

Classificatie: Int

lopende integrale samenwerking als er casuïstiek is, denk bijvoorbeeld aan ondermijnende activiteiten met vastgoed. Dit laatste onderdeel krijgt vorm via het RIEC verband.

De opgestarte bewustwording bij collega's over ondermijnende activiteiten en integriteit bij diverse vergunningen en subsidies krijgt een vervolg door collega's een e-learning aan te bieden, waarbij kennis en nieuwe inzichten efficiënt gedeeld kunnen worden.

Middels verschillende campagnes proberen wij digitale criminaliteit onder de aandacht te brengen bij bewoners en ondernemers, zodat kennis en de weerbaarheid vergroot wordt.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P5 1.2.1 Drugproductie en –logistiek bestrijden

Het reeds ingezette beleid om drugshandel en hennepteelt tegen te gaan, gaat onverminderd door. Conform de gemeentelijke beleidsregels voor toepassing van het zogenoemde Damoclesbeleid o.g.v. artikel 13b van de Opiumwet kunnen lokalen en woningen gesloten worden als er een bepaalde hoeveelheid drugs wordt aangetroffen. Het doel van deze aanpak is om overtredingen van de Opiumwet te beëindigen en de bekendheid van een pand als drugspand te doorbreken. Ook kan er een bestuurlijke waarschuwing of een last onder dwangsom worden opgesteld.

P5 1.2.2 Ondermijnende criminaliteit herkennen en bestrijden

De samenwerking met het Regionaal Informatie – en Expertisecentrum (RIEC) blijft onverminderd van kracht. In dit multidisciplinair samenwerkingsverband met o.a. de politie en het OM worden trends besproken, signalen gedeeld en wordt afgestemd welke organisatie een interventie uitvoert in lopende casuïstiek.

De bewustwording van collega's op het vlak van ondermijning blijft doorgaan. Zo wordt in 2026 een e-learning gemaakt om collega's op een eenvoudige manier mee te nemen in de beschikbare kennis en op welke signalen bij een vergunningsaanvraag of subsidieaanvraag gelet kan worden en waar signalen van mogelijke ondermijningen integriteitsschendingen gemeld en besproken kunnen worden.

P5 1.2.3 Versterken van integriteit

De aanbevelingen van de Quicksan weerbare overheid, gericht op de ambtelijke organisatie, wordt verder geïmplementeerd in de organisatie. Gezien de kleinschaligheid van de ambtelijke organisatie, blijven we alert op het scheiden van bepaalde rollen. Een voorbeeld is het scheiden van het afgeven van een vergunning en het toezicht houden op een vergunning. Dit onderdeel wordt ook verwerkt in de e-learning module.

P5 1.2.4 Bewustwording verhogen cybercriminaliteit

In samenspraak met partners zal aandacht gegeven worden aan bewustwordingscampagnes bij burgers en bedrijven om cybercriminaliteit te voorkomen. Het onderliggende doel is om inwoners weerbaarder te maken tegen cybercrime en digitale criminaliteit. Te denken valt aan het project "Het Slachtoffer Spreekt" waarin burgers die slachtoffer zijn van cybercrime hun verhaal vertellen en "Hackshield", een videogame gericht op jongeren van 8–12 jaar om hen weerbaarder te maken tegen cybercriminaliteit.

Doel

Classificatie: Int

P5 DOEL 1.3: Bereikbaarheid verbeteren

Door onderzoek te doen naar mobiliteit kan er aansluitend worden gewerkt aan de uitvoering om zo de bereikbaarheid van Oostzaan te verbeteren.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P5 1.3.1 Uitvoeringsplan mobiliteitsprogramma in werking stellen

Na vaststelling van het mobiliteitsprogramma eind 2025– begin 2026 door de Raad worden in 2026 de maatregelen uitgevoerd zoals opgenomen in het Uitvoeringsplan. De maatregelen spelen op de korte en lange termijn en worden waar mogelijk gecombineerd met het groot onderhoud van de wegen. Voorbeelden zijn:

- Herinrichten De Dors tot een Gebiedsontsluitingsweg 30km/h
- Verbindingen voor fietsers tussen de buurten verbeteren
- Aansluiten fietsnetwerk Rietschoot op Het Twiske
- Inventarisatie en verbeteren looproutes naar voorzieningen in het centrum en de scholen
- Proef met deelauto's in samenwerking met de VRA, Zaanstad en Amsterdam

P5 1.3.2 Planmatig onderhoud en uitbreiding 30km zone Noordeinde, De Haal

De PWN is pas in november 2025 gestart met de werkzaamheden. Dit kon niet eerder vanwege groot onderhoud aan de Twiskebrug (gemeente Landsmeer) en aanleg van extra stroomkabels door Liander. De PWN is klaar in juli 2028. In de tussentijd wordt het asfalt lokaal hersteld op De Haal en het Noordeinde, om de weg veilig te houden. In 2026 zijn er ook rioolwerkzaamheden in het Noordeinde, het verkeer kan wel passeren.

P5 THEMA 2: Groen en klimaatadaptatie

Oostzaan is een groene gemeente omringd door natura 2000 gebieden. We streven naar een goede biodiversiteit met afwisselende beplanting en begroeiing. Het uitgangspunt is: zorg dragen voor een leefomgeving die ook op de lange termijn bruikbaar blijft.

Het groenonderhoud zal vanaf 2027 in eigen beheer komen. Dit levert een besparing op. Eerder kan niet omdat het onderhoud is uitbesteed tot einde 2026.

Uit het rekeningresultaat van 2024 is eenmalig 150k beschikbaar voor een impuls op het groenonderhoud. Hier zal begin 2026 invulling aan worden gegeven.

Doel

P5 DOEL 2.1: Maatregelen m.b.t. klimaatadaptatie

Periodes van extreme droogte en wateroverlast komen steeds vaker voor. Wij spelen hier op in door aanpassingen te doen in de openbare ruimte. Naast voldoende plantvakken en bomen, gaan we het regenwater beter vasthouden door aanpassingen aan de verhardingen en wegfundatie. Er is al een begin gemaakt in de onderhoudsprojecten in 2024.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P5 2.1.1 Groot onderhoud: De Hoper en Wering

De parkeervakken worden uitgevoerd met grasbetontegels. Dit zorgt ervoor dat het water kan wegzakken in de grond en voorkomt dat bij zware regenval de kolken overstromen. De wegfundatie wordt uitgevoerd met grove en kleine stenen, zodat waterberging mogelijk is. Waar mogelijk leggen we wadi's aan in het groen, als daar genoeg ruimte voor is.

Doel

P5 DOEL 2.2: Groen/ Walkanten

Oostzaan is een gemeente met veel water en de walkanten verdienen specifieke aandacht. Goed onderhouden walkanten dragen bij aan de positieve uitstraling van de gemeente en kunnen biodiversiteit bevorderen.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P5 2.2.1 Opstellen beheerplan walkanten/ onderhouden beschoeiing

Door de overname van de wegsloten van het Waterschap is het (groen) areaal vergroot. Hiervoor is een nieuw beheerplan opgesteld op basis van het huidige areaal. Er is rekening gehouden met warme zomers zodat naast de reguliere schouw ook een zomerschouw kan worden uitgevoerd voor bepaalde watergangen.

Bij de vervanging van de beschoeiing wordt er gekeken of het naast reguliere beschoeiing ook mogelijk is om de schoeiing natuurvriendelijk aan te leggen. Het aanslaan is afhankelijk van de nazorg en is in het beheerplan opgenomen. In 2024 zijn de meervoudig onderhandse aanbestede werkzaamheden afgerond. De focus ligt in 2025–2026 op het onderhoud en herstel van de natuurvriendelijke schoeiing aan de Kolkweg ter hoogte van de Vogel- en Vissenbuurt.

P5 THEMA 3: Afval

Afval is geen afval maar grotendeels een herbruikbare grondstof. Het scheiden van afval is nodig om hergebruik te bewaken en hiermee ook de landelijk vastgestelde VANG-doelstelling (Van Afval Naar Grondstof) te behalen. Afval is een belangrijk onderdeel in onze samenleving. De regelgeving m.b.t. de wijze van inzameling en met name verwerking wordt regelmatig aangepast. Hierdoor is regelmatig sprake van voortschrijdend inzicht. Dit maakt communicatie over het onderwerp tot een uitdaging.

Doel

P5 DOEL 3.1: Van afval naar grondstof

In restafval zitten nog altijd veel herbruikbare materialen. Wanneer je afval goed scheidt en er weinig restafval overblijft, is dit beter voor het milieu. De VANG-doelstelling speelt hierin een belangrijke rol.

Met name het zorgvuldig scheiden en dus aanbieden van de diverse afvalstoffen is een uitdaging.

Classificatie: Int

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P5 3.1.1 Reduceren van huishoudelijk restafval

- Landelijk wordt de verwerking van restafval hoger belast. Deze belasting – die indirect door inwoners wordt betaald – is een extra stimulatie om de hoeveelheid te verbranden restafval te verminderen.
- Er wordt op moment van dit schrijven hard gewerkt aan landelijke afspraken omtrent inzameling en verwerking van PMD. Alles wijst erop dat de regelgeving m.b.t. vervuiling van deze afvalstroom verscherpt wordt. Dit kan zelfs leiden tot het stoppen met verzamelcontainers PMD (Deze zijn anoniem en vanuit onderzoek is aangetoond dat het PMD uit deze containers veelal (te) sterk verontreinigd is. Zodra de regels opgesteld zijn zullen we deze implementeren.

P5 THEMA 4: Gebouwenbeheer

De inzet van de gemeentelijk gebouwen is een belangrijk instrument voor de gemeente om verschillende functies mogelijk te maken.

Doel

P5 DOEL 4.1: Beheer gebouwen verbeteren

We zoeken continu naar nieuwe manieren om het beheer van gebouwen effectiever en efficiënter vorm te geven. We zorgen ervoor dat de gebouwen veilig, functioneel en comfortabel zijn voor de gebruikers, om de levensduur van het gebouw te verlengen en verduurzamen.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P5 4.1.1 Strategische eigendomspositie gebouwenbeheer

Naast het goed beheren van het gemeentelijk vastgoed willen we in 2026 een nadere afweging maken welk vastgoed de gemeente voor de lange termijn beheert.

Wij zijn in 2025 begonnen met een inventarisatie en deze zal in 2026 worden afgerond. Een actualisatie van het afwegingskader en een inventarisatie van het vastgoed zal leiden tot een goed overzicht van de vastgoedportefeuille van de gemeente. Op basis daarvan kan er gewerkt worden aan een lijst van kernbezit, strategisch vastgoed en potentieel af te stoten panden.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025 incl.wijz.	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
402 Openbare orde en veiligheid	331.118	391.440	389.005	389.005	389.005	389.005
404 Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland	863.091	919.930	982.382	982.382	982.382	982.382
502 Recreatie en toerisme	61.705	83.522	73.647	73.647	73.647	73.647
601 Waterbeheer, baggeren en schoeiing	137.211	316.426	274.259	270.958	270.958	270.957
603 Openbaar groen	451.639	545.719	594.747	583.847	583.847	583.847
604 Verhuur volkstuinen	1.143	2.179	1.732	1.732	1.732	1.732
605 Afval	2.007.997	1.756.107	1.957.352	1.957.352	1.955.272	1.955.272
606 Rioleringen	1.542.155	1.638.054	1.688.964	1.698.981	1.692.778	1.770.089
607 Milieu	460.559	636.281	666.005	687.689	687.687	687.689
608 Begraafplaats	380.639	420.270	374.932	381.226	381.225	381.227
610 Gebouwenbeheer	524.993	177.224	187.480	187.479	152.478	152.478
715 Dierenwelzijn	30.404	50.187	45.968	45.968	45.968	45.968
801 Bruggen	136.972	186.977	211.965	261.326	187.174	187.175
803 Openbare verlichting	153.551	174.933	213.236	206.828	206.828	206.828
804 Wegen	1.158.194	1.070.088	1.447.275	1.587.623	1.830.559	1.994.003
806 Straatmeubilair	88.563	81.082	123.266	123.266	113.256	113.256
9903 Gemeentewerf	235.412	300.317	271.398	271.397	275.420	275.420
9909 De Kunstgreep	1.251.677	1.128.808	1.178.890	1.028.888	1.011.162	1.011.163
Totaal Lasten	9.817.024	9.879.544	10.682.503	10.739.594	10.841.378	11.082.138
Baten						
402 Openbare orde en veiligheid	2.680	10.000	5.000	5.000	5.000	5.000
502 Recreatie en toerisme	1.299	0	0	0	0	0
603 Openbaar groen	31.831	43.600	43.600	43.600	43.600	43.600
604 Verhuur volkstuinen	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
605 Afval	1.639.332	1.756.107	1.957.352	1.957.352	1.955.272	1.955.272
606 Rioleringen	1.542.155	1.638.054	1.688.964	1.698.981	1.692.778	1.770.089
607 Milieu	13.310	0	0	0	0	0
608 Begraafplaats	102.830	158.500	158.500	158.500	158.500	158.500
610 Gebouwenbeheer	491.581	136.493	175.520	175.520	28.520	28.520
804 Wegen	44.784	77.500	77.500	77.500	77.500	77.500
806 Straatmeubilair	0	0	0	0	0	0
9903 Gemeentewerf	234.905	206.637	271.398	271.397	275.420	275.420
9909 De Kunstgreep	790.454	681.838	696.702	696.702	696.702	696.702
Totaal Baten	4.896.960	4.710.529	5.076.336	5.086.352	4.935.092	5.012.403

Classificatie: Int

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025 incl.wijz.	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Resultaat baten minus lasten	-4.920.064	-5.169.015	-5.606.167	-5.653.242	-5.906.286	-6.069.735

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de begroting 2025.

Product	Baten of lasten	Verschil	Toelichting
404 Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland	Lasten	€62.452 (nadeel)	De bijdrage aan de Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland wordt conform de ingediende begroting van de VRZW opgehoogd met een bedrag van € 62.452.
601 Waterbeheer, baggeren en schoeiing	Lasten	€42.167 (voordeel)	Dit voordeel ontstaat door een incidentele toevoeging aan het budget 2025, welke in 2026 niet meer voorkomt. Het betrof hier het onderhoud van diverse waterwegen achter de Kerkstraat in 2025.
603 Openbaar groen	Lasten	€49.028 (voordeel)	De post toegerekende kosten voor 2026 zijn €69.028 hoger dan in de begroting 2025. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting. Het budget voor onderhoud openbaar groen is verlaagd met €20.000 in lijn met de lopende onderhoudscontracten.
605 Afval	Lasten	€201.245 (nadeel)	Er is een toename van het aantal uren en formatie van de buitendienst als gevolg van de extra inzet op de werf, de controles en stijging van het aantal afvaldumpingen en opruimen zwerfvuil in de gemeente. Deze kosten ad €83.616 worden doorberekend in het tarief van de afvalstoffenheffing. Dit bedrag is inclusief overhead en stijging van kosten van de werf. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
	Baten	€201.245 (voordeel)	De kosten voor het product afval stijgen als gevolg van de structurele lasten, zoals deze in 2024 zijn ingevoerd voor de maatregelen om het aantal aangeleverde kilo's huishoudelijk afval te reduceren, in het kader van de VANG doelstellingen. Zie hiervoor ook raadsvoorstel RV24/10. Hierin zijn de kosten voor de afvalcoach, het registratiesysteem van de chips en de toegangscontrole op de werf de extra sorteerronde van lachgascilinders en analyses van het aangeleverde afval reeds aangekondigd, alsmede de hogere kosten voor de ondergrondse containers. Het totaal hiervan bedraagt €97.902, en

Classificatie: Int

			worden doorberekend in het tarief voor de afvalstoffenheffing. Het tarief voor de afvalstoffenheffing is conform de kadernota 2026–2029 geïndexeerd met 2,4%. Deze verhoging ad €16.716 van inflatie op de inkomsten is budgettair neutraal opgenomen, en zijn ook de kosten verhoogd met 2,4%. De afvalstoffenheffing is 100% kostendekkend opgenomen in deze begroting. Het tarief per huishouden stijgt als gevolg van deze kostenstijgingen met €48.60 per huishouden.
606 Rioleringen	Lasten en Baten	€50.910 (nadeel en voordeel)	Het tarief voor de rioolbelasting is conform de kadernota 2026–2029 geïndexeerd met 2,4%. Deze verhoging van inkomsten ad €38.113 is budgettair neutraal opgenomen en zijn ook de kosten verhoogd met 2,4%. De rioolbelasting is 100% kostendekkend. €59.786 betreft een stijging in de toegerekende kosten. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting. Door de toewijzing van meer uren/formatie aan dit product, zijn de budgetten van externe contracten en aannemers met een gelijk bedrag verlaagd, conform de 1e begrotingswijziging 2025 om meer taken in eigen beheer uit te voeren.
607 Milieu	Lasten	€29.724 (nadeel)	€59.502 stijging van de toegerekende kosten. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting. Het budget voor de bijdrage aan ODJmond wordt aangepast aan de ingediende begroting van de ODJmond over het jaar 2026. Dit betekent geen extra bijdrage voor de taken inzake de Dienstverleningsovereenkomst voor 2026.
608 Begraafplaats	Lasten	€45.338 (nadeel)	€53.187 stijging toegerekende kosten en €98.525 minder overhead. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
610 Gebouwenbeheer	Lasten Baten	€10.256 (nadeel) €39.027 (voordeel)	De Kolk wordt voor de jaren 2026 en 2027 weer opgenomen in de begroting. De huur ad €147.000 wordt opgevoerd en doorgezet voor deze jaren. Ten opzichte van 2025 is dit de continuering van de huurinkomsten. Voor de noodzakelijke onderhoudskosten om in deze jaren het noodzakelijk onderhoud te kunnen uitvoeren aan het pand, wordt een onderhoudsbudget van €35.000 opgenomen.
801 Bruggen	Lasten	€24.988 (nadeel)	€ 22.988 meer toegerekende kosten. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.

Classificatie: Int

			Daarnaast is voor 2027 het budget 2027 alvast incidenteel verhoogd met € 70.000 voor het vervangen van de technische installatie van Brug De Hoop op het Noordeinde.
803 Openbare verlichting	Lasten	€38.303 (nadeel)	€31.673 meer toegerekende kosten. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting. Het resterende verschil ad €6.630 zijn de kapitaallasten van de investering in LED verlichting, conform de vastgestelde MIP. (Meerjaren Investerings Plan).
804 Wegen	Lasten	€377.187 (nadeel)	De post toegerekende kosten voor 2026 is €346.930 hoger dan in de begroting 2025 door een hogere doorbelasting van de urenregistratie. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting. Conform de uitkomsten van het duurzaam begrotingsevenwicht en de 1e begrotingswijziging 2025 worden meer taken in de openbare ruimte uitgevoerd door de buitendienst. Daarnaast een stijging in de verdeling van de kosten van de gemeentewerf van €25.786 op dit product. Dit komt door de geplande (vervangings)investeringen van de auto's van de buitendienst.
806 Straatmeubilair	Lasten	€42.184	€42.184 meer toegerekende kosten. De verklaring van wijziging in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
9903 Gemeentewerf	Lasten en Baten	€0	De lasten van de gemeentewerf zijn geïndexeerd, en worden conform het raadsbesluit verdeeld over de producten van Afval, Riool en Verhardingen.
9909 De Kunstgreep	Lasten	€99.918 (voordeel) €150.000 (nadeel)	Een voordeel ten opzichte van 2025. In het voorjaarsbericht 2025 is een incidenteel budget van €100.000 opgenomen voor 2025 inzake de beveiliging in het Atrium. Deze kosten voor de beveiliging komen niet meer voor in 2026. Conform de aankondiging in de kadernota 2026–2029 worden de Meerjaren Onderhouds Planningen (MJOP) voor alle gemeentelijke gebouwen opgesteld en voorgelegd ter vaststelling aan de raad. Vooruitlopend op deze vaststelling wordt een incidenteel budget voor de Kunstgreep ad €150.000 opgenomen voor het inlopen van het benodigde onderhoud van de Kunstgreep.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Egalisatiereserve baggeren	192.909	83.909	83.909	83.909	83.909	83.909
Reserve afkoop onderhoud begraafplaats	139.495	139.495	139.495	139.495	139.495	139.495
Reserve Avant fietsbrug en fietstunnel	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Reserve BOA	30.145	102.227	102.227	102.227	102.227	102.227
Reserve infrastructuur	63.278	63.278	63.278	63.278	63.278	63.278
Reserve inrichting theaterzaal	74.000	92.500	111.000	129.500	148.000	166.500
Reserve Nog uit te voeren werken	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Reserve onderhoud bruggen	167.480	167.480	167.480	167.480	167.480	167.480
Reserve projecten en openbaar groen	365.443	193.518	150.000	150.000	150.000	150.000
Reserve spitscamera inrijverbod	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Reserve sporttoestellen de greep	16.000	20.000	24.000	28.000	32.000	36.000
Reserve Verkeersbeleid	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Reserve Wegen	0	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Reserve Wet goed verhuurderschap	6.926	6.926	6.926	6.926	6.926	6.926
Totaal reserves	1.145.675	1.119.332	1.098.314	1.120.814	1.143.314	1.165.814

25-nov-2025

Toelichting reserves

Egalisatiereserve baggeren

Jaarlijks is een structureel budget van €33.000 opgenomen in de begroting voor baggerwerkzaamheden. Jaarlijks worden de uitgaven, zowel positief als negatief, geëgaliseerd op deze reserve om in de toekomst hogere, onverwachte uitgaven te kunnen financieren.

Reserve afkoop onderhoud begraafplaats

Deze reserve wordt gevormd door de afkoop van onderhoud op de begraafplaats. De nabestaanden hebben de mogelijkheid om het toekomstige onderhoud ineens af te kopen. Deze vooruitbetaling wordt toegevoegd aan deze reserve, zal worden ingezet om de kosten van herinrichting en onderhoud in de toekomst te financieren.

Classificatie: Int

Reserve Avant

Deze reserve is gebaseerd op het contractuele risico voor de gemeente Oostzaan inzake het project Avant, waarbij de kosten worden gedragen door de Vervoerregio, Provincie Noord Holland en de gemeente Zaanstad.

Reserve BOA

Vanuit de resultaatbestemming 2022 is deze reserve gevormd. Het bedrag is gebaseerd op de gelabelde inkomsten vanuit de Algemene uitkering 2022, en bestemd voor de professionalisering van de BOA. Deze professionalisering wordt verder uitgewerkt. Daarnaast wordt vanuit de resultaatbestemming 2024 een bedrag van €72.082 toegevoegd aan deze reserve.

Reserve infrastructuur

Deze reserve is bestemd voor onderzoekskosten in de infrastructuur. Er zijn geen mutaties begroot op deze reserve.

Reserve inrichting theaterzaal

Jaarlijks worden deze bedragen toegevoegd aan de onderhoudsreserve Theaterzaal om vervangingsinvesteringen van materieel, inventaris en installaties in de toekomst mogelijk te maken.

Reserve nog uit te voeren werken

In overeenstemming met de resultaatbestemming 2024 wordt een bedrag toegevoegd aan deze reserve. Het betreft de reservering van de ontvangen rijks gelden vanuit de decembercirculaire 2024 ten behoeve van Register Externe Veiligheidsrisico's ad €10.000.

Reserve onderhoud bruggen

Deze reserve wordt jaarlijks gevoed door de niet bestede onderhoudsgelden vanuit de exploitatie bruggen, om onverwachte noodreparaties en vervangingen mee te financieren.

Reserve projecten en openbaar groen

Deze reserve wordt ingezet in 2025, in overeenstemming met de uitkomsten van de 1e begrotingswijziging 2025. In overeenstemming met de resultaatbestemming 2024 wordt een bedrag van €150.00 toegevoegd om een extra impuls te kunnen geven aan de openbare ruimte in 2025 en 2026.

Reserve spitscamera inrijverbod

Deze reserve is gebaseerd op Amendement 22A19, waarbij vanuit de coronareserve een bedrag wordt overgeheveld ten behoeve van een flitscamera voor de verkeersoverlast op het Zuideinde. Deze reserve zal worden ingezet bij het eventueel uitbreiden van de geslotenverklaring.

Reserve sporttoestellen De Greep

Jaarlijks worden deze bedragen toegevoegd aan de onderhoudsreserve sporttoestellen om vervangingsinvesteringen van materieel in de toekomst mogelijk te maken.

Reserve verkeersbeleid

Deze reserve is gevormd in 2024, en wordt ingezet bij de uitvoering van het mobiliteitsplan.

Reserve Wet goed verhuurderschap

De wet biedt huurders bescherming en geeft duidelijkheid aan verhuurders: wat mag en wat niet? Er zijn extra regels om arbeidsmigranten te beschermen tegen misstanden.

Komen huurder en verhuurder er samen niet uit? Dan kunnen huurders dit ook melden bij hun gemeente. De gemeente kan dan, als het nodig is, bijvoorbeeld een boete aan de verhuurder opleggen.

Reserve Wegen

In overeenstemming met de resultaatbestemming 2024 wordt €150.000 toegevoegd aan deze reserve om een extra impuls te kunnen geven aan de openbare ruimte.

Voorzieningen

Stand voorzieningen per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Voorziening egalisatie afval	103.326	103.326	103.326	103.326	103.326	103.326
Voorziening egalisatie riolering	1.328.338	1.278.314	1.215.493	1.142.655	1.076.020	932.074
Voorziening MJOP: Ambtswoning Glazenmakerstraat	39.642	51.092	62.542	73.992	85.442	96.892
Voorziening MJOP: Brandweerkazerne Kerkstraat	43.232	58.224	73.216	88.208	103.200	118.192
Voorziening MJOP: Centrumcomplex de Kunstgreep	222.328	308.828	395.328	481.828	568.328	654.828
Voorziening MJOP: De Kolk	25.856	30.679	30.679	30.679	30.679	30.679
Voorziening MJOP: Gebouw Werkom Twiskeweg	15.477	17.977	20.477	22.977	25.477	27.977
Voorziening MJOP: Gemeentewerf Skoon	73.747	86.277	98.807	111.337	123.867	136.397
Voorziening MJOP: Kerktoeren	0	7.500	15.000	22.500	30.000	37.500
Voorziening MJOP: Loods op de begraafplaats	7.439	10.939	14.439	17.939	21.439	24.939
Voorziening MJOP: Sporthal De Greep	59.531	74.891	90.251	105.611	120.971	136.331
Totaal voorzieningen	1.918.916	2.028.047	2.119.558	2.201.052	2.288.749	2.299.135

25-nov-2025

Toelichting voorzieningen

Voorziening egalisatie Afval

Deze voorziening is ten behoeve van onderzoeken naar ondergrondse containers in Oostzaan. Deze voorziening is destijds gevormd ten laste van het product afval en wordt ingezet bij het behalen van de VANG doelstelling.

Classificatie: Int

Voorziening egalisatie riolering

In overeenstemming met de onderhoudsplanning, het vastgestelde GRP 2017–2023 en de systematiek van kostenegalisatie worden de uitgaven en inkomsten gemuteerd op het rioleringsbudget en overgeboekt naar deze voorziening, ten behoeve van financiering van uitgaven in de toekomst. In 2026 zal het WRP worden herzien in een nieuw WRP (Water en RioleringsProgramma).

Diverse voorzieningen MJOP ten behoeve van het onderhoud gemeentelijke gebouwen

Met ingang van 2023 zijn de onderhoudsbudgetten van alle gemeentelijke gebouwen ondergebracht in onderhoudsvoorzieningen. Per gemeentelijk gebouw is een Meerjaren Onderhoudsplanning opgesteld en deze wordt in 2025 geëvalueerd en geactualiseerd. Bij het opstellen van de begroting zijn de uitgaven van het geplande onderhoud op gemeentelijke gebouwen hierop gebaseerd. Jaarlijkse onderhoudskosten zullen jaarlijks worden onttrokken aan deze voorzieningen MJOP.

Programma 6 – Bestuur en organisatie

Waar gaat dit programma over?

Binnen het programma Bestuur en organisatie houden we ons bezig met: activiteiten die de gemeente Oostzaan ontplooit op de terreinen van de bestuursorganen, communicatie, juridische zaken, kwaliteitszorg, algemene financiële zaken en belastingen.

Wat willen we bereiken?

Oostzaan is een gemeente die dicht bij haar inwoners, ondernemers en verenigingen staat, met een krachtig en slagvaardig bestuur. De gemeente is de eerste overheid en deze nabijheid is van groot belang. Wij hebben oog en oor voor de behoeften binnen de gemeente.

Bestuur en organisatie staan midden in de samenleving en zorgen in samenspraak met inwoners, bedrijven en instellingen op verantwoorde, doortastende en duurzame wijze voor een toekomst met goede dienstverlening en voorzieningen die aansluiten op de behoeften in de gemeente. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is een professioneel, krachtig, betrokken en nabij gemeentebestuur en ambtelijke organisatie. Wij stellen ons open op, waarbij de lijnen tussen bestuur en samenleving kort zijn. Participatie is belangrijk om maatschappelijke opgaves adequaat aan te pakken.

Zowel de raad, het college en de ambtelijke organisatie spannen zich in voor (regionale) samenwerkingsvormen die eraan bijdragen dat we onze inwoners efficiënt en doelmatig kunnen bedienen. We zijn een betrouwbare partner in diverse samenwerkingsorganisaties, met een eigen inbreng die staat voor wat de gemeente nodig heeft en kan bieden.

We staan voor overzichtelijke en transparante besluitvorming, helder taalgebruik en toegankelijkheid voor diverse doelgroepen. Om bestuurlijk slagvaardig te zijn en te blijven, moeten wij kunnen rekenen op een effectieve en efficiënte ambtelijke organisatie. Daarnaast is een goede afstemming met onze verbonden partijen vereist om onze doelen te bereiken.

De kwetsbaarheid van kleine gemeenten is de afgelopen jaren toegenomen. Enerzijds wordt dat veroorzaakt doordat er steeds meer taken door het Rijk bij gemeenten worden neergelegd. Te vaak zonder voldoende middelen. Ook nu het Rijk gemeenten enige financiële verlichting heeft geboden, is en blijft onze situatie uiterst kwetsbaar. Anderzijds hebben wij nog steeds te maken met een zeer gespannen arbeidsmarkt en het steeds complexer worden van de maatschappij om ons heen. Dat maakt het aanbieden van adequate dienstverlening aan inwoners en ondernemers steeds moeilijker. Dat geldt zeker ook voor het realiseren van grote maatschappelijke opgaven. Die kwetsbaarheid uit zich ook in niet volop bestuurlijk en ambtelijk mee kunnen doen als het gaat om de vele regionale samenwerkingsverbanden die er in Zaanstreek–Waterland zijn of verbanden die regio–overstijgend zijn zoals de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en de Vervoerregio Amsterdam (VRA). Allemaal redenen waarom we enkele jaren geleden gestart zijn met het proces ‘Bestuurlijke toekomst Oostzaan’.

Op het moment van het maken van deze begroting, zitten wij nog midden in dit proces. De gesprekken met Amsterdam, Zaanstad en Purmerend zijn, in opdracht van de gemeenteraad, inmiddels gevoerd. De WOL–raden zetten nu de volgende stap in lijn met de adviezen van de Burgeradviesraad en bureau & van de Laar, Er is een onafhankelijke verkenners aangewezen die in gesprek gaat met Edam–Volendam en Waterland. Dit, om te onderzoeken of er in deze gemeenten draagvlak is om samen de mogelijkheden te onderzoeken van een sterke groen blauwe landelijke gemeente. Daarnaast wordt gesproken door de WOL–raden over het laten doen van een aanvullend financieel onderzoek naar de WOL–variant.

De gemeenteraad heeft aangegeven dat het streven is om in het najaar van 2025 een definitief besluit te nemen over de bestuurlijke toekomst van Oostzaan.

We voeren verantwoord financieel beleid. Wij anticiperen op veranderingen die plaatsvinden in de financiële verhoudingen met het Rijk en maken ons in de diverse belangenorganisaties sterk voor de positie van (kleine) gemeenten. De huidige onzekerheden benadrukken het belang om een evenwichtig risicomanagement te voeren. De omgeving verandert continu en wordt steeds complexer. We zoeken hierbij een gezonde balans tussen risico’s afwegen en ondernemend zijn.

Programma 6: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2026
THEMA 1 Bestuur	DOEL 1.1 Bestuurlijke toekomst	1.1.1 – Vervolgstappen traject bestuurlijke toekomst
	DOEL 1.2 Burgerparticipatie	1.2.1 – Uitvoering participatiebeleid
	DOEL 1.3 Wij zijn in control en transparant in de besluitvorming	1.3.1 – Doorontwikkelen van de rechtmatigheidsverantwoording
THEMA 2 Organisatie	DOEL 2.1 Wij zijn operationeel en digitaal weerbaar	2.1.1 – Borgen van het continuïteitsplan in de organisatie
		2.1.2 – Verder uitbouwen en het bijsturen van een gezonde informatiebeveiligingscultuur
		2.1.3 – Uitvoeren plan van aanpak weerbare overheid
	DOEL 2.2 Onze ambtelijke organisatie is doelgericht, doeltreffend, doelmatig en toekomstbestendig	2.2.1 – Inzet op behoud van medewerkers en wendbaar blijven
	DOEL 2.3 Wij hebben de basis op orde en zijn in control	2.3.1 – Managementinformatie optimaliseren en uitbreiden
		2.3.2 – Procesmanagement uitbreiden
THEMA 3 Financiën	DOEL 3.1 Wij zijn financieel gezond	3.1.1 – Weerstandsvermogen minimaal ratio 1,0

Vennootschapsbelasting en Onvoorzien

Conform artikel 8 uit de BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden) wordt in Programma 6 een overzicht opgenomen inzake de Vennootschapsbelasting en de post Onvoorzien.

Vennootschapsbelasting

De begroting is voor de aangifte Vennootschapsbelasting opgebouwd in diverse blokken. Voor de gemeente Oostzaan wordt het blok Grondexploitatie aangemerkt als VPB-plichtig. Omdat hier geen winsten worden gerealiseerd, zal de aangifte VPB-2026 met "nihil" worden ingediend.

Post Onvoorzien

In de begroting is de post Onvoorzien €0, dit was in de eerste begrotingswijziging van 2025 naar nul gebracht naar aanleiding van het project Duurzaam BegrotingsEvenwicht.

Classificatie: Int

P6 THEMA 1: Bestuur

Het gemeentebestuur is en blijft toegankelijk voor inwoners, ondernemers en organisaties in de gemeente. Wij staan voor goed contact en korte lijnen.

Doel

P6 DOEL 1.1: Bestuurlijke toekomst

De bestuurlijke toekomst van gemeenten binnen het openbaar bestuur staat onder druk door het groeiend aantal gemeentelijke taken en de complexiteit hiervan. Wij borgen dat zowel oude als nieuwe gemeentelijke taken goed worden uitgevoerd, nu en in de toekomst.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P6 1.1.1 Vervolgstappen traject bestuurlijke toekomst

We zitten nog midden in het proces ‘Bestuurlijke toekomst Oostzaan’. De gemeenteraad en het college hebben in de afgelopen periode verschillende acties ondernomen. Wat de resultaten precies betekenen voor de vervolgstappen, is op het moment van het opstellen van deze begroting (2026) nog niet duidelijk.

Doel

P6 DOEL 1.2: Burgerparticipatie

Betrokkenheid van burgers en organisaties is van belang om tot goede besluitvorming te kunnen komen. Het stelt burgers in staat om mee te denken en/of mee te beslissen. Hierdoor kunnen bestuurders diverse perspectieven en lokale kennis en expertise meenemen in de besluitvorming.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P6 1.2.1 Uitvoering participatiebeleid

Burgerparticipatie is essentieel voor kwalitatief goede besluiten en een veerkrachtige samenleving. In 2026 zetten we in op de verdere uitvoering van het in 2025 vastgesteld beleidskader en bijbehorende uitvoeringsagenda. In 2026 werken we aan meer kennisdeling (opbouwen kennisbank), verdere (culturele) inbedding in de ambtelijke organisatie en inhoudelijke ondersteuning bij concrete participatieprojecten.

Doel

P6 DOEL 1.3: Wij zijn in control en transparant in de besluitvorming

Als bestuur zorgen we voor een heldere en goede governancestructuur zodat wij continuïteit kunnen waarborgen en ons kunnen verantwoorden over de wijze waarop we de organisatie besturen en beheersen.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P6 1.3.1 Doorontwikkelen van de rechtmatigheidsverantwoording

We blijven onze rechtmatigheidsverantwoording verbeteren door het volgen en implementeren van de laatste inzichten en regelgeving. Ook werken we samen met onze accountant om ervoor te zorgen dat de rechtmatigheidsverantwoording voldoet aan de vereiste normen. In de managementletter 2024 heeft de accountant verbeterpunten aangedragen welke we gefaseerd zullen oppakken. De verbeterpunten die we in 2026 zullen oppakken zijn ‘herinvoering (gedeeltelijke) verplichtingenadministratie’, ‘procesbeschrijving aantoonbare prestatielevering’ en ‘uitbreiding verbijzonderde interne controles (VIC)’.

P6 THEMA 2: Organisatie

Om de gemeentelijke doelen te behalen is een professionele ambtelijke organisatie een belangrijke voorwaarde. Deze taken zijn ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling OVER–gemeenten; onze gezamenlijke ambtelijke organisatie met gemeente Wormerland. Vanuit het OVER–bestuur sturen we erop dat de doelstellingen en acties worden behaald. De opgaven van gemeenten zijn de afgelopen jaren complexer geworden. Dit, in combinatie met een verslechterde financiële situatie maakt het een grote uitdaging voor zowel de organisatie als de beide gemeenten om de doelen te behalen. In 2025 zullen wij, gemeenteraad, college en organisatie, net zoals in 2024 nauw samen moeten optrekken om een evenwicht te vinden tussen de beschikbare middelen en het zo optimaal mogelijk bedienen van onze inwoners en ondernemers.

Doel

P6 DOEL 2.1: Wij zijn operationeel en digitaal weerbaar

Het waarborgen van bedrijfs- en informatievoorziening en privacy heeft hoge prioriteit. Als gemeentelijke organisatie blijven we alert op frauderisico's en zorgen voor up-to-date informatiebeveiliging.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P6 2.1.1 Borgen van het continuïteitsplan in de organisatie

In 2025 is er met het opstellen van het continuïteitsplan een basis gelegd voor de continuïteit van de dienstverlening tijdens en na een verstoring van de bedrijfsvoering. Alleen het plan opstellen is niet voldoende, het borgen in de organisatie en bewustzijn creëren is veel belangrijker. Hier gaan we in 2026 mee aan de slag zodat we de risico's zoveel als mogelijk kunnen beperken dan wel dat de organisatie in staat is om te kunnen handelen in geval van een verstoring van de bedrijfsvoering.

P6 2.1.2 Verder uitbouwen en het bijsturen van een gezonde informatiebeveiligingscultuur

Waar in 2025 de focus ligt op het versterken van het fundament van de informatiebeveiliging binnen OVER–gemeenten, zal in 2026 de focus liggen bij het verder uitbouwen en het bijsturen van een gezonde informatiebeveiligingscultuur. Hierbij zal het kernpunt liggen bij het blijvend analyseren van mogelijke dreigingen binnen de organisatie, het adequaat

Classificatie: Int

reageren op veranderende interne en externe factoren die invloed hebben op onze informatiebeveiliging, het evalueren van de toereikendheid van onze eigen organisatie en het bijsturen waar nodig. Zo kunnen we borgen dat de juiste afwegingen kunnen worden gemaakt, om zo efficiënt en doeltreffend mogelijk te kunnen reageren op dreigingen, risico's en mogelijke kansen voor onze informatiebeveiligingsorganisatie.

P6 2.1.3 Uitvoeren plan van aanpak weerbare overheid

Ondermijning van het openbaar bestuur door georganiseerde criminaliteit raakt het fundament van de democratische rechtsorde.

Het is daarom belangrijk dat het openbaar bestuur blijft strijden tegen alle vormen van ondermijning en daardoor weerbaarder wordt. Het bestuur houdt oog voor de samenwerking met externe partijen. De uitvoering van de portefeuille en de taken die hiermee gemoeid zijn vallen onder de bevoegdheid van de burgemeester in programma 5.

Wel is het van belang dat er ook vanuit de OVER organisatie commitment is zodat alle vakafdelingen hierin hun rol oppakken. Te denken valt aan het volgen van een training om de bewustwording te vergroten, meer kennis op te doen en weten waar signalen gemeld kunnen worden. Daarnaast valt te denken aan andere aspecten die voortkomen uit de implementatie van de Quick Scan en de Noord-Hollandse Norm.

Doel

P6 DOEL 2.2: Onze ambtelijke organisatie is doelgericht, doeltreffend, doelmatig en toekomstbestendig

Om bestuurlijk slagvaardig te zijn en te blijven, moeten wij kunnen rekenen op een effectieve en efficiënte ambtelijke organisatie.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P6 2.2.1 Inzet op behoud van medewerkers en wendbaar blijven

Onze bedrijfsvoeringstaken worden uitgevoerd door OVER-gemeenten, waar vrijwel al onze medewerkers werkzaam zijn. In 2026 bouwen we voort op een bestendig personeelsbestand en richten we ons op het behoud van medewerkers. We stimuleren interne mobiliteit en bieden ruimte voor persoonlijke en professionele ontwikkeling, zodat talent binnen onze organisatie kan doorgroeien en duurzaam behouden blijft.

We blijven ook alert op de ontwikkelingen in de arbeidsmarkt. Tegelijkertijd versterken we onze positie als aantrekkelijke werkgever, door een stimulerende werkomgeving te bieden en arbeidsvoorwaarden die passen bij de behoeften van onze medewerkers. Daarmee bouwen we aan het vergroten van kwaliteit, aan een stabiele organisatie én aan toekomstbestendige publieke dienstverlening.

Doel

P6 DOEL 2.3: Wij hebben de basis op orde en zijn in control

Onze fundamentele taken zijn goed georganiseerd, geordend en onder controle. Wij zorgen voor stabiliteit en een goede sturing en beheersing van de organisatie.

Classificatie: Int

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P6 2.3.1 Managementinformatie optimaliseren en uitbreiden

In 2025 wordt bij de eerste rapportages vooral gefocust op de bedrijfsvoering. Ook wordt een basis gelegd voor de Samenleving. In 2026 evalueren we in samenwerking met de ontvangers de rapportages uit 2025. Op basis daarvan breiden we in 2026 de rapportages verder uit.

P6 2.3.2 Procesmanagement uitbreiden

We hebben verschillende kritieke processen in onze organisatie beschreven en gaan hiermee door in 2026. Daardoor kunnen we ons nu meer gaan richten op de samenhang tussen deze processen. Hiermee versterken we de samenwerking tussen teams en afdelingen, verhogen we de efficiëntie en verbeteren we onze dienstverlening.

P6 THEMA 3: Financiën

De externe ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op en hebben de nodige impact op onze financiële huishouding. Ons financieel beleid is erop gericht om ook in de toekomst financieel gezond te zijn en blijven.

Doel

P6 DOEL 3.1: Wij zijn financieel gezond

Wij streven naar een stabiele en duurzame financiële positie van de gemeente. De gemeente kan haar taken uitvoeren binnen de beschikbare middelen en is in staat om de benodigde investeringen te doen. Een financieel gezonde positie is randvoorwaardelijk voor zelfstandigheid van de gemeente. Daarbij probeer wij, zo goed als mogelijk, te anticiperen op het soms wispelturige Rijksbeleid.

Wat gaan we daarvoor in 2026 doen?

P6 3.1.1 Weerstandsvermogen minimaal ratio 1,0

Het hebben van voldoende weerstandsvermogen is belangrijk om veerkrachtig te zijn en onvoorziene gebeurtenissen financieel te kunnen dragen. Hierdoor is stabiliteit en continuïteit van de gemeentelijke activiteiten geborgd. We behouden structureel een minimum weerstandsvermogen van ratio één (1,0).

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025 incl.wijz.	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
101 Bestuursorganen	753.676	595.825	563.325	563.325	563.325	563.325
102 Regionale samenwerking	35.633	62.422	62.422	62.422	62.422	62.422
103 Representatie	20.865	29.400	29.881	29.881	29.881	29.881
105 Burgerparticipatie en communicatie	82.592	81.635	81.635	81.635	81.635	81.635
107 Juridische beleidskaders	152.013	32.000	32.000	31.997	32.000	32.000
108 Klachten en bezwaarschriften	3.461	5.800	5.800	5.800	5.800	5.800
110 Financieel beleid	26.641	40.728	38.695	38.695	38.695	38.695
113 Griffie	484.196	501.121	522.096	517.648	517.647	517.647
114 Rekenkamer	20.356	19.650	24.650	24.650	24.650	24.650
901 Financiering	-135.317	-282.885	-267.748	-111.310	-358.654	-343.368
902 Belastingen	202.755	173.439	185.439	185.439	185.439	185.439
903 Algemene uitkering	42.795	66.736	66.417	57.854	57.854	57.854
904 Algemene baten en lasten	-311.517	-405.342	-416.082	-266.082	-116.282	115.286
905 Bestuurlijke boetes	525.919	0	0	0	0	0
906 Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
907 Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
9901 Salaris- en vergoedingenadministratie	4.337.432	5.123.119	3.023.886	2.973.886	2.837.886	2.552.886
9904 Verzekeringen / schades	26.960	28.800	28.800	28.800	28.800	28.800
9905 Kwaliteitszorg	2.667	2.952	2.952	2.952	2.952	2.952
9906 Financieel beheer	411.786	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
9908 Documentaire informatievoorziening	33.170	30.720	30.720	30.720	30.720	30.720
Totaal Lasten	6.716.083	6.112.120	4.020.888	4.264.312	4.030.770	3.992.624
Baten						
101 Bestuursorganen	170.279	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
102 Regionale samenwerking	0	0	0	0	0	0
113 Griffie	6.760	0	0	0	0	0
901 Financiering	548.908	185.000	185.000	185.000	185.000	185.000
902 Belastingen	3.436.479	3.233.643	3.310.843	3.310.843	3.310.843	3.310.843
903 Algemene uitkering	16.528.069	17.316.110	17.841.317	18.238.340	18.462.448	19.116.889
905 Bestuurlijke boetes	807.000	0	0	0	0	0
Totaal Baten	21.497.495	20.749.753	21.352.160	21.749.183	21.973.291	22.627.732
Resultaat baten minus lasten	14.781.412	14.637.633	17.331.272	17.484.871	17.942.521	18.635.108

Classificatie: Int

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 van de producten ten opzichte van de begroting 2025.

Product	Baten of lasten	Verschil	Toelichting
101 Bestuursorganen	Lasten	€32.500 (voordeel)	In 2025 is een budget van €50.000 incidenteel opgevoerd ten behoeve van de bestuurlijke toekomst, zoals vastgesteld in het voorjaarsbericht 2025. Daarnaast zijn de salarisbudgetten opgehoogd met €15.000 inflatie.
113 Griffie	Lasten	€20.975 (nadeel)	Budgetten van de griffie en raad zijn geïndexeerd voor 2026.
901 Financiering	Lasten	€15.137 (voordeel)	De rentelasten doorbelast naar de producten, waar deze leningen destijds voor zijn afgesloten, tegen het gemiddelde rentetarief van 2,3%. Door het veelvuldig aantrekken van kortlopende leningen is een rentevoordeel ontstaan van €17.450 ten opzichte van de begroting 2025. Voor het aantrekken van kortlopende leningen zijn voorwaarden, en mogen niet structureel zijn.
902 Belastingen	Baten	€77.200 (voordeel)	De gemeentelijke belastingen zijn gestegen met het inflatiepercentage van 2,4%, zoals vastgesteld in de Kadernota 2026.
903 Algemene uitkering	Baten	€525.207 (voordeel)	De inkomsten middels de Algemene Uitkering zijn gebaseerd op de uitkomsten van de Meicirculaire 2025. Ten opzichte van 2025 kunnen extra inkomsten worden begroot.
9901 Salaris- en vergoedingenadministratie	Lasten	€2.209.233 (voordeel)	Dit voordeel is een budgettair neutraal voordeel. Alle doorbelastingen op alle directe producten zijn gestegen en hoger dan voorgaande jaren, maar volledig in overeenstemming met de vastgestelde formatie en totale bijdrage aan OVER-gemeenten. Dit voordeel ontstaat ten opzichte van 2025, maar heeft verder geen effect op het begrotingssaldo.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Algemene reserve	4.297.927	4.046.143	4.046.143	4.046.143	4.046.143	4.046.143
Reserve aanbesteding datacenter	25.877	0	0	0	0	0
Reserve bestuurlijke toekomst	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Reserve Veilig wonen (politieke ambtsdragers)	0	7.062	14.124	14.124	14.124	14.124
Reserve wachtgeld wethouders	41.587	0	0	0	0	0
Totaal reserves	4.385.391	4.073.205	4.080.267	4.080.267	4.080.267	4.080.267

25-nov-2025

Toelichting reserves

Algemene Reserve

De Algemene Reserve is het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. De Algemene Reserve vormt een buffer voor financiële tegenvallers.

Reserve Bestuurlijke Toekomst

Dit bedrag komt uit de resultaatbestemming van 2022 en is gebaseerd op de subsidie vanuit de provincie. Dit bedrag is gereserveerd voor het vervolg van de onderzoeken naar de bestuurlijke toekomst en zal worden bestemd in 2026.

Bestemmingsreserve Veilig wonen (politieke ambtsdragers)

De veiligheid van decentrale bestuurders is een vereiste voor het goed functioneren van het openbaar bestuur. Per 1 oktober 2023 is de werkgeversverantwoordelijkheid voor hun veiligheid daarom verscherpt in een wijziging van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers. Ten behoeve van een veilige woonplek krijgen decentrale bestuurders een beveiligingsadvies op maat aangeboden. Gemeenten dienen op basis van de nieuwe regeling het beveiligingsadvies altijd over te nemen en de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen te bekostigen. Voor de uitvoering van deze regeling ontvangt de gemeente €7.062 per jaar voor de periode 2023 tot en met 2026 (septembercirculaire 2023). We reserveren deze gelden door ze toe te voegen aan de nieuw in te stellen Reserve 'Veilig wonen (politieke ambtsdragers)' (besluit Najaarsbericht 2023, raad dec 2023). De werkelijk gemaakte kosten onttrekken we aan deze reserve. Er zijn nog geen onttrekkingen bekend die ten laste van deze reserve komen.

Voorzieningen

Stand voorzieningen per 31-12	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Voorziening Bestuurlijke boete	210.400	210.400	210.400	210.400	210.400	210.400
Voorziening pensioenen wethouders	1.445.645	1.549.850	1.654.055	1.758.260	1.862.465	1.966.670
Totaal voorzieningen	1.656.045	1.760.250	1.864.455	1.968.660	2.072.865	2.177.070

25-nov-2025

Toelichting voorzieningen

Voorziening bestuurlijke boete

Deze voorziening is gevormd in 2024, en is berekend op het maximale aantal herzieningsverzoeken, welke kunnen worden ingediend bij de Rechtbank.

Voorziening pensioenen wethouders

Jaarlijks is een bedrag van € 104.205 opgenomen in de begroting voor dotatie aan de voorziening. Bij het opstellen van de jaarstukken wordt de werkelijke dotatie berekend aan de hand van de pensioenopgaven.

Programma 40 – Mutaties in reserves

Overzicht van alle geplande mutaties in reserves

Mutatie in reserves	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten:						
99401 Mutaties in reserves: Programma 1 Dienstverlening	8.551	5.107	5.006	4.983	4.983	4.983
99402 Mutaties in reserves: Programma 2 Ruimtelijke ordening	95.565	43.572	0	0	0	0
99403 Mutaties in reserves: Programma 3 Sociaal domein	338.836	41.944	0	0	0	0
99404 Mutaties in reserves: Programma 4 Maatschappelijke participatie	129.986	0	0	0	0	0
99405 Mutaties in reserves: Programma 5 Leefomgeving	223.649	404.582	22.500	22.500	22.500	22.500
99406 Mutaties in reserves: Programma 6 Bestuur en organisatie	2.158.520	70.221	7.062	0	0	0
Totaal Lasten:	2.955.107	565.426	34.568	27.483	27.483	27.483
Baten:						
99401 Mutaties in reserves: Programma 1 Dienstverlening	0	11.500	3.500	3.500	3.500	3.500
99402 Mutaties in reserves: Programma 2 Ruimtelijke ordening	86.292	0	0	0	0	0
99403 Mutaties in reserves: Programma 3 Sociaal domein	3.051.434	107.083	12.500	12.500	2.500	0
99404 Mutaties in reserves: Programma 4 Maatschappelijke participatie	22.736	43.533	0	0	0	0
99405 Mutaties in reserves: Programma 5 Leefomgeving	18.042	430.925	43.518	0	0	0
99406 Mutaties in reserves: Programma 6 Bestuur en organisatie	1.402.068	1.076.755	0	0	0	0
Totaal Baten:	4.580.572	1.669.796	59.518	16.000	6.000	3.500
Totaal 40 Mutaties in reserves	-1.625.465	-1.104.370	-24.950	11.483	21.483	23.983

16-sep-2025

Toelichting

In de BBV voorschriften wordt voorgeschreven dat alle mutaties op reserves via een apart programma lopen. Hiermee wordt voorkomen dat mutaties op reserves rechtstreeks op de diverse programma's wordt geboekt, waarmee de beoogde transparantie wordt omzeild.

Classificatie: Int

Hierboven zijn alle geplande mutaties op de reserves samengevat per programma. Bij de desbetreffende programma's wordt een toelichting gegeven omtrent de geplande mutatie.

Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De gemeente Oostzaan vindt het belangrijk om risico's goed te beheren. Zo zorgen we ervoor dat problemen geen invloed hebben op ons werk. Dit is een onderdeel van het proces om risico's te beheren. We laten hiermee zien hoeveel geld de gemeente achter de hand heeft voor onverwachte uitgaven.

We beschrijven kort ons beleid voor risicomanagement. Verder geven we een overzicht van de risico's die we zien, hoeveel geld we hebben om deze risico's op te vangen en hoe in welke mate we in staat zijn onze risico's op te vangen.

Risicomanagementbeleid

Het beleid over hoe we met risico's omgaan, staat in het document 'Beleidskader Risicomanagement en Weerstandsvermogen Oostzaan'. Dit beleid is op 13 november 2023 vastgesteld door de gemeenteraad van Oostzaan (RV-nummer: 23/53).

Risicomanagement is een vast onderdeel van onze planning en controle, zowel voor de gemeenteraad, het college van B&W als voor het management. Een goede aanpak van risicomanagement begint bij duidelijke doelen voor projecten en programma's. Het is belangrijk dat iedereen, zowel bestuurders als managers, zich ervan bewust is dat risicomanagement een normaal onderdeel is van het besturen en managen van de gemeente.

Dit betekent dat we voortdurend risico's in kaart brengen, inschatten en maatregelen nemen om ze te beheersen. Het risicoprofiel van de gemeente verandert steeds. Er kunnen nieuwe risico's ontstaan, en bestaande risico's kunnen kleiner worden of verdwijnen.

Ratio weerstandsvermogen

In dit gedeelte laten we zien hoe we het weerstandsvermogen van Oostzaan berekenen. We vergelijken de benodigde weerstandscapaciteit, zoals vastgesteld bij de risico-inventarisatie, met de beschikbare weerstandscapaciteit. Het resultaat van deze vergelijking laat ons zien wat het weerstandsvermogen is.

$$\text{Ratio Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Beoordeling ratio weerstandsvermogen

De ratio kan worden beoordeeld met behulp van de onderstaande tabel (weerstandsnorm).

Classificatie: Int

Ratio	Waarderingscijfer	Betekenis
> 2,0	A	Uitstekend
1,5 - 2,0	B	Ruim voldoende
1,0 - 1,5	C	Voldoende
0,8 - 1,0	D	Matig
0,6 - 0,8	E	Onvoldoende
< 0,6	F	Ruim onvoldoende

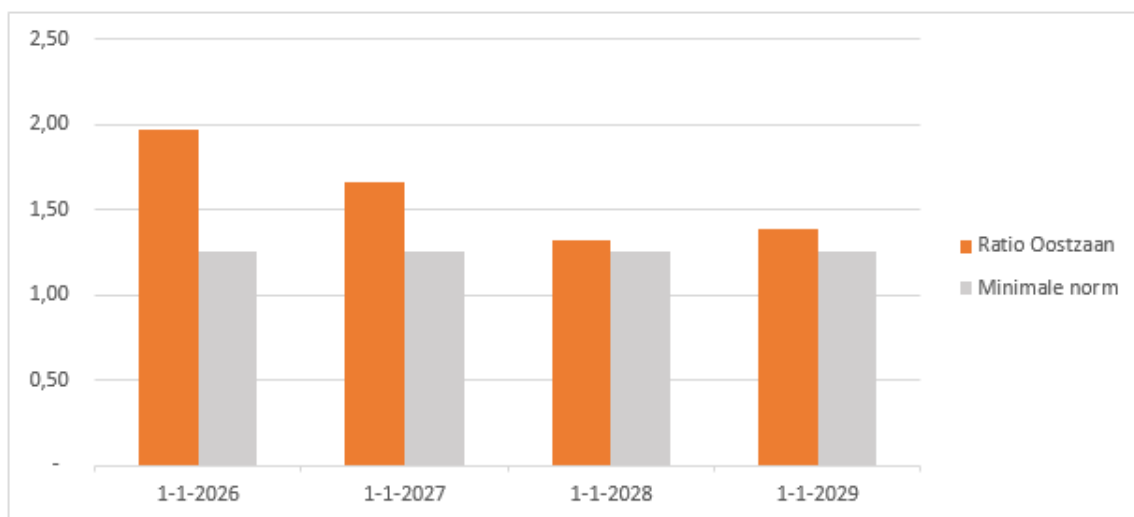
In het beleidskader is vastgelegd dat de ratio minimaal 1,0 moet bedragen (waarderingscijfer C zijnde voldoende) waarbij we ons richten op 1,25.

De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt per ultimo 2026, in totaal €3.281.405.

Als we de beschikbare weerstandscapaciteit afzetten tegen de benodigde (berekende) weerstandscapaciteit €1.662.886 dan is de ratio voor Oostzaan 1,97 wat betekent dat de weerstandscapaciteit ruim voldoende is.

In onderstaande grafiek is het verloop van de ratio weergegeven.

	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Ratio Oostzaan	1,97	1,66	1,32	1,38
Minimale norm	1,25	1,25	1,25	1,25



Weerstandscapaciteit

Met het risicoprofiel van Oostzaan kunnen we bepalen hoeveel geld nodig is om alle risico's te kunnen financieren.

Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit verslagjaar 2026

Het totaalbedrag van eventueel zich voor doende risico's bedraagt €1.662.886.

Classificatie: Int

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit verslagjaren 2026

De grootte van de algemene reserve wordt bepaald op basis van de stand van de Algemene Reserve, zoals vermeld in de goedgekeurde jaarrekening 2024.

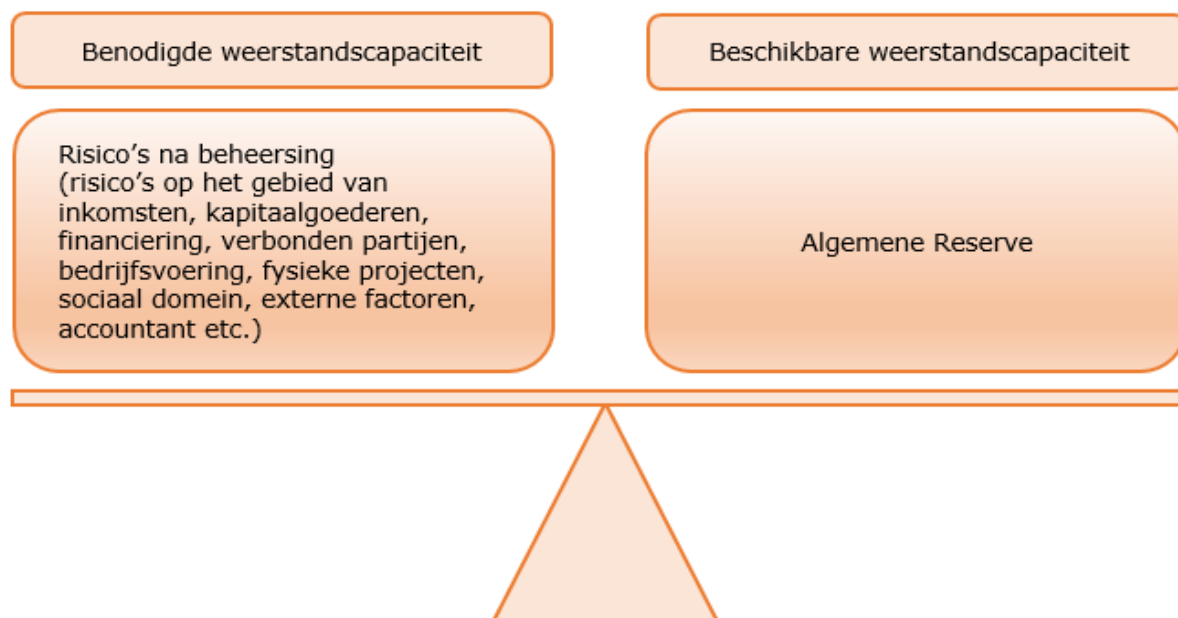
Het verwachte verloop van de Algemene Reserve is als volgt:

(Verloop) Weerstandscapaciteit	2025	2026	2027	2028	2029
Omvang Algemene Reserve per 1 januari	4.297.927	4.046.143	3.281.405	2.765.251	2.203.025
Bij: storting AR 1e begrotingswijziging 2025	205.264				
Af: Najaarsbericht 2024	-368.855				
Af: Voorjaarsbericht 2025 (RV25/34)	-314.943				
Bij: rekeningresultaatbestemming 2024	226.750				
Begrotingssaldi 2026-2029		-764.738	-516.154	-562.226	96.199
Verwachte weerstandscapaciteit per 31-12-2026	4.046.143	3.281.405	2.765.251	2.203.025	2.299.224
Benodigd weerstandsvermogen ratio 1,0 (stand begr 2026)	1.662.886	1.662.886	1.662.886	1.662.886	1.662.886
Ratio	2,43	1,97	1,66	1,32	1,38

Wat is weerstandsvermogen?

Risicomanagement en het weerstandsvermogen horen bij elkaar. Het doel van het weerstandsvermogen is dat er geld opzij is gezet om financiële problemen op te vangen als risico's werkelijkheid worden. Kortom, weerstandsvermogen is het geld dat we nodig hebben om risico's te kunnen betalen.

Het weerstandsvermogen kan worden weergegeven als een weegschaal:

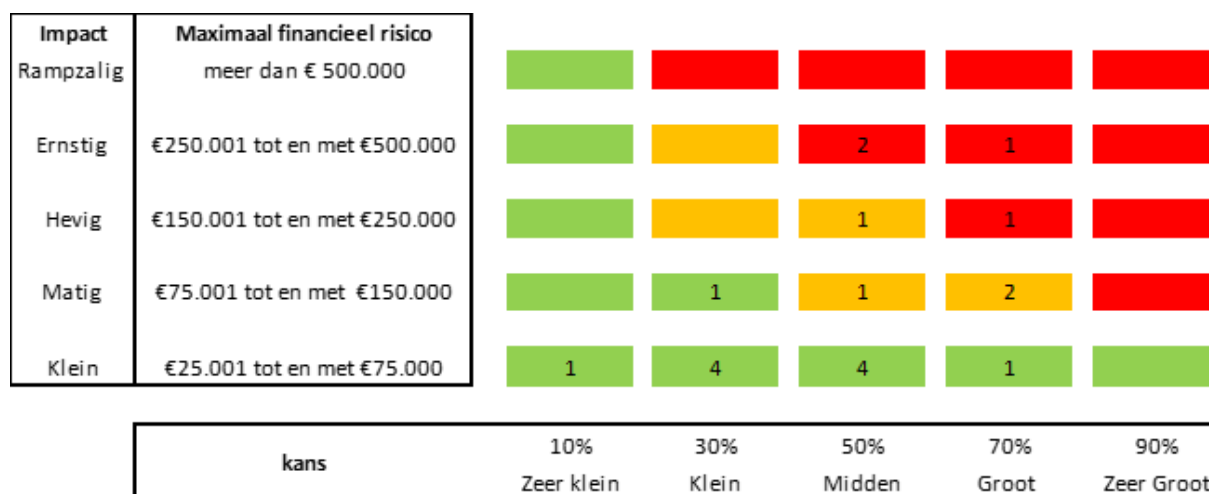


Risico inventarisatie en risicokaart

Risico inventarisatie

We hebben de risico's op een gestructureerde manier in kaart gebracht en beoordeeld. In totaal zijn er 19 risico's geïdentificeerd.

Om beter te begrijpen hoe de risico's verdeeld zijn op basis van kans en impact, gebruiken we een risicokaart (zie hieronder). De nummers op de kaart laten zien hoeveel risico's er in elk gebied van de risicokaart zitten. Zo wordt duidelijk hoe de risico's verdeeld zijn over het groene, oranje en rode gebied.



Een risicoscore in het groene gebied is geen direct gevaar voor het voortbestaan van de organisatie. Risico's in het oranje gebied verdienen wel aandacht. Ze vormen op zichzelf nog geen groot gevaar, maar na verloop van tijd kunnen ze wel een bedreiging worden. Een risico in het rode gebied vereist directe actie om te voorkomen dat het voortbestaan van de organisatie in gevaar komt.

Toekomstige risico's

Overgang pensioenen wethouders van APPA naar ABP (2027)

De pensioenregeling voor wethouders zal overgaan van het huidige APPA-stelsel, dat wij als gemeente zelf uitvoeren, naar het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Op dit moment hebben wij voor de APPA-pensioenen een voorziening getroffen op basis van een dekkingsgraad van 100%.

Het ABP hanteert echter naar verwachting een hogere dekkingsgraad. Dit betekent dat bij een toekomstige waardeoverdracht van het pensioenvermogen naar het ABP, de huidige voorziening mogelijk niet toereikend is. Dit verschil zou kunnen leiden tot een financieel nadeel voor de gemeente. De exacte dekkingsgraad die het ABP zal hanteren bij waardeoverdracht is op dit moment nog niet bekend en zal op een later moment worden vastgesteld.

Classificatie: Int

Financiële risico's

In de onderstaande tabellen zijn de risico's van de gemeente Oostzaan weergegeven:

Classificatie: Int

Onderwerp	P	Omschrijving	beheersmaatregel	Kans	Impact	Score kleur o.b.v. maximale financiële risicobedrag	Impact financieel effect in euro	Kans %	Resterend risico (maximale bedrag x kans)
Inkomensvoorziening	3	De cliënten met een (arbeids)beperking vinden lastiger een baan en stromen daardoor niet snel uit de uitkering of zij hebben voor hun hele werkzame leven een aanvullende uitkering nodig. Er komt een groep die alleen middels een loonkostensubsidie voor onbepaalde tijd een baan zal vinden. Met de komst van het Breed Offensief wordt het voor werkgevers makkelijker ook om loonkostensubsidie aan te vragen. Het systeem is hier reeds op ingericht. De Wet Sociale Werkvoorziening wordt afgebouwd in combinatie met een afbouw van de rijksbijdrage. Hiermee wordt de druk op voorzieningen als begeleid en beschut werken verhoogd. We gaan hierdoor meer uitkeringen verstrekken en langduriger.	- Budgetbewaking en monitoren van de financiële cijfers per kwartaal. - Maandelijks overleg met team werk en inkomen over de opbouw huidig cliëntenbestand, kenmerken instroom en mogelijke knelpunten in de doorgeleiding naar werk. - Strakkere controle op cliëntniveau op de meewerkingsplicht en zo nodig handhaving inzetten	Midden	Klein		€ 50.000,00	50%	€ 25.000,00
Specialistisch jeugdhulp	3	We verwachten dat de verhoogde druk op de jeugdzorg nog niet zal afnemen. Er wordt een steeds groter beroep gedaan op de Jeugdzorg als gevolg van maatschappelijke en sociale ontwikkelingen. Investeringskosten die voor de baten uit gaan. Een aantal wettelijke verwijzers kunnen verwijzen zonder dat de gemeente daar invloed op heeft. Het jeugdteam is door de gemeente gemandateerd. Wat het jeugdteam betreft heeft de gemeente invloed op het verwijzen door in het contract afspraken te maken over de werkwijze bij toeleiding bij specialistisch jeugdhulp. De jeugdzorg kent een opneemfinanciering.	- Budgetbewaking en monitoren van financiële cijfers - Duidelijke afspraken met zorgaanbieders en wettelijke verwijzers. - Periodiek overleg met zorgaanbieders en wettelijke verwijzers over het naleven van de gemaakte afspraken - Preventieve of alternatieve vormen ontwikkelen en onderzoeken als gezinscoaches, en buurtgezinnen - Om schommelingen binnen het Sociaal Domein om te vangen is er een reserve beschikbaar.	Groot	Ernstig		€ 300.000,00	70%	€ 210.000,00
Wmo	3	Vanaf 1 november 2025 gaat de nieuwe contractperiode mbt hulpmiddelen van start. Vanaf 1 januari 2026 gaat de nieuwe contractperiode mbt trapliften van start. Vanaf 1 april 2026 gaat de nieuwe contractperiode arrangementen (Begeleiding, Dagbesteding, Hulp bij het huishouden, Respijtzorg) van start. Naar verwachting, want de aanbesteding loopt op dit moment en er kan altijd sprake zijn van een vertraging. De ervaring leert nu dat elke aanbesteding leidt tot een kleine sprong in de kosten. Zeker de laatste jaren, waarin de stijging van kosten snel gegaan is. Dit is onder andere terug te zien in het wispelturige inflatiecijfer. Deze sprong in kosten kan naar verwachting variëren van 10 tot 30 procent.	We bewaken het budget en monitoren de uitgaven aan ondersteuning door gecontracteerde aanbieders. Hierover wordt naar het bestuur gerapporteerd, en wanneer nodig wordt het budget bijgesteld in het Voorjaars- dan wel Najaarsbericht.	Groot	Matig		€ 100.000,00	70%	€ 70.000,00

Onderwerp	P	Omschrijving	beheersmaatregel	Kans	Impact	Score kleur o.b.v. maximale financiële risicobedrag	Impact financieel effect in euro	Kans %	Resterend risico (maximale bedrag x kans)
GGD	3	In regionaal verband is onderzocht welke GR taken en contracttaken GGD voor de gemeenten uitvoert en welke financieringsstromen er zijn. Aan de hand van dit onderzoek is onder andere bekeken welke taken er onder de GR gebracht kunnen worden en tegen welke prijs. Zo zijn bepaalde taken van de JGZ in de GR gekomen. Dit zorgt voor een stijging in de kosten. Belangrijk onderwerp van onderzoek was de doorbelasting van de bedrijfsvoeringskosten/overhead waarbij de eerste inschatting was dat er sprake is van achterstanden vanuit het verleden. Om deze bedrijfsvoeringskosten te dekken is in 2023 een regionale, incidentele financiële injectie goedgekeurd door de raden twv 3 miljoen. Hiernaast is de planning van de verbouwing vanuit het project 'Samen Sterker' gewijzigd, waardoor het 'samenwonen' met de VrzW later gaat plaatsvinden. Daardoor zal de verkoop van de Vurenhout ook later plaatsvinden, naar verwachting in 2026. In de begroting 2025 van de GGD is rekening gehouden met de verkoop van de Vurenhout in 2025. Dit zal dan ook kunnen zorgen voor een substantiële stijging van de deelnemersbijdrage in 2025. De kosten van de GGD stijgen daarnaast omdat de CAO index realistischer is opgesteld.	Er is in 2023 een nadere samenwerking gezocht met de Veiligheidsregio, zodat een gezamenlijke huisvesting kan plaatsvinden. Dit scheelt op termijn kosten, omdat de huisvesting van de GGD niet meer toereikend is. Echter, er vindt een vertraging plaats, waardoor het 'samenwonen' pas in 2026 zal gebeuren. Desalniettemin is dit nog steeds goedkoper dan zelf een nieuwe huisvesting zoeken. Ook wordt onderzocht hoe de twee organisaties effectief en efficiënt kunnen samenwerken, zodat dit kostenbesparend kan werken op de bedrijfsvoering / overhead.	Groot	Matig		€ 100.000,00	70%	€ 70.000,00
Participatie	3	Participatie omvat alle voorzieningen die ondersteunend zijn om mensen te bemiddelend naar een passende vorm van (duurzame) arbeid, zodat ze op eigen kracht in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Daar de verwachting is dat de groep bijstandsbehoevenden groter zal worden, is het aannemelijk dat er vaker participatiemiddelen zullen worden aangewend om deze doelgroep passende ondersteuning te bieden. Vanaf 2025 zal de nieuwe regionale re-integratieverordening van kracht zijn. met deze verordening wordt het makkelijker om maatwerkvoorzieningen te bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De verwachting is dat hiermee een stijging zal zijn in het aanwenden van de participatiemiddelen.	De voorwaarden om participatiemiddelen in te zetten moeten scherp worden gesteld, zodat de voorzieningen die ingezet worden doelgericht zijn. Tussentijdse evaluatie en strengere eisen aan bijvoorbeeld loonkostensubsidie/jobcoaching zijn al maatregelen die effectief gebruik van de middelen kunnen borgen. Deze maatregelen worden geborgd in de nieuwe re-integratieverordening die in 2025 van kracht zal zijn.	Klein	Klein		€ 50.000,00	30%	€ 15.000,00
AOV	3 + 4	Het AOV (Alg.Ouderenvervoer) en LLV (Leerlingenvervoer) (die vanaf medio 2022 gezamenlijk zijn aangesteed) worden gefinancierd op basis van een open eindregeling. Het aantal mensen/kinderen dat gebruik maakt van deze regelingen is	•Het vervoer wordt gemonitord. Elk kwartaal wordt een rapportage geleverd, waardoor het verbruik inzichtelijk is. •Gericht communiceren met basisscholen, speciaal onderwijs en medisch kinderdagcentrum over het aanvraagproces leerlingenvervoer bij de gemeente en de voorwaarden om in aanmerking te komen. * We hebben geen invloed op de brandstofprijzen.	Klein	Klein		€ 50.000,00	30%	€ 15.000,00

Onderwerp	P	Omschrijving	beheersmaatregel	Kans	Impact	Score kleur o.b.v. maximale financiële risicobedrag	Impact financieel effect in euro	Kans %	Resterend risico (maximale bedrag x kans)
ontwikkeling financiering schoolmaatschappelijk werk	4	In 2024 zijn er gesprekken gevoerd tussen gemeente Oostzaan, Wormerland en Zaanstad en het Samenwerkingsverband Zaanstreek VO over de financiering van het Schoolmaatschappelijk Werk (SMW) op het VO. Voor de ureninzet SMW in de scholen t.b.v. preventie is er een cofinancieringsregeling van 50/50 voor de scholen en de gemeente. Het samenwerkingsverband heeft aangegeven dat zij vinden dat SMW onder de jeugdwet valt en daarmee voor 100 procent door de gemeente gefinancierd moet worden. Het is echter grijs gebied en niet aantoonbaar dat SMW onder de jeugdwet valt. Daarnaast wordt er in veel gemeenten in Nederland al jaren gebruik gemaakt van cofinanciering. In 2025 wordt er een evaluatie gedaan naar het SMW waarin goed gekeken wordt naar hoe het onderwijs de zorgstructuur geborgd heeft, ook in relatie tot SMW. Afgesproken is dat naar aanleiding van de uitkomsten van de evaluatie opnieuw het gesprek gevoerd wordt over wie verantwoordelijk is voor (welk deel van) de financiering. Naar verwachting zal de evaluatie in Q4 van 2025 klaar zijn. De kans bestaat dat naar aanleiding hiervan geconcludeerd wordt dat gemeenten een groter deel van de financiering voor hun rekening moeten nemen.	nader te bepalen	Midden	Klein		€ 25.100,00	50%	€ 12.550,00
Kernschool	4	Er is een nieuw convenant afgesloten over de Kernschool in Zaanstad. Hier volgen kinderen van nieuwkomers gedurende één tot anderhalf jaar onderwijs voordat zij doorstromen naar een reguliere basisschool. In dit convenant is opgenomen dat bij een eventueel financieel tekort de gemeenten Zaanstad, Wormerland en Oostzaan hierin gezamenlijk bijspringen. In het vorige convenant was dit alleen de gemeente Zaanstad, maar op de Kernschool zitten ook kinderen vanuit onze gemeente. Tot op heden is het niet voorgekomen dat de Kernschool een financieel tekort had.	Monitoring gedurende het jaar, en nauw contact met de betreffende afdelingen over de uitputting van het budget.	Heel klein	Klein		€ 25.100,00	10%	€ 2.510,00
Duizendknoop	5	De duizendknoop kan overal tevoorschijn komen en tast funderingen en rioolstelsels aan	Direct verwijderen zodra de duizendknoop ergens opduikt om verdere verspreiding te voorkomen	Midden	Klein		€ 35.000,00	50%	€ 17.500,00
Stormschade	5	Schade aan bomen en struiken als het gevolg van storm.	Onderhoud conform het onderhoudsplan uitvoeren en de bomen regelmatig inspecteren.	Midden	Klein		€ 40.000,00	50%	€ 20.000,00
Afvalinzameling	5	In 2023 heeft de aanbesteding plaatsgevonden inzake het ophalen en verwerken van het huishoudelijk afval. De uitkomsten hiervan zijn opgenomen in de begroting 2024 en 2025. Het aantal	Maatregelen worden opgesteld om op termijn te gaan voldoen aan de VANG doelstelling. Hierdoor daalt het aantal tonnen huishoudelijk afval, en	Groot	Klein		€ 75.000,00	70%	€ 52.500,00

Onderwerp	P	Omschrijving	beheersmaatregel	Kans	Impact	Score kleur o.b.v. maximale financiële risicobedrag	Impact financieel effect in euro	Kans %	Resterend risico (maximale bedrag x kans)
Ontwikkelgebieden	5	De gemeente heeft zelf geen grondexploitatie in uitvoering, maar participeert in de ontwikkelingen van derden.	Per grondexploitatie wordt een grex opgesteld, waarin alle ontwikkelingen, kosten en baten onder elkaar worden gezet. Met de ontwikkelaar wordt een intentie- en anterieure overeenkomst afgesloten, waarbij alle afspraken worden vastgelegd, en een vergoeding voor de ambtelijke kosten wordt afgesproken.	Klein	Matig		€ 150.000,00	30%	€ 45.000,00
Aansprakelijkstelling agv onderhoud openbare ruimte	5	Het aantal aansprakelijkstellingen tegen de gemeente stijgt. Dit is mede het gevolg van de staat van de openbare ruimte. Door uitstel van herinrichtingprojecten en het afmaken van onderhoudsbudgetten wordt de openbare ruimte slechter, waardoor meer schade aan derden wordt geclaimd.	Hiervoor is een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten, welke in veel gevallen de schade zal overnemen. Echter het eigen risico bedraagt 2,500 per gebeurtenis.	Midden	Klein		€ 15.000,00	50%	€ 7.500,00
Weerstandscapaciteit Over-gemeenten	6	De GR Over-gemeenten heeft een lage weerstandscapaciteit. Bij risico's die de organisatie niet zelf kan dragen komt 38% van het meerdere voor rekening van Oostzaan.	Door het voeren van geharmoniseerd risicomanagement en goede beheersmaatregelen worden risico's zo veel als mogelijk voorkomen.	Midden	Ernstig		€ 443.080,00	50%	€ 221.540,00
Juridische procedures	6	Er lopen een aantal juridische procedures. Hier kan een mogelijk financieel effect door ontstaan. Op dit moment dat dit het geval is zullen wij de gemeenteraad inlichten en betrekken bij de besluitvorming.	•We doen onderzoek naar oplossing voor problemen met aangegane verplichtingen.	Midden	Matig		€ 150.000,00	50%	€ 75.000,00
Algemene uitkering	6	De komende jaren is de trap-op-trap-af-methode losgelaten maar beweegt de algemene uitkering mee met het Bruto Binnenlands Product (BBP). Dit betekent dat we niet zo sterk schommelen in de algemene uitkering als voorheen. We volgen de rijksbegroting alleen nog qua loon- en prijsstijgingen. Het risico blijft wel deels bestaan omdat ook loon- en prijsstijgingen te rooskleurig kunnen worden ingeschat en dus tot een daling van de algemene uitkering kunnen zorgen. Daarnaast zijn hoeveelheidsverschillen altijd lastig te ramen. Deze hoeveelheden bepalen de hoogte van de algemene uitkering (maatstaven).	Gedurende het begrotingsjaar worden aanpassingen in de algemene uitkering verwerkt in de planning en control documenten. Risico's op grote mutaties worden door het jaar heen gevolgd.	Midden	Ernstig		€ 300.000,00	50%	€ 150.000,00

Onderwerp	P	Omschrijving	beheersmaatregel	Kans	Impact	Score kleur o.b.v. maximale financiële risicobedrag	Impact financieel effect in euro	Kans %	Resterend risico (maximale bedrag x kans)
AVG en datalekken	6	Risico dat persoonsgegevens op straat komen te liggen en dat de betreffende personen hiervan schade ondervinden. Daarnaast zijn er bij een datalek risico's op imago schade en financiële boetes voor de gemeente	Goede interne privacy en security procedures/registers centraal beschikbaar. Controle op procedures (PDCA-cyclus). Transparantie naar betrokkenen (met name medewerkers en burgers). Afsluiten verwerkersovereenkomsten met externe partners. Werken vanuit vierogenprincipe bij verzending bij risicovolle mailingen en/of brieven. Periodieke voorlichting voor medewerkers over regelgeving, verantwoord omgaan met informatie en veilig ICT-gebruik door de functionaris gegevensbescherming. Gebruikmaken van encryptie. Vastleggen van alle beveiligingsincidenten. Inrichten van een privacy organisatie.	Midden	Hevig		€ 250.000,00	50%	€ 125.000,00
Pensioenen (wethouders en oud wethouders)	6	De verplichte hoogte van de voorziening pensioenen wethouders fluctueert enorm. Deze is afhankelijk van factoren als collegewisselingen en de rekenrente.	Geen	Groot	Hevig		€ 200.000,00	70%	€ 140.000,00
19 financiële risico's						Veiligheidsmarge 2% begrotingstotaal zonder bestemmingen			€ 1.048.100,00
						Financieel risico /benodigd weerstandscapaciteit			€ 614.786
									€ 1.662.886,12

Niet-financiële risico's

In totaal zijn er voor de gemeente 19 risico's geïdentificeerd en gekwantificeerd met een risicobedrag van € 1.663.859. Van de 19 risico's zijn er 7 ook als niet-financieel beoordeeld.

Onderwerp	Risico	Programma	Impact - niet financieel
Specialistisch jeugdhulp	De volgende niet-financiële risico's kunnen zich voordoen: Lange wachttijden of een tekort aan gespecialiseerde hulpverleners kan leiden tot verergering van de problemen van het kind en/of gezin. Bij verwijzingen vanuit de huisarts is er geen regie op de ingezette specialistisch jeugdhulp, waarbij het behalen van doelen niet geëvalueerd wordt door een externe regisseur. Hulp kan niet (het meest) passend zijn zonder dat hier door een externe regisseur op ingegrepen kan worden. Waardoor problemen niet worden opgelost of kunnen verergeren.	3	Matig
Wmo	De volgende niet-financiële risico's kunnen zich voordoen wanneer cliënten geen passende zorg krijgen, wat kan leiden tot fysieke of mentale achteruitgang. Ook kan er sprake zijn van lange wachttijden of bureaucratische problemen, wat een ongewenste thuissituatie onveranderd laat. Aan dit laatste punt kan ook een keerzijde zitten. Immers, het komt ook voor dat mensen zelf problemen gaan oplossen waardoor de zelfredzaamheid vergroot wordt.	3	Matig
Afvalinzameling	De inzameling van het huishoudelijk afval is onderdeel van het realiseren van de VANG doelstelling. Het gemiddeld aangeleverde hoeveelheid afval is nog steeds te hoog, en moet conform de opgelegde VANG doelstelling naar 100 kilo gemiddeld per inwoner per jaar. In 2024 zullen hiervoor de benodigde maatregelen worden getroffen, waarbij meer mogelijkheden worden aangeboden om het huishoudelijk afval te scheiden. Het risico voor 2025 is het alsnog niet realiseren van de VANG doelstelling.	5	Hevig
Gladheidbestrijding	De gemeente is dag en nacht paraat om gladheid te bestrijden als de winter toeslaat. We zetten ons in om de belangrijkste wegen en fietspaden in Oostzaan begaanbaar te houden. Door de weersverwachting goed in de gaten te houden en preventief te strooien, proberen we de gladheid voor te zijn.	5	Matig
Juridische procedures	Dienstverlening kan onder druk komen te staan door de hoeveelheid van aantal juridische vraagstukken en verzoeken. Ook kan er imago schade ontstaan.	6	Matig
Algemene uitkering	Door daling van de Algemene Uitkering kan het mogelijk zijn dat alle wettelijke taken en/of plaatselijk beleid van de gemeente onder politieke druk komen te staan.	6	Matig
AVG en datalekken	Risico dat persoonsgegevens op straat komen te liggen en dat de betreffende personen hiervan schade ondervinden. Daarnaast zijn er bij een datalek risico's op imago schade en financiële boetes voor de gemeente	6	Hevig

7 niet-financiële risico's

Financiële Kengetallen

Vanuit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten) is er een aantal verplichte financiële kengetallen die meer zicht moeten geven over de financiële positie en de vergelijkbaarheid daarvan met andere gemeenten:

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90%-130%	> 130%	30	20	10
Solvabiliteitsratio	> 50%	20%-50%	< 20%	40	27	13
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%	15	10	5
Structurele exploitatieruimte (begroting)	> 0%	0%	< 0%	10	6	3
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%	5	3	1
				100	66	32

Classificatie: Int

Hieronder worden de waarderingscijfers van Oostzaan getoond.

Waarderingscijfers	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Minst risicovol	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Meest risicovol	Neutraal
Solvabiliteitsratio	Neutraal	Neutraal	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol
Grondexploitatie	Minst risicovol	Minst risicovol	Minst risicovol	Minst risicovol	Minst risicovol	Minst risicovol
Structurele exploitatieruimte (begroting)	Minst risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Minst risicovol
Belastingcapaciteit	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol
Waarderingscijfers	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	30	20	20	20	10	20
Solvabiliteitsratio	27	27	13	13	13	13
Grondexploitatie	15	15	15	15	15	15
Structurele exploitatieruimte (begroting)	10	3	3	3	3	10
Belastingcapaciteit	1	1	1	1	1	1
Totaal waarderingscijfers	83	66	52	52	42	59
Risiconiveau	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Netto schuldquote (bedrag x €1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A. Vaste schulden	28.877	35.582	36.986	46.688	50.652	49.557
B Netto vlottende schuld	2.675	2.150	1.000	1.000	500	500
C Overlopende passiva	4.970	537	821	900	900	900
D Financiële Activa (incl. verstr. leningen)	734	794	734	734	734	734
E Uitzettingen < 1 jaar	11.907	5.500	5.500	6.000	6.000	7.000
F Liquide middelen	38	503	503	503	1.003	1.003
G Overlopende activa	463	4.800	2.000	2.785	3.166	3.215
H Totale baten excl. Mutaties reserves	34.401	28.760	29.950	30.323	30.293	30.204

Classificatie: Int

Netto schuldquote (A+B+C–D–E–F–G)/H*100%	67,8%	92,7%	100,4%	127,2%	135,8%	129,1%
--	-------	-------	--------	--------	--------	--------

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (bedrag x €1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A Vaste schulden	28.877	35.582	36.986	46.688	50.652	49.557
B Netto vlottende schuld	2.675	2.150	1.000	1.000	500	500
C Overlopende passiva	4.970	537	821	900	900	900
D Financiële Activa (excl. verstr. leningen)	1.260	1.237	1.260	1.260	1.260	1.260
E Uitzettingen < 1 jaar	11.907	5.500	5.500	6.000	6.000	7.000
F Liquide middelen	38	503	503	503	1.003	1.003
G Overlopende activa	463	4.800	2.000	2.785	3.166	3.215
H Totale baten excl. Mutaties reserves	34.401	28.760	29.950	30.323	30.293	30.204
Netto schuldquote (A+B+C–D–E–F–G)/H*100%	66,3%	91,2%	98,6%	125,4%	134,1%	127,4%

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Deze ratio geeft aan het Eigen Vermogen als percentage van het Totale Vermogen.

Hoe hoger de solvabiliteit, hoe beter de financieringspositie van de gemeente.

Solvabiliteitsratio (bedrag x €1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A. Eigen vermogen	9.769	11.111	8.555	8.051	7.510	7.438
B. Balanstotaal	49.867	52.942	51.347	60.808	63.923	62.871
Solvabiliteit (A/B) x 100 %	20,7%	21,0%	16,7%	13,2%	11,7%	11,8%

Classificatie: Int

Kengetal grondexploitatie

De grondexploitatie kan een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De gemeente Oostzaan heeft vrijwel geen grondposities en geen lopende grondexploitaties. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

Grondexploitatie (bedragen x €1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A Niet in expl. genomen bouwgronden	0	0	0	0	0	0
B Bouwgronden in exploitatie	0	0	0	0	0	0
C Totale baten (excl. mutaties reserves)	34.401	28.760	29.950	30.323	30.293	30.204
Grondexploitatie (A+B) / C x 100%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Structurele exploitatieruimte (bedrag x €1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A Totale structurele lasten	35.993	28.263	29.190	29.568	29.782	30.061
B Totale structurele baten	34.401	28.064	28.752	29.288	29.415	30.200
C Structurele toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
D Structurele onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
E Totale baten (excl. mutaties reserves)	34.401	28.760	29.950	30.323	30.293	30.204
Structurele Exploitatieruimte ((B-A) + (D-C)) / E x 100 %	1,5%	-0,7%	-1,5%	-0,9%	-1,2%	0,5%

Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De woonlasten van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage.

Belastingcapaciteit Woonlasten meerpersoonshuishouden (bedrag x €1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A OZB lasten bij gezin met gem. WOZ *	477	551	564	578	592	606
B Rioolheffing bij gezin	348	357	366	374	383	393
C Afvalstoffenheffing voor een gezin***	407	431	486	498	509	522
D Eventuele heffingskorting	0	0	0	0	0	0
E Totale woonlasten met een gem. WOZ *	1.232	1.339	1.416	1.450	1.484	1.520
F Woonlasten landelijk gemiddelde (T-1) / ***	972	974	997	1.021	1.046	1.071
Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde (E/F) x 100 %	126,7%	137,5%	141,9%	141,9%	141,9%	141,9%

*) Bij de OZB-lasten is voor de jaren uitgegaan van de gemiddelde WOZ-waarde (€522.000). Genoemde bedragen zijn berekend tegen het eigenaarstarief. Hierin is dus niet meegenomen dat een deel van de gezinnen geen eigen woning heeft. Niet bekend is hoe dit bij de landelijk gemiddelde woonlasten is verwerkt.

**) Het tarief voor de afvalstoffenheffing wordt opgehoogd met het inflatiepercentage van 2,4%. Daarnaast wordt vanuit de kostendekkendheid het tarief opgehoogd als gevolg van hogere kosten en genomen maatregelen vanuit de VANG doelstelling. Dit betekent een extra stijging van €48,61 per vastrecht per huishouden inclusief de inflatiestijging.

***) De woonlasten van het gemiddelde zijn gebaseerd op de woonlasten van het jaar voorafgaand aan onze jaarcijfers. De gemeentelijke lasten 2026–2029 worden afgezet tegen het landelijk gemiddelde over 2025 (bron: <https://coelo.nl/atlas-lokale-lasten-2025/bijlagen-2025-en-databestanden/>). De cijfers over 2026 zijn nog niet beschikbaar.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Waar gaat het over

Deze paragraaf gaat over de beheerskosten van gebouwen en de openbare ruimte. Deze kapitaalgoederen beslaan een aanzienlijk deel van de begroting en zijn dus van grote invloed op de financiële positie van de gemeente. Deze paragraaf beschrijft welke werkzaamheden in 2025 worden uitgevoerd en vormt hiermee een dwarsdoorsnede van de begroting.

Classificatie: Int

Gebouwen

Hierbij een overzicht van de gebouwen in bezit van de gemeente en de staat van onderhoud van deze gebouwen.

Gebouw	Staat van onderhoud
Centrumcomplex de Kunstgreep	Voldoende***
Brandweerkazerne Kerkstraat	Goed
Ambtswoning Glazenmakerstraat	Goed
Schoolgebouw de Kweekvijver, incl. noodlokalen	Goed
Schoolgebouw de Korenaar	Goed
Schoolgebouw de Noorderschool	Goed
Gemeentewerf Skoon	Goed
Loods op de begraafplaats	Goed
Leliestraat, pand Oudheidkamer	Matig
Sporthal de Greep (deel E)	Voldoende
Pand de Vitaminebron Twiskeweg	Goed
Pand Jong Oostzaan Twiskeweg	Goed
Schoolgebouw de Rietkraag	Redelijk
Kerktoeren	Goed
De Kolk*	Matig/ slecht
Diverse Loodsen Zuideinde 204/206**	Slecht

* Het onderhoud aan de Kolk wordt aangepast tot noodzakelijk onderhoud. De mogelijkheden voor ontwikkeling worden onderzocht.

** De loods en panden aan het Zuideinde 204/206 maken deel uit van ruimtelijke herontwikkelingen. Onderhoud aan deze panden vindt dan ook niet plaats.

*** Onderhoud de Kunstgreep. In 2025 worden de MJOP's geupdated. Vooruitlopend op de vaststelling van deze MJOP's wordt voor de Kunstgreep een incidenteel bedrag opgenomen voor het inlopen van wat onderhoud, waarmee bij het opstellen van de MJOP rekening is gehouden.

Classificatie: Int

Openbare ruimte

In onderstaande tabel zijn de van belang zijnde gegevens per kapitaalgoed weergegeven, deze tabel is aangepast op advies van de provincie en bevat alle punten waarop zij controleert.

Categorie	Beleidskaders	Niveau ¹	Looptijd ²	Vastgesteld ³	Fin. Cons ⁴	Raming t.l.v. expl./voorziening ⁵	Raming volledig ⁶	AOH ⁷	Vold.Res? ⁸
Wegen	Meerjaren investeringen plan 2022–2036	Voldoende	2025–2036	Update bij de begroting 2025–2028	€111.199	€111.199	Ja	Nee	n.v.t.
Openbare verlichting	Beheerplan Openbare Verlichting	Voldoende	2018–2026	2015 (herziening)	€39.077	€39.077	Ja	Nee	n.v.t.
Riolering	GRP (Gemeentelijk Riolering Plan) 2018–2023	Voldoende	2019–2023	2018	€403.490	€403.490	Ja, reeds in MIP	Nee	voorziening riool
Riolering	WRP (Water- en rioleringsprogramma 2026–2029)	Voldoende	2026–2029	2025		Investeringen	Ja, reeds in MIP	Nee	n.v.t.
Waterbeheer	Beleid in samenwerking met HHNK	Voldoende		Op basis van waterplan Hoogheemraadschap.	€117.102	€117.102	Ja	Nee	n.v.t.
Openbaar Groen	Groenstructuurvisie Groenbeheerplan	Voldoende	2024–2028	2020	€380.845	€380.845	Ja	Nee	n.v.t.
Gebouwen	Meerjarenonderhoudsprogramma	Voldoende	2024–2028	maart 2023	MJOP	MJOP	Ja	Nee	per gebouw bestaat een onderhouds-voorziening
Bruggen en kunstwerken	Beheerplan civieltechnische kunstwerken	Voldoende	vanaf 2024	2021	€92.500	€92.500	Ja	Nee	reserve onderhoud bruggen

Classificatie: Inte

1. Gewenst kwaliteitsniveau
2. Beheers- en onderhoudsplannen/ looptijd
3. Datum vaststelling door de raad
4. Financiële consequenties conform plannen
5. Ramingen t.l.v. exploitatie/ voorziening
6. Raming volledig en reëel in begroting
7. Is er sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?
8. Zo ja, zijn er voldoende reserves/voorzieningen voor het achterstallig onderhoud (AOH)?

Ontwikkelingen

Wegen

Voor de ontwikkelingen in de openbare ruimte in de periode 2026 – 2030 wordt gewerkt conform het Meerjaren Investerings Plan (MIP).

In 2024 is gestart met het vervangen van het rioolstelsel inzake de Herinrichting van de Molenbuurt, zijnde de Slaperstraat, Domerstraat en Wakerstraat. Het aanleggen van de openbare ruimte is gestart in 2025 en loopt door in 2026.

In 2026 start het integraal groot onderhoud in de wijk Kolksloot–zuid (Maalstroom, Draaikolk e.o.). Als eerst gaat het riool, aansluitende in 2027 volgt de bestrating en het groen.

Vervolgens staan in de MIP diverse begrote investeringen in de openbare ruimte. De geplande herinrichtingen van diverse wijken binnen Oostzaan zijn opgenomen in een tijdsbalk, waarbij de jaarlijkse kapitaallasten in het betreffende jaar zijn opgenomen in de begroting. Jaarlijks wordt deze MIP herijkt en aangepast.

Water

In 2025 is gestart met de aanleg van een Waterpark aan de Kerkstraat ter hoogte van de hoogspanningsmasten, deze is uitgesteld tot 2026. Dit heeft te maken met vertraging in het slopen van de woningen. Dit wordt gefinancierd door Tennet. Tennet heeft de aanleg van het waterpark nodig voor de benodigde watercompensatie als gevolg van de uitbreiding van het trafostation naast hotel van der Valk.

Bruggen en kunstwerken

In 2026 wordt gepland onderhoud uitgevoerd aan een aantal bruggen. In 2025 is de nieuwbouw van de Dr. De Boerstraatbrug nog niet begonnen omdat dat het bestek nog niet gereed is gekomen. Het is nu de bedoeling dat de brug in 2026 zal worden vervangen. In overeenstemming met de onderhoudsplanning bruggen en kunstwerken wordt in 2027 de technische installatie van de brug De Hoop op het Noordeinde vervangen. Met de begroting 2026 is hiermee reeds rekening gehouden.

Onderhoud gemeentelijke gebouwen

Per gemeentelijk gebouw is een onderhoudsvoorziening opgebouwd. Jaarlijks zullen de benodigde bedragen worden gedoteerd en onttrokken aan de desbetreffende voorziening. Werkzaamheden aan de zijgevel en het dak van de sporthal zijn gepland in 2026 afhankelijk van de benodigde subsidie (Dumava).

Meerjaren investeringen plan

Conform artikel 20 van de BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden) wordt een onderscheid gemaakt tussen investeringen met een economisch nut en investeringen met een maatschappelijk nut. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vastgesteld in de financiële verordening 2021 en conform artikel 212 BW.

Onderstaande investeringen zijn al verwerkt in de voorliggende begroting met bijbehorende meerjarenraming 2025–2028.

Classificatie: Inte



MEERJAREN INVESTERINGEN PLAN **BEGROTING 2026**

Programma Omschrijving	investerings jaar	Investering		afschr miv				
		netto	afschr.		2026	2027	2028	2029
			2,3 %					
Progr 4 Maatschappelijke dienstverlening								
Parkeerbehoefte Noorderschool	2025	190.000	15	2026	15.121	15.121	15.121	15.121
Eerste inrichting groep 6 en 7 Noorderschool	2025	48.685	15	2026	5.246	5.246	5.246	5.246
Nieuwbouw Rietkraag	2027	3.850.000	60	2028			118.946	118.946
Aanpassing krediet Rietkraag ivm normbedragen	2027	830.500	60	2028			25.658	25.658
Aanpassing krediet Rietkraag 1250 m2 naar 1400 m2	2027	400.000	60	2028			12.500	12.500
Uitbreiding Rietkraag ivm kinderopvang	2027	700.000	60	2028			21.626	21.626
Aanpassen krediet naar bouwkosten 2023	2027	2.500.000	60	2028			77.237	77.237
Afboeken van boekwaarde	2027	PM		2028				
Progr 5 Leefomgeving								
Investeringsplan Toerisme en recreatie	2025	100.000	10	2026	11.308	11.308	11.308	11.308
Vervangen VGS	2025	40.500	20	2026	2.518	2.518	2.518	2.518
Molenbuurt (riolering)	2025	2.231.955	60	2026	68.956	68.956	68.956	68.956
Molenbuurt (wegen)	2026	1.745.700	20	2027		109.877	109.877	109.877
Molenbuurt (groen)	2026	544.500	20	2027		34.272	34.272	34.272
Molenbuurt (Openbare verlichting)	2026	18.700	20	2027		1.177	1.177	1.177
Molenbuurt (kunstwerken)	2026	64.900	20	2027		4.085	4.085	4.085
Molenbuurt (waterbeheer)	2026	77.000	20	2027		4.846	4.846	4.846
Kolksloot Zuid, 2e fase (riolering) (Skoon, Maalstr, Draaikolk)	2026	2.656.665	60	2027		82.077	82.077	82.077
Kolksloot Zuid, 2e fase (wegen)	2027	2.908.000	20	2028			183.033	183.033
Kolksloot Zuid, 2e fase (groen)	2027	248.600	20	2028			15.647	15.647
Kolksloot Zuid, 2e fase (Openbare verlichting)	2027	34.100	20	2028			2.146	2.146
Kolksloot Zuid, 2e fase (waterbeheer)	2027	51.700	20	2028			3.254	3.254
Kerkbuurt, Noordeinde en Haal (riolering)	2028	444.000	60	2029				13.717
Kerkbuurt, Noordeinde en Haal (wegen)	2028	4.400.000	20	2029				233.385
Kerkbuurt, Noordeinde en Haal (openbare verlichting)	2028	222.000	20	2029				17.667
Kerkbuurt, Noordeinde en Haal (groen)	2028	79.600	20	2029				3.702
Kerkbuurt, Noordeinde en Haal (bruggen)	2028	56.000	20	2029				2.156
Kolksloot Noord (riolering) (Hoper en Wering)	2028	2.502.225	60	2029				77.306
Kolksloot Noord (wegen)	2029	2.217.000	20	2030				
Kolksloot Noord (groen)	2029	218.900	20	2030				
Kolksloot Noord (openbare verlichting)	2029	31.900	20	2030				
Kolksloot Noord (beschoeiing)	2029	70.000	20	2030				
Kolksloot Noord (speelplaatsen)	2029	59.000	20	2030				

Classificatie: Inte

Programma Omschrijving	investerings jaar	Investering		afschr miv				
		netto	afschr. 2,3 %		2026	2027	2028	2029
Veenbraak Noord (riolering) (Klaverweide, Lisweg, omgeving Luchtkasteel)	2032	2.716.065	60	2033				
Veenbraak Noord (wegen)	2032	2.165.900	20	2033				
Veenbraak Noord (groen)	2032	306.900	20	2033				
Veenbraak Noord (Openbare verlichting)	2032	94.600	20	2033				
Veenbraak Noord (waterbeheer)	2032	141.900	20	2033				
Veenbraak Zuid (riolering) (Rietschoot, Lisweg, omgeving Rietkraag)	2034	3.762.990	60	2035				
Veenbraak Zuid (wegen)	2034	3.690.500	20	2035				
Veenbraak Zuid (groen)	2034	581.900	20	2035				
Veenbraak Zuid (Openbare verlichting)	2034	171.600	20	2035				
Veenbraak Zuid (waterbeheer)	2034	141.900	20	2035				
Veenbraak West (riolering) (Lisweg, Grashof)	2036	2.673.000	60	2037				
Veenbraak West (wegen)	2036	625.900	20	2037				
Veenbraak West (groen)	2036	196.900	20	2037				
Veenbraak West (openbare verlichting)	2036	60.500	20	2037				
Veenbraak West (waterbeheer)	2036	86.900	20	2037				
Brug Dr de Boerstraat	2025	286.000	20	2026	18.001	18.001	18.001	18.001
Beschoeiing, niet in bovengenoemde projecten	2026	330.000	20	2026	20.771	20.771	20.771	20.771
Beschoeiing, niet in bovengenoemde projecten	2026	330.000	20	2027		20.771	20.771	20.771
Openbare verlichting								
Vervangen ledverlichting OV	2019	412.500	15	2024	32.828	32.828	32.828	32.828
Gemeentewerf								
Vervangingsinvesteimg Pickup inclusief kraan	2025	70.000	5	2026	14.980	14.980	14.980	14.980
Vervangingsinvestering Vrachtwagen inclusief kraan	2025	150.000	10	2026	16.962	16.962	16.962	16.962
Vervangingsinvestering Ford Transit	2025	35.000	5	2026	7.490	7.490	7.490	7.490
Vervangingsinvestering Ford Transit	2028	35.000	5	2029				7.490
Openbare orde en veiligheid								
Vervangingsinvestering BOA voertuig inclusief striping	2027	35.000	5	2028			7.490	7.490

Paragraaf Grondbeleid

Waar gaat het over

Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van de programma's Leefomgeving en Ruimtelijke Ordening. Een goed functionerend grondbeleid is essentieel voor het realiseren van doelstellingen op het gebied van ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, verkeer en vervoer en cultuurhistorie.

Visie grondbeleid

De visie voor het in deze gemeente te voeren grondbeleid is door de gemeenteraad vastgesteld in de Nota Grondbeleid Oostzaan.

Classificatie: Inte

In deze nota is uitgesproken dat het grondbeleid moet worden beschouwd als een instrument om andere gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren. De gemeente voert geen actieve grondpolitiek.

Indien grondbeleid moet worden beschouwd als een instrument om gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren kan de gemeente in bijzondere door het college te bepalen gevallen een “situationele” actieve grondpolitiek inzetten om de continuïteit aangaande maatschappelijke doelen te borgen.

Uitgangspunt blijft dat de gemeenten afspraken maakt met de initiatiefnemer over de kosten. Dit gebeurt meestal door het sluiten van een anterieure overeenkomst. Afdwingbaar kostenverhaal zal worden toegepast indien geen of onvoldoende resultaat kan worden bereikt. Het vaststellen van een exploitatieplan op basis van de omgevingswet is daarvoor het geëigende instrument. Bij de uitgifte van gronden en panden wordt een marktconforme prijs gehanteerd, die bij meer dan 50 m² door een extern onafhankelijke partij bepaald wordt. Uitsluitend indien sprake is van uitgifte van grond ten behoeve van een maatschappelijke, niet commerciële functie kan een lagere prijs worden gehanteerd in bijzondere door het college te bepalen gevallen.

Bouwgrondexploitaties.

Er zijn geen gronden in eigendom die vallen onder de bouwgrondexploitatie conform de BBV.

Prognose nieuwe woningen

Voorlopige woningbouwprojecten	aantal woningen	Toelichting
Rietkraag	22	realisatiefase
Burgemeester Teerstraat	30	initiatieffase
Lishof	32	initiatieffase
Klaassebos	24	haalbaarheidsfase
Kerkbuurt 83–87	15	initiatieffase
Radio 9 terrein	17	initiatieffase

Classificatie: Inte

Tiny houses Dors	7	haalbaarheidsfase
Noordeinde 65	27	opgeleverd in 2025
Jollenmakershof	17	oplevering in 2026
Voetbalkooi	10	oplevering in 2026
Waterhof	14	oplevering in 2026

Toelichting

We maken wel de kanttekening dat woningbouwprojecten regelmatig in de tijd verschuiven door allerlei externe factoren (zoals lange procedures; wettelijke bepalingen zoals de stikstoflimieten en natura 2000).

Gezien de ontwikkelingen binnen het nieuwe volkshuisvestingsprogramma, zullen wij ons heroriënteren op de richting die we willen inslaan, met inachtneming van de criteria voor sociale huurwoningen (minimaal 30%), midden huurwoningen, betaalbare koopwoningen en woningen in de vrije sector. Daarnaast stelt de Wet Versterking Regie op Volkshuisvesting nieuwe eisen, waaronder de verplichting om minimaal tweederde van de koopwoningen betaalbaar te realiseren. Hoe dit precies vorm krijgt, zal in het nieuwe volkshuisvestingsprogramma duidelijk worden. In het eerste kwartaal zal het college met een voorstel komen waarin de verdeling van deze woningtypen wordt gepresenteerd, waarbij sociale huurwoningen altijd minimaal 30% van het totaal blijven uitmaken.

Paragraaf Verbonden partijen

Waar gaat het over

In deze paragraaf geven wij u een overzicht van onze verbonden partijen.

Waarom samenwerking?

De gemeenschappelijke regelingen voeren het beleid en het beheer op de betreffende terreinen uit voor de gemeente. Via deze 'verbonden partijen' (samenwerkingsverbanden) werken wij met andere partijen samen om onze lokale ambities en doelen te bereiken. Samenwerkingsverbanden dienen dus een publiek belang.

Classificatie: Inte

De organisaties waarin wij deelnemen, dus onze verbonden partijen, maken voor ons beleid of voeren voor ons beleid uit. In principe zouden wij dat ook zelf kunnen doen. Er zijn vier redenen waarom wij een aantal van onze taken toch door een verbonden partij laten uitvoeren:

- Samenwerken aan beleidsuitdagingen die belangrijk zijn voor meerdere gemeenten of die de gemeentegrenzen overschrijden;
- Sommige taken vragen om specialistische kennis die we zelf niet hebben;
- Het uitbesteden van taken aan een samenwerkingsverband kan beter, efficiënter en/of goedkoper zijn dan de taken zelf uit te voeren;
- Voor sommige beleidsterreinen is samenwerken wettelijk verplicht.

De ambtelijke organisatie zorgt ervoor dat de afstemming tussen gemeente en regionale samenwerkingsverbanden goed verloopt.

Wat is een verbonden partij precies?

Een verbonden partij is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een financieel én bestuurlijk belang heeft:

- de gemeente financiert (samen met de andere deelnemers) de samenwerkingsorganisatie. Als deze verbonden partij onverhoopt failliet gaat of zijn financiële verplichtingen niet na kan komen, dan is de gemeente aansprakelijk;
- de gemeente heeft zeggenschap door vertegenwoordiging of stemrecht in het bestuur van de verbonden partij (via bijvoorbeeld de burgemeester, een collegelid of een raadslid).

Hieronder volgt een lijst van de verbonden partijen, die als volgt onderverdeeld worden:

Gemeenschappelijke regelingen:

- Recreatieschap Twiske Waterland
- GR Gemeenschappelijke GezondheidsDienst Zaanstreek–Waterland (GGD ZW)
- GR Veiligheidsregio Zaanstreek–Waterland (VRZW)
- Vervoerregio Amsterdam
- OD IJmond
- Cocensus
- OVER–gemeenten

Stichtingen en verenigingen:

- Nationaal Landschap Laag–Holland

Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)

Programma 1 verbonden partijen

Geen verbonden partijen.

Programma 2: Recreatieschap Twiske Waterland

Naam verbonden partij	Recreatieschap Twiske Waterland
Site	http://www.hettwiske.nl
Kerngegevens	Recreatieschap Twiske–Waterland, gevestigd in Haarlem. 31.000 hectare werkgebied, waarvan 718 hectare beheergebied met 200 hectare water. Het werkgebied van het recreatieschap bestaat uit de gemeenten Amsterdam (Noord), Beemster, Edam–Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad en het grondgebied van de voormalige gemeente Graft–de Rijp (nu gemeente Alkmaar).
Doel / openbaar belang	Het besturen en beheren van recreatiegebieden. Gezien de ligging en het gebruik van het gebied door de inwoners heeft de provincie/gemeente een direct maatschappelijk belang bij het realiseren van de doelen en neemt daarom deel aan de gemeenschappelijke regeling.
Missie	Recreatie in het gebied Twiske–Waterland versterken. Het doel van de Gemeenschappelijke Regeling is: A. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling in de openluchtrecreatie; B. in samenhang met het vorenstaande tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu; C. het tot stand brengen en duurzaam in stand houden van het specifiek en gedifferentieerde karakter van het landschap door bescherming, ontwikkeling en consolidatie van de waarden die het in zich draagt; D. het verwerven van inkomsten uit het recreatiegebied ter verwezenlijking en instandhouding van de direct hiervoor genoemde doelstellingen.
Visie	Twiske–Waterland is ingericht als recreatiegebied om gemeenten en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Het recreatieschap heeft drie hoofdactiviteiten: – Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen; – Beheren en in stand houden routenetwerken en boerenlandpaden; – Actueel houden en vernieuwen van het aanbod om aan te sluiten bij wensen en behoeften van de recreant.
Ontwikkelingen	Met het programma ontwikkeling en inrichting zet het recreatieschap zich in voor de ontwikkeling van recreatie en natuur. Voor 2026 gaat het vooral om: • Uitvoeren van projecten uit het ontwikkelprogramma; • Omvormen van de Marsen tot zorgboerderij; • Begeleiden recreatieve meekoppelkansen Markermeerdijken en daarmee samenhangende projecten zoals Zeesluis, routestructuren; • Ontwikkeling van het ontvangstgebied 'Twiske–Poort'; • Recreatiedruk spreiden aan de hand van het zoneringsdocument; • Onderzoek realisatie pluktuin Amsterdam–Noord.
Eigen vermogen per 01–01–2026	€5.318.362
Eigen vermogen per 31–12–2026	€5.201.114
Vreemd vermogen per 01–01–2026	€490.737

Classificatie: Inte

Vreemd vermogen per 31-12-2026	€459.737
Bijdrage gemeente aan GR 2026	€21.156
Rekeningresultaat 2024 van de GR	€213.370
Risico's en beheersmaatregelen	De belangrijke risico's voor Twiske–Waterland zijn: • Overmacht: optreden extreem weer, brand, (vogel)ziekte en plagen flora en fauna en (drugs)dumpingen; • Geen (grootschalige) evenementen; • Onzekerheid ontwikkelingen door veranderende maatschappelijke perceptie.

Programma 2: Nationaal Landschap Laag–Holland

Naam verbonden partij	Nationaal Landschap Laag–Holland
Site	http://www.laagholland.nl/nationaal-landschap
Kerngegevens	Nationaal Landschap Laag–Holland, gevestigd in Haarlem
Doel / openbaar belang	Nationaal Landschap Laag is een samenwerkingsverband tussen diverse partijen (provincie, gemeenten, hoogheemraadschap, Natuur- en landbouworganisaties) die zich inzet voor het behoud van de kernkwaliteiten van Nationaal Landschap Laag Holland
Missie	De organisatie Laag Holland voert de regie over het Nationaal Landschap. Visievorming op de vele thema's (landschap, landbouw, natuur, water, recreatie, communicatie) vindt in de stuurgroep plaats.
Visie	Laag, lager, laagst. Mens en natuur hebben in Laag Holland samengewerkt om iets heel moois onder de zeespiegel te maken. Dat vind je terug in de openheid, de prachtige rechte lijnen, en de beschermde stads- en dorpsgezichten. Daarom is Laag–Holland een nationaal landschap. Dat betekent dat het landschap intact moet blijven. Geen grootschalige nieuwbouw dus, maar oude molens, droogmakerijen, weidse uitzichten, en ruimte voor rust en natuur.
Ontwikkelingen	Geen
Eigen vermogen per 01-01-2026	Er zijn geen specifieke gegevens bekend over de financiële huishouding van Nationaal Landschap Laag–Holland omdat deze post is opgenomen in de boekhouding van de provincie Noord–Holland.
Eigen vermogen per 31-12-2026	
Vreemd vermogen per 01-01-2026	
Vreemd vermogen per 31-12-2026	
Bijdrage gemeente aan GR 2026	

Classificatie: Inte

Rekeningresultaat 2024 van de GR	
Risico's en beheersmaatregelen	Geen

Programma 3: GR Gemeenschappelijke GezondheidsDienst Zaanstreek–Waterland (GGD ZW)

Naam verbonden partij	GR Gemeenschappelijke GezondheidsDienst Zaanstreek–Waterland (GGD ZW)
Site	ggdzw.nl
Kerngegevens	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zaanstreek–Waterland, Zaandam
Doel / openbaar belang	Bevorderen en uitvoeren van de collectieve preventie en andere activiteiten in het kader van de gezondheidszorg.
Missie	GGD Zaanstreek–Waterland beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid en de sociale veiligheid van alle mensen in de regio. Daarbij staat een preventieve en collectieve aanpak voorop. Uiteraard met specifieke aandacht voor bevordering van participatie en ondersteuning van de eigen regie van mensen. Als uitvoeringsorganisatie van de gemeenten sluit de GGD aan bij de gemeentelijke verantwoordelijkheden in het sociaal domein. Het sociale domein gaat over alles wat mensen in hun directe bestaan raakt, zoals (gezondheids)zorg en welzijn. Daarbij is gezondheid veel meer dan 'niet ziek zijn'. Het gaat om 'lekker in je vel zitten', zodat je mee kan doen aan de samenleving. De gemeenten en GGD in Zaanstreek Waterland willen hun inwoners helpen zich positief gezond(er) te voelen en gezonde keuzes te maken, in een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag.
Visie	De GGD werkt vanuit de bedoeling dat mensen in Zaanstreek–Waterland gezond en veilig kunnen leven. Daarbij hanteren zij de volgende gedeelde, regionale uitgangspunten: • Preventie (vroeg signaleren en aanpakken) • Normaliseren (gewone problemen gewoon oplossen) • Differentiëren (verschil durven maken) De GGD gaat voor doorontwikkeling van de eigen kwaliteiten, aansluiten bij en inspelen op nieuwe ontwikkelingen, hantering van een helder afwegingskader voor de uitvoering van contracttaken, investeren in verbinding.
Ontwikkelingen	Net als in de kadernota 2026 wordt in de begroting 2026 aan de hand van een programma indeling inzicht gegeven in alle activiteiten van de GGDZW. Aan de 4 pijlers van het Ministerie van VWS (Monitoren, signaleren, adviseren; Gezondheidsbescherming; Crisisbeheersing; Toezicht) zijn Jeugdgezondheidszorg, Meld en Adviespunt Bijzondere Zorg (MABZ), Veilig Thuis en Plustaken toegevoegd. De afspraken met de gemeenten over de Plustaken 2026 moeten veelal nog plaatsvinden, voor deze begroting is zodoende uitgegaan van de stand van de afspraken ten tijde van de kadernota. Financieel is de begroting 2026 opgesteld in overeenstemming met de kadernota 2026.
Eigen vermogen per 01-01-2026	€1.936.055

Classificatie: Inte

Eigen vermogen per 31-12-2026	€1.936.055
Vreemd vermogen per 01-01-2026	€11.550.676
Vreemd vermogen per 31-12-2026	€10.267.278
Bijdrage gemeente aan GR 2026	Deelnemersbijdrage Gemeenschappelijke Regeling: €611.656
Rekeningresultaat 2024 van de GR	€73.913
Risico's en beheersmaatregelen	In de begroting van de gemeente is rekening gehouden met de verkoop van het gebouw aan de Vurehout inzake de gezamenlijke huisvesting van de VrZW. Hierin is een vertraging gekomen. Dit betekent dat er (waarschijnlijk) een begrotingswijziging zal moeten komen. Als zich in de regio calamiteiten voordoen die een bedreiging vormen voor de volksgezondheid (bijvoorbeeld uitbraak infectieziekte), of in het kader van de rampenbestrijding inzet vragen van de GGD, zullen hieruit kosten voortvloeien. Met deze kosten is in de begroting geen rekening gehouden. In dit kader kan de coronacrisis worden aangehaald. Deze crisis heeft echter niet geleid tot financiële risico's. Vanaf het allereerste begin van de crisis was duidelijk dat de GGD de uit deze crisis voortkomende extra kosten niet zelf zou kunnen en hoeven dragen. Hiervoor is financiële ondersteuning van het Rijk ontvangen. Vanuit de strategische risicoinventarisatie worden drie risico's benoemd door de GGD: – beleidsveranderingen van de gemeenten; – veranderde werkwijze politie; – veranderende werkwijze GGZ. Daarnaast betekent de hierboven genoemde ontwikkeling rond de vernieuwde GR en het nieuwe dienstenoverzicht een financieel risico voor de deelnemende gemeenten. De uitkomst van deze ontwikkeling zou namelijk kunnen betekenen dat de gemeentelijke bijdrage omhoog gaat.

Programma 4 verbonden partijen

Geen verbonden partijen.

Programma 5: GR Veiligheidsregio Zaanstreek–Waterland (VRZW)

Naam verbonden partij	GR Veiligheidsregio Zaanstreek–Waterland (VRZW)
Site	veiligheidsregiozaanstreekwaterland.nl
Kerngegevens	Veiligheidsregio Zaanstreek–Waterland, Zaandam
Doel / openbaar belang	Het bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van brandweer/GHOR/CPA-taken in ruime zin met inbegrip van het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen en overigens een goede

Classificatie: Inte

	hulpverlening bij een ongeval of een ramp te bevorderen in het gebied met acht deelnemende gemeenten. De Veiligheidsregio/RWBZ voert regiotaken op het gebied van preventie, preparatie en alarmcentrale. Daarnaast is de gemeentelijke crisisorganisatie inmiddels regionaal georganiseerd als gevolg van de wet op de Veiligheidsregio's. Deze processen worden steeds verder geprofessionaliseerd. De nafase van een crisis blijft een taak van de gemeente. De VRZW ondersteunt gemeenten om deze taken te organiseren.
Missie	De partners in de veiligheidsregio Zaanstreek–Waterland gaan 'arm in arm voor veiligheid' om het samenwerkingsverband te bestendigen en uit te bouwen. Dit samenwerkingsverband helpt maatschappelijke verstoringen voorkomen of beperken in het belang van en samen met de burgers.
Visie	De partners in de veiligheidsregio Zaanstreek–Waterland gaan 'arm in arm voor veiligheid' om het samenwerkingsverband te bestendigen en uit te bouwen. Dit samenwerkingsverband helpt maatschappelijke verstoringen voorkomen of beperken in het belang van en samen met de burgers. • Wij werken adequaat en effectief samen op het gebied van integrale veiligheid • Wij treden adequaat en snel op bij rampen en crises • Wij gaan in onze organisatievorming mee in de ontwikkelingen rond bestuurlijke schaalvergroting • Wij hebben wederzijds werkbare afspraken met de politieregio • Wij werken actief samen met de burger opdat deze bewust en zelfredzaam handelt
Ontwikkelingen	De VRZW gaat in 2026 vervolg geven aan het Beleidsplan 2025–2028 en de Kaderbrief 2025 De volgende onderwerpen staan hoog geagendeerd: –toekomstgerichte crisisbeheersing –toekomstbestendige brandweezorg –versterken basisbrandweezorg –samenwonen en samenwerken met de GGD – toekomstbestendige organisatie en werkgeverschap (diversiteit & inclusie, vitaliteit en duurzaamheid) –technologische ontwikkelingen –verbeteren informatievergaring, duiding en deling Op strategisch vlak zijn belangrijke stappen gezet in de crisisbeheersing, brandweezorg en samenwerking met de GGD. Financiële middelen uit de Brede Doeluitkering (BDUR) zijn ingezet om de informatiepositie te verbeteren, terwijl de eerste fase van de hervorming van de brandweerorganisatie heeft geleid tot de werving van nieuwe medewerkers en structurele investeringen in paraatheid. Daarnaast is gewerkt aan de toekomstverkenning van de brandweerketen. De voorbereidingen voor een gezamenlijke huisvesting met de GGD zijn in volle gang. Op dit moment wordt een crisisinzet tijdelijk gecoördineerd vanuit een pand in Purmerend, omdat de verbouwingen op het Prins Bernhardplein in volle gang zijn. Inmiddels krijgen piketmedewerkers die een rol hebben in de crisisbeheersing wekelijks een informatiebriefing, zodat ze weten wat er in de voorliggende piketweek op stapel staat op het vlak van evenementen, demonstraties, grootschalige verkeerswerkzaamheden etc. De gemeenten leveren hiervoor informatie aan. De regionale informatiedeling en de landelijke informatiedeling zal verder worden versterkt. De langdurige crisis, denk aan de vluchtelingen uit de Oekraïne en Corona, staat geagendeerd om verder uit te werken. Immers, een langdurige crisisaanpak heeft een te grote impact op de reguliere crisisorganisatie die ten alle tijden overeind

Classificatie: Inte

	moet blijven. Gekeken wordt hoe de crisisorganisatie voor langdurige crisis verder wordt vormgegeven. Het door het Rijk geprioriteerde onderwerp Weerbare Samenleving, waarbij de gemeenten en Veiligheidsregio's gevoed worden om de maatschappij in de brede zin weerbaarder te maken tegen mondiale en hybride dreigingen gaat meer aandacht vragen. Te denken valt aan noodsteunpunten waar burgers bij langdurige stroomuitval informatie kunnen vragen en hulpdiensten kunnen benaderen in geval van nood. Hier is landelijk gelabeld geld voor beschikbaar gesteld en het beschikbare bedrag zal via de Veiligheidsregio's worden toegekend. De raden hebben aan de VrZW gevraagd om rekening te houden met een 5% lagere gemeentelijke bijdrage. Bezuinigingsscenario's zijn al voorgedragen en de raad heeft zich positief uitgesproken voor de keuzes die het Algemeen Bestuur van de VrZW heeft gemaakt ten aanzien van bezuinigingsscenario's A en H. Deze scenario's voldoen niet aan de gevraagde 5% bezuiniging, maar voldoen wel aan 2% gemeentelijke besparing binnen drie jaar en de gevraagde 5% gemeentelijke besparing binnen zeven jaar. Op dit moment heeft het Rijk de bezuinigingen op de Brede Doeluitkering (BDUr) ten aanzien van crisisbeheersing niet teruggedraaid. In dit kader dient nader nagedacht te worden over het tekort wat is ontstaan in de begroting en hoe dit aangepakt gaat worden.
Eigen vermogen per 01-01-2026	€ 1.061.000
Eigen vermogen per 31-12-2026	€ 949.000
Vreemd vermogen per 01-01-2026	€ 22.980.000
Vreemd vermogen per 31-12-2026	€ 23.870.000
Bijdrage gemeente aan GR 2026	€980.382
Rekeningresultaat 2024 van de GR	€141.252
Risico's en beheersmaatregelen	In de Ontwerpbegroting 2026 zijn vanaf pagina 35 de risico's opgenomen en uitgewerkt. De risico's nemen in totaal 99% van de totale benodigde weerstandcapaciteit voor hun rekening nemen, en zijn voor 2026 gekwalificeerd als "voldoende".

Programma 5: Vervoerregio

Naam verbonden partij	Vervoerregio Amsterdam
Site	https://vervoerregio.nl/
Kerngegevens	Jodenbreestraat 25, 1011 NH Amsterdam
Doel / openbaar belang	Samenwerking versterken op het gebied van verkeer en vervoer, bevorderen van bereikbaarheid

Classificatie: Inte

Missie	Verkeer en vervoer ondersteunt de ruimtelijk-economische ontwikkelingen en de ontplooiingskansen van mensen. Dat vraagt om intensieve samenwerking afstemming tussen het mobiliteitsbeleid en de andere beleidsvelden.
Visie	Het versterken van de samenwerking op het gebied van Verkeer en Vervoer in regio Amsterdam–Almere.
Ontwikkelingen	Met het aannemen van de motie Bikker in 2025 is er ruimte gecreëerd voor een eenmalige uitgaven om het OV niet te verschrallen. Daarnaast is er extra geld vrij gekomen voor andere projecten. De afzonderlijke verkeersprojecten binnen gemeente Oostzaan blijft de BDU-subsidie gewoon beschikbaar, met de kanttekening dat het Kabinet vanaf 2026 om administratieve redenen de jaarlijkse Brede Doel Uitkering met 10% wil korten.
Eigen vermogen per 01-01-2026	€0
Eigen vermogen per 31-12-2026	€0
Vreemd vermogen per 01-12-2026	€450.460.314
Vreemd vermogen per 31-12-2026	€475.472.942
Bijdrage gemeente aan GR 2026	€ 0
Rekeningresultaat 2024 van de GR	€ 0
Risico's en beheersmaatregelen	Bij de VRA lopen we weinig risico omdat we geen bijdrage aan de VRA betalen. We ontvangen subsidies voor projecten. Mocht de VRA onvoldoende middelen hebben en onze projecten minder of helemaal niet subsidiëren dan bepalen we als deelnemende gemeenten zelf of we een dergelijk project wel of niet uitvoeren (geen risico). Ook voor verliesgevend projecten die de VRA zelf uitvoert betalen we als deelnemende gemeenten niet.

Programma 5: OD IJmond

Naam verbonden partij	OD IJmond
Site	www.odijmond.nl
Kerngegevens	Omgevingsdienst IJmond voert namens en vóór veertien gemeenten en de provincie Noord-Holland taken uit op het gebied van milieutoezicht en handhaving. Zij ondersteunen en adviseren inwoners en bedrijven op het gebied van milieuvergunningen.
Doel / openbaar belang	De beleidslijnen die door de deelnemende gemeenten en de Provincie Noord-Holland in hun milieubeleidsplannen en overeenkomsten zijn neergelegd, bepalen welke werkzaamheden uitgevoerd worden en worden vastgelegd In het

Classificatie: Inte

	uitvoeringsprogramma van ODJmond. ODJmond heeft namelijk zelf geen milieubeleidsdoelstellingen en is een uitvoerende dienst.
Missie	ODJmond draagt bij aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit binnen ons werkgebied. Daarbinnen inspireert ODJmond burgers en bedrijven tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Het resultaat is een landelijk vooruitstrevende en toekomstbestendige voorbeeldorganisatie waar partners met vertrouwen mee samenwerken.
Visie	ODJmond werkt, als onderdeel van het openbaar bestuur, samen met burgers, bedrijven en overheden aan een evenwichtige en duurzame ontwikkeling van onze leefomgeving. Naast vergunningverlening, toezicht en handhaving bij bedrijven, adviseert ODJmond over de verschillende aspecten van de fysieke leefomgeving en duurzaamheid binnen het ruimtelijke domein. In de uitvoering van onze taken vervult ODJmond een proactieve, regisserende en vooral verbindende rol. Als procesregisseur met kennis van zowel Inhoud als uitvoering bevordert ODJmond een integrale aanpak binnen het ruimtelijk domein en koppelt ODJmond de juiste partijen aan elkaar. Daarbij is kwalitatieve en adequate dienstverlening leidend. Initiatieven van burgers en bedrijven vragen van ODJmond een open houding, gericht op wederzijds vertrouwen. Als kennisorgaan anticipeert ODJmond hierop en faciliteert met een helder inzicht in het speelveld, binnen de kaders van de wet- en regelgeving.
Ontwikkelingen	De begroting 2026 van de ODJ maakt onderdeel uit van een meerjarig traject om de organisatie operationeel en financieel in controle te brengen. De ODJ doorloopt met haar deelnemers een programma om de organisatie toekomstbestendig te maken voor de huidige en toekomstige opgaven. In de eerste plaats actualiseert de ODJ daartoe de financieringsstructuur en herijkt de dienst het financiële volume. In de herijking van het financiële volume brengt de ODJ de huidige gecontracteerde opdracht in balans met de benodigde middelen. In de tweede plaats werkt de ODJ verder aan de implementatie van het plan van aanpak dat is opgesteld om te gaan voldoen aan de robuustheidscriteria die zijn opgesteld voor Omgevingsdiensten vanuit het landelijk Internbestuurlijk Programma (IBP). In de derde plaats werkt de ODJ actief verder aan de actualisatie van de Gemeenschappelijke Regeling ODJ.
Eigen vermogen per 01-01-2026	€467.360
Eigen vermogen per 31-12-2026	€592.000
Vreemd vermogen per 01-01-2026	€9.008.817
Vreemd vermogen per 31-12-2026	€8.446.000
Bijdrage gemeente aan GR 2026	€149.000
Rekeningresultaat van de GR 2024	€124.233
Risico's en beheersmaatregelen	De door de GR geïdentificeerde risico's betreffen met name de bedrijfsvoering. Er spelen momenteel organisatorische risico's (financiering, personele capaciteit en robuustheid). Met een programma Toekomstbestendig ODJ wordt ingespeeld op deze risico's. Het Programma Toekomstbestendig ODJ is erop gericht om de organisatie operationeel en financieel toekomstbestendig te maken met behoud van het huidige (kwaliteits)niveau en de continuïteit van de dienstverlening met als vervolgstap het (zelfstandig) kunnen voldoen aan de robuustheidseisen en

Classificatie: Inte

	kwaliteitscriteria vanuit het ministerie. Daarnaast is een risico dat er zullen kosten gemaakt zullen gaan worden in geval van calamiteiten die de normale uitoefening van taken te boven gaan. I.v.m. de risico's die de ODJ in kaart heeft gebracht beschikt de ODJ over een weerstandsvermogen. Risico's, die voortvloeien uit de uitvoering van gemeentelijke taken, zijn uiteindelijk voor rekening van de deelnemende gemeenten.
--	---

Programma 6: Cocensus

Naam verbonden partij	Cocensus
Site	cocensus.nl
Kerngegevens	Openbaar lichaam genaamd 'gemeenschappelijke regeling Cocensus', gevestigd te Heemskerk, gemeente Heemskerk.
Doel / openbaar belang	Cocensus is een gemeenschappelijk regeling (GR) van dertien gemeenten namelijk Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Bergen, Uitgeest, Heiloo, Castricum, Dijk & Waard en Den Helder. In deze GR zijn de uitvoeringswerkzaamheden in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen ondergebracht. Cocensus verzorgt het bestandsonderhoud, de heffing, de invordering, de behandeling van bezwaar- en beroepschriften en de behandeling van verzoeken om kwijtschelding.
Missie	Cocensus is de partner voor het integraal waarderen, heffen en invorderen van decentrale belastingen en heffingen.
Visie	Cocensus heeft een bedrijfsmatige grondslag en zal tegen een zo laag mogelijk tarief en zo hoog mogelijke kwaliteit haar diensten integraal aanbieden. De belangrijkste waarden hierbij zijn: · Klantgericht · Kwalitatief · Innovatief · Efficiënt en effectief · Resultaatgericht · Integriteit
Ontwikkelingen	Cocensus heeft in de afgelopen jaren haar focus gelegd op het leveren van diensten tegen zo laag mogelijke kosten, terwijl tegelijkertijd de hoogste kwaliteit in dienstverlening wordt nagestreefd. Deze benadering zal ook in de komende jaren worden voortgezet, waarbij schaalvergroting en uitbreiding van dienstverlening belangrijke onderdelen zijn die hieraan kunnen bijdragen. Schaalvergroting Per 1 januari 2025 is de gemeente Landsmeer aangesloten bij Cocensus. Daarnaast hebben enkele regionale gemeenten interesse getoond om toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling, waarbij een positief besluit kan resulteren in toetreding in 2026 of 2027. Verruiming van het gemeentelijk belastinggebied In het kader van de hervorming van het belastingstelsel en de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten heeft een interdepartementale

Classificatie: Inte

	werkgroep voorstellen gedaan om het gemeentelijk belastinggebied uit te breiden. Dit moet de afhankelijkheid van rijksuitkeringen verminderen en gemeenten meer fiscale autonomie geven. Cocensus moet rekening houden met deze mogelijke uitbreiding, waaronder nieuwe heffingen zoals een ingezetenenbelasting en een ozb-gebruikersheffing op woningen. Dit kan de lokale belastingopbrengsten met circa 40% verhogen, maar ook leiden tot een verlaging van de rijksuitkering uit het Gemeentefonds. Voor Cocensus betekent dit een toename in complexiteit, waarbij systemen en processen moeten worden aangepast voor efficiënte inning. Ook vraagt dit om heldere communicatie richting inwoners over de impact op de lokale belastingdruk. Cocensus werkt hierbij nauw samen met gemeenten en houdt rekening met de randvoorwaarden van de VNG, zoals evenwichtige financiële verhoudingen en het voorkomen van extra lastendruk. Motie tweejaarlijkse herwaardering In juni 2024 is tijdens de algemene ledenvergadering van de VNG een motie aangenomen om de mogelijkheden van een tweejaarlijkse herwaardering te onderzoeken. Onderdeel van deze motie is ook om het bredere gebruik van de WOZ waarde in kaart te brengen. De WOZ-waarde wordt voor steeds meer doeleinden gebruikt. Daarbij is het van belang om de gevolgen die dit bredere gebruik voor gemeenten heeft inzichtelijk te krijgen vooral wat betreft de financiële consequenties. Immers breder gebruik kan tot gevolg hebben dat inwoners om een andere redenen dan de OZB bezwaar maken tegen de vastgestelde waarde.
Eigen vermogen per 01-01-2026	€225.000
Eigen vermogen per 31-12-2026	€196.000
Vreemd vermogen per 01-01-2026	€14.456.000
Vreemd vermogen per 31-12-2026	€14.325.000
Bijdrage gemeente aan GR 2026	€254.000
Resultaat van de GR 2024	-/-€11.000
Risico's en beheersmaatregelen	Informatiebeveiliging en Gegevensbescherming Informatiebeveiliging en gegevensbescherming blijven voor Cocensus belangrijke aandachtspunten, vooral met de komende verplichtingen vanuit de NIS2-richtlijn. Cocensus heeft deze onderwerpen tot prioriteit benoemd om te voldoen aan de strengere eisen rond cyberveiligheid en gegevensbeheer. Cocensus beschikt inmiddels over een BIOen datagovernancebeleid. BIO 2.0 en de NIS2-richtlijn vereisen dat Cocensus extra maatregelen neemt om gevoelige gegevens adequaat te beschermen tegen datalekken, cyberaanvallen en andere beveiligingsrisico's. Dit omvat onder meer verplichte risicobeoordelingen, beveiligingsmaatregelen, en het snel melden van incidenten aan de toezichthouder en het CSIRT bij cyberincidenten. Gegevenslevering grootwaterverbruik PWN heeft aangekondigd dat zij niet meer de volledige gegevens met betrekking tot grootwaterverbruik gaan leveren uit oogpunt van privacywetgeving. Op dit moment wordt in samenspraak met de VNG onderzocht of PWN eenzijdig dit besluit kan nemen. Mocht dit niet tot een

Classificatie: Inte

	oplossing leiden dan kan dat gevolgen hebben voor de verordeningen 2026 voor die gemeenten die met name voor de rioolheffing grootwaterverbruik als maatstaf voor de heffing hebben opgenomen. Weerstandsvermogen Cocensus heeft een zeer beperkt weerstandsvermogen (de algemene reserve is contractueel gemaximeerde op €250.000). Dit houdt in dat financiële tegenvallers in rekening worden gebracht bij de deelnemers.
--	---

Programma 6: OVER–Gemeenten

Naam verbonden partij	OVER–gemeenten
Site	www.over-gemeenten.nl
Kerngegevens	OVER–gemeenten, Oostzaan en Wormerland
Doel / openbaar belang	OVER–gemeenten, een samenwerking tussen Wormerland en Oostzaan, is opgericht om beleidsmatige, uitvoerende en organisatorische opgaven te bundelen en de dienstverlening te verbeteren. De gemeenschappelijke regeling werkt binnen kaders vastgesteld door de gemeenteraden van Wormerland en Oostzaan.
Missie	OVER–gemeenten optimaliseert het samenspel tussen colleges, bestuur en organisatie als fundament voor een effectieve serviceorganisatie voor meerdere gemeenten. Daarnaast richt het zich op het optimaliseren van dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen, en de efficiënte bedrijfsmatige ondersteuning voor klantgerichte processen. Een constante kwaliteit wordt nagestreefd door optimale inzet van personeel.
Visie	In de notitie ‘Verbinding te OVER’ is de volgende visie opgenomen: “Een lenige en slagvaardige organisatie, gericht op de buitenwereld, samen en voor elkaar, daadkrachtig, en met een positief kritische, lerende en betrokken cultuur”.
Ontwikkelingen	OVER–gemeenten heeft door succesvol werven van vast personeel, bijna geen vacatures meer openstaan. Het vaste personeelsbestand maakt het bovendien mogelijk om kennis in huis te houden en daarmee te zorgen voor betere dienstverlening aan beide gemeenten, inwoners, ondernemers en instellingen. Tegelijk blijft het hoge ziekteverzuim een uitdaging waar actief aan wordt gewerkt. Gezien de financiële uitdagingen van de gemeenten neemt OVER–gemeenten actief deel aan het project Duurzaam begrotingsevenwicht en neemt zij haar verantwoordelijkheid door vanaf 2026 structureel de personeelsbegroting te verlagen. Het traject rondom de bestuurlijke toekomst van de deelnemers zorgt voor onzekerheid over het voortbestaan en de vorm van OVER–gemeenten.
Eigen vermogen per 01–01–2026	€477.199
Eigen vermogen per 31–12–2026	€1.128.225

Classificatie: Inte

Vreemd vermogen per 01-01-2026	€2.401.636
Vreemd vermogen per 31-12-2026	€2.211.331
Bijdrage gemeente aan GR 2026	€8.904.958
Resultaat van de GR 2024	€651.106
Risico's en beheersmaatregelen	Belangrijke risico's voor de gemeente liggen in de financiering van OVER-gemeenten. Specifieke zorgen betreffen de beheersing van personeelskosten bij hoog verloop of ziekte, en de toenemende overdracht van taken vanuit het Rijk zonder toereikende financiering.

Programma 6: Stichting Rijk

Naam verbonden partij	Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)
Site	https://www.stichtingrijk.nl/
Kerngegevens	Raadhuisplein 1, 2101 HA Heemstede
Doel / openbaar belang	Het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor zelfstandige gemeenten, onder andere door het faciliteren van een regionaal inkoopbureau en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords
Ontwikkelingen	Stichting Rijk valt niet onder de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) en heeft andere regels m.b.t. informatieverstrekking aan hun verbonden partijen dan de Wgr voorschrijft.
Eigen Vermogen 01-01-2026	€1.005.000
Eigen Vermogen 31-12-2026	€1.047.250
Vreemd Vermogen 01-01-2026	€626.000
Vreemd Vermogen 31-12-2026	€837.800
Bijdrage gemeente aan GR 2026	€64.042
Resultaat van de GR 2024	€242.385
Risico's en beheersmaatregelen	Stichting Rijk heeft een weerstandratio van 1,2. De risico's voor de gemeente zijn zodoende minimaal.

Classificatie: Inte

Overige Samenwerkingsverbanden

Privaatrechtelijke verbintenissen

Wij zijn ook privaatrechtelijke samenwerkingsvormen aangaan.

Hieronder is een overzicht met de volgende private partijen weergegeven:

- Overeenkomst tot uitvoering op HRM-gebied met Driessen voor wat betreft de salarisadministratie.
- Overeenkomst tot samenwerking in regio-verband bij milieutaken (omgevingsdienst IJmond).
- Gemeente Archief Zaanstad

Aandelen

Vanuit ons aandeelhouderschap hebben wij ook een verbintenis met de volgende bedrijven:

- Bank voor Nederlandse Gemeenten
- E.Z.W. N.V.

Bijzondere samenwerkingsverbanden

Naast de bovenstaande verbonden partijen werken wij ook samen met de volgende partijen:

- Regionaal bestuurlijk Overleg Politie (RBOP)
- Regionale informatie en expertisecentrum (RIEC)
- Stichting Grootschalige basiskaart Noord-Holland
- Regionaal platform recreatie en toerisme
- Stichting Marketing Zaanstreek
- Provincie (risicokaart)
- ORS (Omgevingsraad Schiphol)
- Archeologie Zaanstad-Oostzaan
- Regionale samenwerking decentralisatie in het Sociaal Domein

Overige samenwerking

De gemeente Oostzaan staat in beginsel positief tegenover het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden, teneinde het publieke belang zoveel mogelijk te dienen. In dat kader is dan ook aandacht voor nieuwe kansen of ontwikkelingen, om –indien noodzakelijk– de bestaande samenwerkingsverbanden verder uit te werken of nieuwe samenwerkingspartners te zoeken. De aard van de beoogde samenwerking en de publieke belangen die daarbij betrokken zijn, zijn leidend voor de vorm van samenwerking en de partij waarmee samenwerking wordt gezocht. Dat kan zowel een bestuursorgaan, een gemeente of een private partij zijn.

Paragraaf Financiering

Waar gaat het over

Deze paragraaf geeft duidelijkheid over hoe de financiering van decentrale overheden (zoals gemeenten) werkt. We leggen hier zo duidelijk mogelijk de plannen, feiten en visie over financiering uit. De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) zorgt voor duidelijke regels voor de financiering en helpt de kredietwaardigheid van overheidsorganisaties te verbeteren. Deze wet maakt ook de financiering transparanter. De wet introduceert twee belangrijke onderdelen:

- het treasurystatuut
- de financieringsparagraaf.

Het treasurystatuut heeft als doel om de verantwoordelijkheden en bevoegdheden duidelijk vast te leggen. Hierdoor kan de gemeenteraad beter zijn taak uitvoeren. De financieringsparagraaf geeft inzicht in belangrijke ontwikkelingen en de plannen voor risicobeheer, de financiële situatie, en de leningen.

Op 4 februari 2019 heeft de raad een geactualiseerd treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut staat hoe het financiële beleid wordt gemaakt, hoe de planning en controle georganiseerd zijn, hoe de uitvoering van financieringsactiviteiten verloopt, en hoe de interne en externe controle is geregeld.

Ontwikkelingen

Bij interne ontwikkelingen gaat het onder andere over het afstoten van bedrijfsonderdelen of het oppakken van nieuwe activiteiten. Het komend jaar is van geen van beide sprake. Ten aanzien van de externe ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de treasuryfunctie, zoals de internationale economische ontwikkeling en de geld- en kapitaalmarkt, laten wij ons primair adviseren door onze 'huisbankier' de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Onze adviseurs aldaar volgen de ontwikkelingen nauwlettend en hebben ook de knowhow op dit gebied.

Financieringsbehoefte

De komende jaren verwachten wij een mutatie in de financieringsbehoefte. Deze wordt bepaald door de lopende investeringen per balansdatum 31 december 2025, het Meerjareninvesteringsplan 2025–2030, het Water- en Rioleringsplan (WRP) 2026–2029, de grondexploitatie en het inzetten van reserves en voorzieningen. Daarnaast hebben de negatieve begrotingssaldi voor de komende jaren een negatieve invloed op de financieringsbehoefte van de komende jaren.

Financieringsbehoefte (bedragen x € 1.000,-)	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldi (primaire begroting)	-614	-516	-562	18

Classificatie: Inte

Mutaties reserves en voorzieningen	-25	+11	+21	+23
Afschrijvingen	+2.432	+2.570	+2.785	+2.101
Investerings 2025–2029	-2.324	-10.747	-5.019	0
Aflossing huidige langlopende leningen	-920	-920	-920	-920
Aflossing nieuwe langlopende leningen (nog af te sluiten)	0	-125	-135	-175
Totaal	-1.401	-9.727	-3.830	1.047

Treasurybeleid

Het uitgangspunt voor de treasury-activiteiten voor de komende jaren is dat we de bedragen en looptijden van aan te trekken langlopende leningen afstemmen op het renterisico dat de gemeente loopt. De zogenaamde renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. Nieuwe leningen zullen we voor een looptijd van vijf tot vijftientwintig jaar aan gaan, waarbij rekening wordt gehouden met de afschrijvingstermijn van het project of activum. Bij duidelijk oplopende rentestanden zullen we dit heroverwegen en eventueel voor kortere termijnen kiezen. De structurele vermogensbehoefte wordt structureel gefinancierd.

Leningportefeuille

Hieronder wordt de ontwikkeling van de portefeuille van de langlopende leningen weergegeven.

Mutaties leningenportefeuille (bedrag x €1.000)	2025/2026
Stand per 1 januari 2025 (bron: jaarrekening 2024)	28.865
Reguliere aflossing 2025	-920
Verwachte stand per 31-12-2025	27.945
Reguliere aflossing 2026	-920
Aantrekken nieuwe lening 2026, op basis van geplande investeringen en optimaal gebruik van kasgeldleningen	3.000
Verwachte stand per 31 december 2026	30.025

Rentevisie en rentekosten

Rentevisie

We baseren ons op verwachte ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt. De grote algemene banken en de banken voor de publieke sector (onder andere onze ‘huisbank’ BNG) houden deze ontwikkelingen nauwlettend in de gaten, met inachtneming van de zogenaamde ‘prudente’ houding die een gemeente ten aanzien van beleggingen en leningen dient te hebben.

Rentekosten

De interne rekenrente voor investeringen en producten bedraagt voor 2025 eveneens 2,3%. Dit percentage is vastgesteld in de Kadernota 2025, en zal worden doorberekend naar de kapitaallasten van alle afgeronde en nieuwe investeringen.

Risicobeheer en berekening Renterisico

De Wet FIDO verplicht de kasgeldlimiet en de renterisiconorm in beeld te brengen. De provincie gebruikt deze bij het uitoefenen van haar toezichthoudende functie. De kasgeldlimiet betreft het renterisico van de vlottende schuld. De renterisiconorm betreft het renterisico van de langlopende schuld.

Prognose kasgeldlimiet voor 2026 (bedragen x €1.000)	2026
Omvang van de begroting over 2026 (totalen programma 1 tm 6)	30.739
– in procenten van de omslag	8,5 %
(1) Toegestane kasgeldlimiet	2.613
(2) Omvang vlottende korte schuld	1.000
(3) Omvang vlottende middelen	6.003
Contante gelden in kas	3
Tegoeden in rekening courant	500
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	5.500
Toets kasgeldlimiet:	
(4) Totaal netto vlottende schuld (2–3)	–5.003
Toegestane kasgeldlimiet (1)	2.613
Onderschrijding van de kasgeldlimiet	7.616

Classificatie: Inte

Renterisico

De gemeente loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de Wet FIDO de renterisiconorm geformuleerd. Het doel van deze norm is het voorkomen van een overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één bepaald jaar, ter bescherming van de gemeentelijke financiële positie.

Berekening Rente Risico Norm (bedragen x €1.000)	2026
Renteherzieningen 2026	0
Aflossingen in 2026	-920
Saldo (Renteherzieningen minus Aflossingen)	-920
Norm bedraagt 20% van het begrotingstotaal € 30.739.306	6.147
Herzieningsruimte onder de norm 2026	7.067

Bij de renterisiconorm wordt rekening gehouden met de renterisico's die gemeenten lopen over nieuw af te sluiten leningen ter vervanging van afgeloste leningen. De renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt zorgen ervoor dat de gemeente een ogenschijnlijk gering risico loopt. Omdat de huidige leningen niet geherfinancierd hoeven te worden, is er geen sprake van renterisico.

We volgen de liquiditeiten nauwlettend. De Wet FIDO verplicht gemeenten binnen de kasgeldlimiet en de renterisiconorm te blijven. Investerings- en de daaraan verbonden geldleningen hebben gevolgen voor deze renterisiconorm. Onder 'Risicobeheer' verwerken we de genoemde financieringsbehoefte in de berekening van de renterisiconorm, zodat we kunnen beoordelen of ons voorgenomen beleid voor 2025–2028 binnen de kaders van de Wet FIDO valt.

Solvabiliteit

Met solvabiliteit wordt aangegeven in hoeverre een onderneming de financiële verplichtingen (betalingen) aan verschafters van vreemd vermogen (leningen) kan nakomen met behulp van alle activa. Aangezien de liquidatiewaarde (verkoopwaarde) van de vaste activa niet bekend is, moet er bij de bepaling van de liquiditeit worden uitgegaan van de boekwaarden van de activa, zoals deze zijn opgenomen in de jaarrekeningen. De solvabiliteit wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het totale vermogen x 100%. In onderstaand schema is de berekening van de solvabiliteit berekend op basis van de vastgestelde jaarrekeningen.

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Totaal vermogen	Solvabiliteit
2013	9.216.197	33.258.436	42.474.633	21,70 %
2014	5.740.763	36.511.914	42.252.677	13,58 %

Classificatie: Inte

2015	5.383.915	35.782.128	41.166.043	13,07 %
2016	5.856.859	33.782.053	39.638.882	14,78 %
2017	5.680.056	35.516.209	41.196.265	13,79 %
2018	5.011.930	37.998.333	38.010.263	13,19 %
2019	5.547.780	33.240.716	38.788.496	14,30 %
2020	3.807.202	35.563.720	39.370.922	9,67 %
2021	3.393.876	37.804.705	41.198.481	8,24 %
2022	4.474.004	39.226.230	43.700.234	10,24 %
2023	10.716.830	39.325.143	50.041.973	21,42 %
2024	10.463.433	40.098.742	50.562.175	20,69 %

Hoe hoger de solvabiliteit, hoe beter de financieringspositie van de gemeente. Afhankelijk van de directe opbrengstwaarde van de activa ligt de minimumnorm voor het bedrijfsleven op een waarde tussen de 25% en 40%. Voor overheden is geen norm opgesteld.

Schatkistbankieren

Op 15 december 2013 is de Wet Verplicht Schatkistbankieren van kracht geworden. Dit houdt in dat de decentrale overheden hun overtollige middelen (gelden op rekening courant, bij de bank, boven een bepaald drempelbedrag) aan moeten houden bij het Ministerie van Financiën (de schatkist). Het doel hiervan is het verlagen van de EMU-schuld van de collectieve sector. Doordat de decentrale overheden hun tijdelijk overtollige gelden aanhouden bij de schatkist, wordt de externe financieringsbehoefte van het Rijk verminderd. De gemeenten hebben een rekening-courant bij de schatkist waar de gelden op aangehouden moeten worden. Het zogenaamde drempelbedrag is afhankelijk van de omvang van de begroting. Het totaal van alle liquide middelen op de diverse bankrekeningen, mag gemiddeld per kwartaal niet boven dit drempelbedrag uitkomen. Voor Oostzaan bedraagt deze €1.000.000.

Ook in 2026 zal dagelijks de hoogte van de bankrekening worden getoetst aan het drempelbedrag.

Paragraaf Lokale heffingen

Waar gaat deze paragraaf over

De paragraaf lokale heffingen bevat naast de geraamde inkomsten ook het beleid ten aanzien van de lokale gemeentelijke heffingen, het kwijtscheldingsbeleid en een aanduiding van de lokale lastendruk.

In de BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden) zijn de eisen verscherpt inzake de onderbouwing van de tarieven, die hoogstens kostendekkend mogen zijn. De gemeente moet een overzicht van baten en lasten opnemen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van de kosten. Daarnaast moet in een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen inzichtelijk worden gemaakt hoe bij de berekening van tarieven en heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde kosten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekening, en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling bij de tariefstelling worden gehanteerd.

Cocensus

De gemeente Oostzaan heeft de uitvoering van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ) en het opleggen van de aanslagen en de invordering van onroerendezaakbelasting (OZB), roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting, afvalstoffenheffing, rioolheffing, hondenbelasting, forensenbelasting, grafrechten en leges omgevingsvergunningen ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling, zijnde Cocensus. Ook de afhandeling van de kwijtscheldingsverzoeken en bezwaar- en beroepschriften vindt plaats door Cocensus.

Cocensus is verantwoordelijk voor de uitvoering van de gemeentelijke belastingen van de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Bergen, Dijk en Waard, Den Helder, Uitgeest, Castricum, Heiloo en Landsmeer.

Voor de gemeente Oostzaan is de bijdrage over 2026 €254.000.

Retributies versus belastingen

De gemeentelijke heffingen zijn, naast de doeluitkeringen van het Rijk en de algemene uitkering uit het gemeentefonds, een belangrijke bron van inkomsten. Er zijn twee soorten gemeentelijke heffingen: retributies en belastingen. Bij belastingen is er geen directe relatie met een prestatie van de gemeente. Belastingen worden gezien als een algemeen dekkingsmiddel. Bij de retributies is er sprake van een tegenprestatie van de gemeente en mogen de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de geraamde kosten voor de uitoefening van de taak, dit betekent dat de kostendekkendheid niet meer mag zijn dan 100%.

Beleidsvoornemens lokale heffingen

Classificatie: Inte

Het totale pakket aan gemeentelijke belastingen en heffingen bestaat uit een 11-tal verschillende belastingen en heffingen, die jaarlijks door de gemeenteraad worden vastgesteld in de tarievennota en bijbehorende belastingverordeningen.

Uitgangspunt bij het bepalen van de verschillende tarieven zijn:

- aanpassing van de tarieven met het inflatiepercentage van 2,4%, zoals reeds vastgesteld in de Kadernota 2026–2029.

Uitzonderingen zijn:

- tarieven gebonden aan een wettelijk maximum (zoals reisdocumenten en rijbewijzen);
- afvalstoffenheffing en rioolrecht mogen maximaal kostendekkend zijn;
- voor de OZB en RZB geldt, dat niet de tarieven, maar de opbrengst stijgt met het inflatiepercentage.

Toelichting:

Bij de Onroerende Zaak Belasting (OZB) en Roerende Zaak Belasting (RZB) wordt de jaarlijkse totale opbrengst in de begroting geïndexeerd met 2,4%. Voor de berekening van de OZB tarieven worden bij een stijgende WOZ-waarde de tarieven voor de OZB verlaagd ten opzichte van 2025. Voor een gemiddelde woning stijgt de OZB aanslag met 2,4%.

WOZ-waardestijgingen

De WOZ-waardestijging heeft een negatief effect op de Algemene Uitkering. Het Rijk gaat ervan uit dat bij een stijging van de WOZ-waarde de inkomsten van de gemeente stijgen door een hogere opbrengst OZB. Om deze korting van circa €77.500 op de Algemene Uitkering op te vangen, is een compensatiestijging van het OZB-tarief benodigd met 2,8% extra. In de begroting 2026 wordt deze compensatie niet doorgevoerd in het OZB tarief.

Gemeentelijke belastingen

Belastingen hebben een algemeen karakter. Een directe relatie tussen de belasting en de gemaakte kosten van de gemeente is in het algemeen niet aanwezig. Uitgangspunt bij het vaststellen van de belastingtarieven is dat deze trendmatig worden verhoogd met de verwachte inflatie. In overeenstemming met de Kadernota 2026 is in de Programmabegroting 2026–2029 voor de belastingen rekening gehouden met een inflatiepercentage van 2,4%.

Onroerende Zaakbelasting (OZB)

De grondslag voor de OZB wordt gevormd door de waarde van het onroerend goed, die jaarlijks wordt vastgesteld (de zogenaamde herwaardering). Oostzaan hanteert het uitgangspunt, dat de gemiddelde waardeinstijging (of daling), die voortvloeit uit de herwaardering, wordt gecompenseerd door een evenredige tariefsverlaging (of evenredige tariefsverhoging). Daarmee bereikt de gemeente dat de waardemutatie niet leidt tot een wijziging in de totale opbrengst, maar slechts tot individuele verschillen in de aanslagen. Dit is het geval als de waarde van een woning meer of minder stijgt dan het Oostzaanse gemiddelde. Conform het vastgestelde inflatietarief uit de kadernota 2026–2029 worden de inkomsten vanuit de OZB inkomsten verhoogd met 2,4%. De WOZ-waarden voor het belastingjaar 2026 worden gebaseerd op het prijspeil 1 januari 2025. Deze waarde is eind derde kwartaal 2024 bekend. De gemiddelde WOZ waarde voor het jaar 2025 bedraagt €522.000. Met inachtneming van deze uitgangspunten is een opbrengst berekend voor 2026 van €2.031.430 voor woningen en €884.691 voor niet-woningen.

Roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting (RWWB)

Eigenaren en gebruikers van onroerend goed betalen gemeentelijke belastingen in de vorm van de onroerendezaakbelasting (OZB). Het is wettelijk mogelijk om ook voor eigenaren en gebruikers van roerende woon- en bedrijfsruimten (zoals woonboten en woonwagens) een gelijke belasting in te voeren, te weten de Roerende Woon- en bedrijfsruimte belasting (RWWB). Om eigenaren en gebruikers van roerend en onroerend goed gelijk te behandelen is het tarief van die belasting gelijk aan het tarief van de OZB. De berekende opbrengst voor 2026 bedraagt €7.000.

Hondenbelasting

Onder de naam “hondenbelasting” heft de gemeente een belasting op het houden van honden binnen de gemeente. Belastingplichtige is de houder van de hond. Het aantal honden is bepalend voor de opbrengst van de belasting. De raming voor 2026 bedraagt €37.881.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting is een algemene belasting die een gemeente kan heffen. Toeristenbelasting wordt opgelegd als u verblijft in een gemeente waar u niet staat ingeschreven, zoals bij verblijf in een hotel, pension, caravan of bungalow. De eigenaar van de verblijfplaats krijgt de belastingaanslag voor toeristenbelasting op basis van het aantal overnachtingen. Deze mag de toeristenbelasting aan u doorberekenen. De hoogte van de toeristenbelasting verschilt per gemeente. Gemeenten mogen zelf bepalen of zij toeristenbelasting heffen en hoe zij het tarief berekenen. Dit kan zijn een vast bedrag per verblijf of een percentage per overnachtingsprijs. In Oostzaan wordt gerekend met een vast tarief per overnachting, zijnde een bedrag van €5,00 per persoon per nacht. Het totaal aan begrote opbrengsten toeristenbelasting bedraagt €339.841.

Gemeentelijke retributies

Onder de naam retributies heft de gemeente tarieven voor diverse typen van dienstverlening. Bij retributies is sprake van een directe relatie tussen de heffing en de gemeentelijke

Classificatie: Inte

taakuitoefening. De geraamde opbrengsten mogen niet hoger zijn dan de geraamde kosten voor die taakuitoefening. Belastingplichtige is de aanvrager van de dienst of degene voor wie de dienst is verleend. Geregeld is er landelijk publiciteit over de gemeentelijke tarieven en de verschillen daartussen. Die verschillen ontstaan in de regel als gevolg van de gemaakte beleidskeuzes.

Rioolheffing

De kosten die de gemeente maakt als uitvloeisel van de watertaken worden op burgers en bedrijven verhaald via de zogenoemde rioolheffing. De kosten die uit die watertaken voortvloeien (op het gebied van afvalwaterinzameling, afvalwatertransport en afvoer van overtollig regen- en grondwater) zijn berekend in het Gemeentelijk Riolerings Plan 2019–2023. In 2025 wordt gewerkt volgens het GRP 2019–2023. Het GRP zal in 2025 worden herzien en benoemd als WRP (water- en rioleringsplan). De lasten voortkomend uit het WRP zullen worden doorberekend in de tarieven van 2026. In de begroting 2026 is rekening gehouden met een opbrengst van €1.626.143. Ten opzichte van 2025 wordt het tarief voor de rioolheffing verhoogd met het inflatiepercentage van 2,4%.

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten	892.721	1.195.387	1.185.173
Directe uren	127.128	104.594	191.367
Overhead	165.847	145.222	118.235
BTW	74.856	192.851	194.189
Lasten Totaal	1.260.552	1.638.054	1.688.964
Baten	1.542.155	1.588.030	1.626.143
Mutatie voorziening	281.603	-50.024	-62.821
Saldo	0	0	0
Kostendekkendheid	100%	100%	100%

Het beleid voor rioolheffing is een kostendekkend tarief, voor de berekening van de kostendekkendheid wordt gebruikt gemaakt van de software van kostendekkendheid.nl. Onderstaande grafiek wordt hieruit gegenereerd.

Classificatie: Inte

In de rioolrechten mag als last meegenomen worden de BTW die gedeclareerd kan worden bij het BTW Compensatiefonds (BCF), zowel de exploitatie–BTW als de investerings–BTW. Immers de gemeenten worden gekort op de Algemene uitkering uit het gemeentefonds voor de BTW die gemeenten kunnen declareren bij het BCF. Dit is de wettelijke compensatie die gemeenten kunnen opvoeren in hun rioolheffing. Daarnaast mag 10% van het budget openbaar groen worden toegerekend. De tot standkoming van het tarief 2026 is gebaseerd op het tarief 2025, verhoogd met 2,4% inflatie.

Voor de stijging van de kosten, hoger dan onze inflatie, wordt in de begroting een beroep gedaan op de aanwezige rioolvoorziening, waaraan een bedrag van €62.821 voor het jaar 2026 zal worden onttrokken.

Afvalstoffenheffing

Onder de naam afvalstoffenheffing wordt een recht geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor de gemeente op grond van de Wet Milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijk afval heeft. Bij het bepalen van de hoogte van de afvalstoffenheffing wordt rekening gehouden met het feit dat op begrotingsbasis de baten niet hoger mogen zijn dan de lasten. Het beleid is een kostendekkend tarief, er wordt gestreefd naar een kostendekkendheid van 100%. In de begroting 2026 is rekening gehouden met een opbrengst van €1.957.352, waarvan €1.876.552 zal worden opgelegd middels de afvalstoffenheffing.

Het tarief voor de afvalstoffenheffing wordt opgehoogd met het inflatiepercentage van 2,4%. Gelet op de 4.077 huishoudens betekent dit een stijging van het tarief voor inflatie met €4,10.

Daarnaast wordt vanuit de kostendekkendheid het tarief opgehoogd als gevolg van hogere kosten en genomen maatregelen vanuit de VANG doelstelling. Door extra inzet van de buitendienst, stijging van de kosten van afvalverwerking, controles, lachgascilinders, ondergrondse containers en de verdere uitwerking van de maatregelen, zoals opgenomen in RV24/10 stijgen de kosten per huishouden met €44,51 ter financiering van deze extra kosten, om te blijven voldoen aan een kostendekkende afvalstoffenheffing.

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten	1.392.622	1.351.500	1.409.727
Directe uren	136.127	81.703	201.337
Overhead	177.587	110.413	124.395
BTW	236.661	212.491	221.893
Lasten Totaal	1.942.997	1.756.107	1.957.352

Classificatie: Inte

Baten	1.639.332	1.756.107	1.957.352
Mutatie voorziening	65.000	0	0
Saldo	368.666	0	0
Kostendekkendheid	82%	100%	100%

In de afvalstoffenheffing mag als last meegenomen worden de BTW die gedeclareerd kan worden bij het BTW Compensatiefonds (BCF), zowel de exploitatie-BTW als de investerings-BTW. Immers de gemeenten worden gekort op de Algemene uitkering uit het gemeentefonds voor de BTW die gemeenten kunnen declareren bij het BCF. Dit is de wettelijke compensatie die gemeenten kunnen opvoeren in hun afvalstoffenheffing. Daarnaast wordt toegerekend aan het afvalstoffentarief: 10% van het budget Openbare Orde en veiligheid, kosten BOA, 10% van het budget openbaar groen en de begrote kwijtschelding.

Lijkbezorgingsrechten

Voor het gebruik van de begraafplaats en voor het verlenen van diensten in verband met de begraafplaats worden rechten geheven.

Algemeen uitgangspunt voor de begrafenisrechten is een aanpassing van de tarieven met alleen de inflatiecorrectie. Ten opzichte van 2025 worden de tarieven voor de begrafenisrechten verhoogd met het inflatiepercentage van 2,4% voor 2026.

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten	53.560	74.308	73.858
Directe uren	141.926	145.038	198.225
Overhead	185.153	201.374	102.849
Lasten Totaal	380.639	420.720	374.932
Baten	102.830	158.500	158.500
Saldo	277.810	261.770	216.432
Kostendekkendheid	27%	37%	42%

Opbrengsten belastingen en retributies

In onderstaande tabel wordt aangegeven welke belastingopbrengsten en retributies er zijn en hoeveel de inkomsten daarvan bedragen, zoals deze in de programmabegroting 2025 zijn verwerkt.

Gemeentelijke belastingen	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
OZB woningen (eigenaren)	€1.990.716	€1.983.818	€2.031.430
OZB niet-woningen (eigenaren en gebruikers)	€815.234	€763.956	€884.691
Roerende woon- en bedrijfsruimten	€5.669	€7.000	€7.000
Precariobelasting	€0	€0	€0
Hondenbelasting	€36.339	€36.993	€37.881
Toeristenbelasting	€371.256	€315.457	€339.841

Gemeentelijke retributies	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Afvalstoffenheffing (exclusief opbrengsten PMD)	€1.639.332	€1.655.307	€1.876.552
Rioolrechten (exclusief overige opbrengsten)	€1.542.155	€1.588.030	€1.626.143
Begrafnisrechten	€102.830	€158.500	€158.500

Kwijtscheldingsbeleid

De normen voor het kwijtscheldingsbeleid, als onderdeel van het gemeentelijk minimabeleid, voor wat betreft de gemeentelijke lasten zijn gesteld op 100% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm.

De normen voor de bijzondere bijstand, als onderdeel van het gemeentelijk minimabeleid, zijn ingesteld op 110%. Dit betekent dat een vrij grote groep belastingplichtigen in aanmerking komt voor kwijtschelding, waardoor hun besteedbare ruimte groter wordt. In de begroting 2026 is een bedrag aan kwijtschelding opgenomen van €36.000.

De gemeente Oostzaan verleent uitsluitend kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing.

Classificatie: Inte

	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bezwaar WOZ	254	300	300
Bezwaar overige heffingen	40	50	50
Bezwaar Bestuurlijke Boete	2.558	0	0
Beroep WOZ	4	2	2
Beroep overige heffingen	40	2	2
Lasten regeling kwijtschelding	€31.616	€36.000	€36.000

Leges

Algemeen

De tarieven voor 2026 worden primair aangepast aan de hand van het inflatiepercentage van 2,4%, tenzij nader beperkt door wettelijke tariefstellingen. Het is niet toegestaan om meer dan 100% kostendekkend te zijn. Een 100% kostendekkende legesverordening is risicovol, wanneer nieuwe jurisprudentie tot een wijziging in de toe te rekenen kosten leidt. De kostendekkendheid wordt dan overschreden.

De leges zijn onderverdeeld in drie hoofdstukken;

- *Hoofdstuk 1: Algemene dienstverlening,*
- *Hoofdstuk 2: Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet*
- *Hoofdstuk 3: Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2.*

Leges onder hoofdstuk 1 zijn onder meer: verstrekkingen uit de basisregistratie personen, burgerlijke stand, rijbewijzen, reisdocumenten, bestuur documenten, verkeer en vervoer. Er is hier sprake van een kostendekkendheid van ongeveer 30%. De tarieven kunnen hier niet verder worden verhoogd. Het tekort wordt veroorzaakt door een negatief resultaat op rijbewijzen en reisdocumenten. De tarieven hiervan zijn al op het maximaal toegestane wettelijk niveau.

Leges onder hoofdstuk 2 zijn de inkomsten opgenomen inzake de omgevingsoverleggen en de omgevingsvergunningen. De kostendekkendheid ligt onder de 100%. Voor 2023 zijn vanuit diverse grote projecten extra leges ontvangen. Voor 2024 en 2025 wordt uitgegaan van de reguliere omgevingsvergunningen. De huidige tarieven voor de omgevingsvergunningen (2023: 4,5% van de bouwsom) zijn omgerekend naar de nieuwe omgevingswet.

Leges onder hoofdstuk 3 zijn de opbrengsten opgenomen, voornamelijk voortkomend uit de APV, zoals horeca, evenementenvergoeding en overige vergunningen. Een groot deel hier bestaat uit evenementenvergunningen. Vanwege de maatschappelijke betekenis is dit niet kostendekkend.

Gemeentelijke legesopbrengsten	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Leges Hoofdstuk 1	€267.691	€228.229	€214.278
Leges Hoofdstuk 2	€841.261	€270.000	€270.000
Leges Hoofdstuk 3	€21.728	€19.200	€19.200

Overzicht leges Hoofdstuk 1	2026
Baten totaal	€214.278
Directe kosten	€137.234
Personeel	€459.004
Overhead	€283.593
Berekening kostendekkendheid	24% (2025: 30%)

Overzicht leges Hoofdstuk 2	2026
Baten totaal	€270.000
Directe kosten vergunningen en handhaving	€119.590
Personeel	€398.286
Overhead	€204.349

Classificatie: Inte

Berekening kostendekkendheid	37% (2025: 33%)
------------------------------	-----------------

Overzicht leges Hoofdstuk 3	2026
Baten totaal	€19.200
Directe kosten	€21.686
Personeel	€127.012
Overhead	€78.474
Berekening kostendekkendheid	8% (2025: 8%)

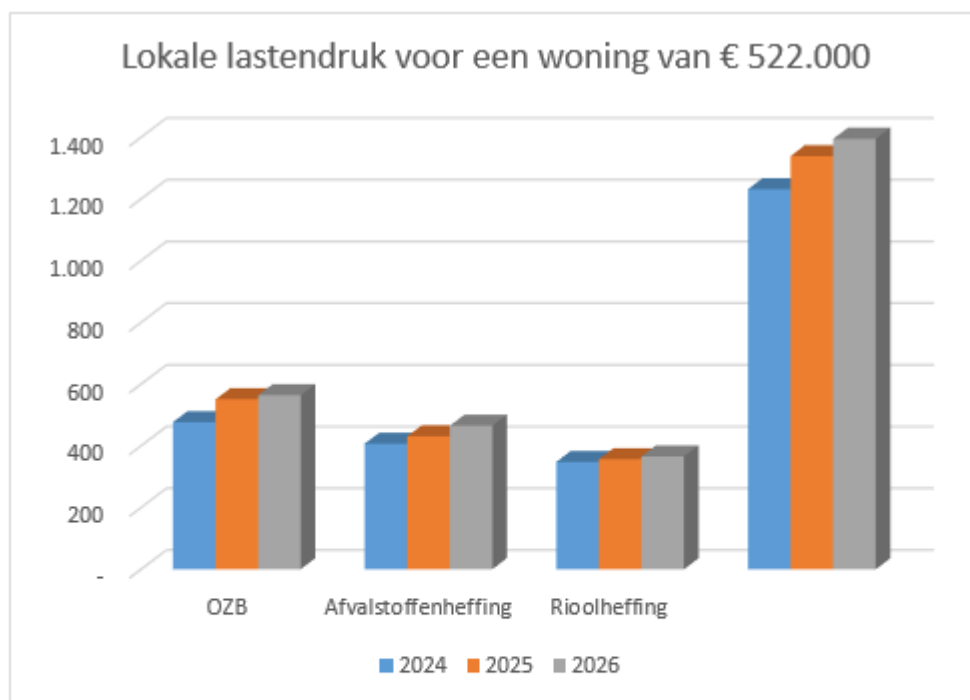
Totaal Overzicht leges Hoofdstuk 1, 2 en 3	2026
Baten totaal	€503.478
Directe kosten	€278.510
Personeel	€984.302
Overhead	€566.416
Berekening kostendekkendheid	28% (2025: 28%)

Lokale lastendruk 2026

De lokale lastendruk wordt bepaald door de tarieven van de OZB, afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

In de navolgende tabel is de opbouw van de lokale lastendruk in Oostzaan over de jaren 2024 t/m 2026 inzichtelijk gemaakt. Voor huurders is daarbij alleen de hoogte van de afvalstoffenheffing bepalend, aangezien zij niet worden aangeslagen voor de OZB en de rioolheffing. De eigenaren van woningen worden voor de drie onderscheiden belastingen aangeslagen. Bij de berekening van de OZB, is uitgegaan van de gemiddelde WOZ waarde van een koopwoning in Oostzaan van € 522.000 – (peildatum 2025). Tevens is uitgegaan van een meerpersoonshuishouden. Het betreft hier een rekenvoorbeeld. De feitelijke lastenontwikkeling voor de individuele burger kan afwijken, gelet op de feitelijke waarde –en de waardeontwikkeling– van de woning.

Classificatie: Inte



	2024	2025	2026
OZB	477	551	564
Afvalstoffenheffing	407	431	485
Rioolheffing	348	357	366
	1.232	1.339	1.415

Vergelijking met omliggende gemeenten

In de navolgende tabellen worden de tarieven over het jaar 2025 van Oostzaan vergeleken met de tarieven van omliggende gemeenten. Bij de tarieven van omliggende gemeenten wordt uitgegaan van het tarief 2025, daar op dit moment geen recentere gegevens bekend zijn.

Gegevens gemeenten 2025

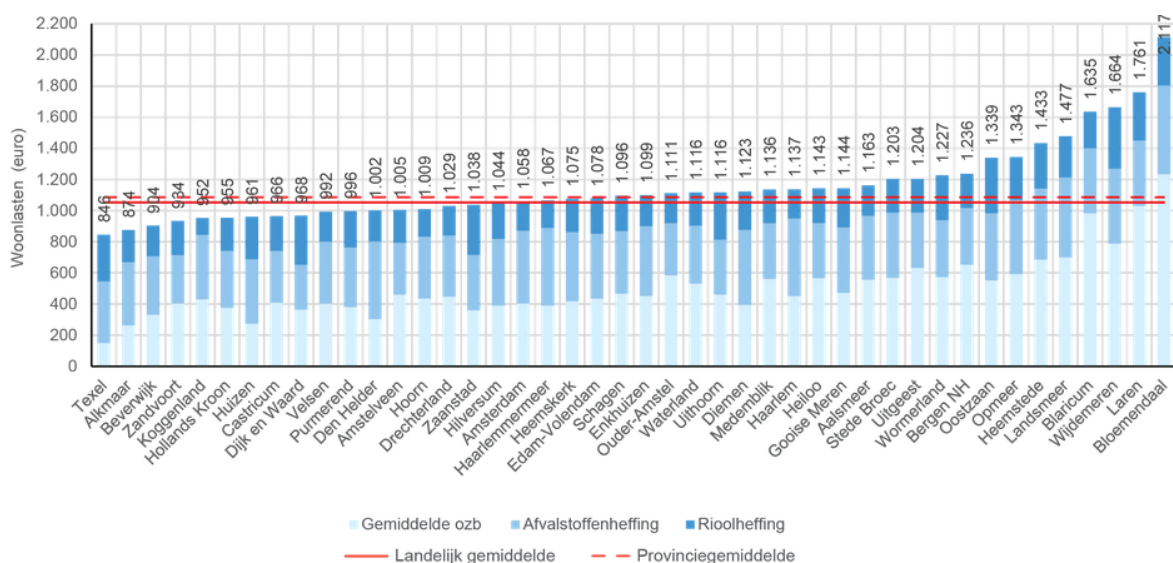
© COELO, Groningen

Tarieven, bedragen en mutaties

Gemeentenaam	OZB				Afvalstoffenheffing		Rioolheffing huishouders		Toeristenbelasting		Hondenbelasting	
	Tarief woningen	Tarief eigenaar niet-woning	Tarief gebruiker niet-woning	Gemiddeld betaalde ozb woningen	Eénpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden	Eénpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden	Toeristenbelasting hotelovernachting	Hondenbelasting		
	%	%	%	euro	euro	euro	euro	euro	euro	euro	euro	euro
Amsterdam	0,0577	0,2436	0,1809	404	352	469	185	185	18,43	0,00		
Edam-Volendam	0,0945	0,1867	0,1574	435	309	416	226	226	3,85	0,00		
Landsmeer	0,1016	0,3004	0,2546	700	384	512	265	265	10,32	0,00		
Oostzaan	0,0908	0,2159	0,1848	551	360	431	356	356	4,90	50,50		
Purmerend	0,0798	0,2211	0,2025	380	306	383	233	233	2,75	93,48		
Waterland	0,0965	0,3645	0,2778	532	227	371	177	213	3,45	62,52		
Wormerland	0,1092	0,2138	0,2419	573	336	366	288	288	4,00	100,05		
Zaanstad	0,0782	0,3227	0,2433	360	355	355	323	323	7,71	0,00		

bron: <https://coelo.nl/atlas-lokale-lasten-2025/bijlagen-2025-en-databestanden/>

Bovenstaande tarieven 2025 zijn door de COELO verwerkt in onderstaand overzicht, waarbij voor de provincie Noord Holland het volgende overzicht kan worden getoond:



Bron: <https://coelo.nl/atlas-lokale-lasten-2025/benchmarks-en-rangnummers-2025/gemiddelde-gemeentelijke-woonlasten/>

Tarievenbeleid

1. Het tarievenbeleid in Oostzaan is gebaseerd op twee uitgangspunten: inflatiecorrectie en kostendeckendheid. De belastingopbrengsten worden in 2026 verhoogd met 2,4% voor inflatie. Voor wat betreft de retributies wordt gestuurd op kostendeckendheid. De tarieven worden formeel door de gemeenteraad vastgesteld bij de belastingvoorstellen die in december voorafgaand aan het begrotingsjaar worden aangeboden. De hieronder genoemde tarieven voor de OZB zijn afhankelijk van de stijging van de WOZ. Naast deze algemene uitgangspunten van het tarievenbeleid is in het collegeprogramma 2022–2026 bepaald dat de OZB niet als sluitpost voor de begroting wordt gebruikt.

	2024	2025	2026
Onroerende Zaak Belasting (OZB) en Roerende Zaak belasting (RZB)			
• Woningen eigenaren	0,0974%	0,0908%	stijging 2,4%
• Niet woningen eigenaren	0,2077%	0,2159%	stijging 2,4%
• Niet woningen gebruikers	0,1885%	0,1848%	stijging 2,4%
Hondenbelasting	€49,25	€50,50	€51.70
Afvalstoffenheffing			
• Eénpersoonshuishouding	€320	€360	€409
• Meerpersoonshuishouding	€407	€431	€486
Rioolrechten			
• Garages etc	€127	€130	€133
• Woningen etc	€348	€357	€366
Grafrechten	€1.910.55	€1.958	€2.005
Toeristenbelasting (per nacht)	€4,65	€4,90	€5,00

Paragraaf Bedrijfsvoering

Waar gaat het over

De activiteiten op het gebied van bedrijfsvoering worden uitgevoerd door OVER-gemeenten. Dit is de gezamenlijke werkorganisatie van de gemeente Wormerland en de gemeente

Classificatie: Inte

Oostzaan. In deze paragraaf leest u een beknopte samenvatting van de Begroting 2026–2029 van OVER-gemeenten. Voor meer informatie verwijzen wij naar de begroting van OVER-gemeenten 2026–2029.

Ontwikkelingen

Minder externe inhuur, meer vast personeel

OVER-gemeenten kent als gemeenschappelijke regeling slechts één programma, namelijk bedrijfsvoering. De begroting van OVER-gemeenten bestaat voor het grootste gedeelte uit personele lasten. Deze lasten heeft OVER-gemeenten kunnen verlagen door de externe inhuur te verlagen. De inzet van externe inhuur drukte al enkele jaren fors op de begroting. OVER-gemeenten heeft er daarom hard aan gewerkt om vast personeel te werven. Inmiddels zijn door succesvolle werving bijna geen vacatures meer. Het vaste personeelsbestand maakt het bovendien mogelijk om kennis in huis te houden en daarmee te zorgen voor betere dienstverlening aan beide gemeenten, inwoners, ondernemers en instellingen. Wel worstelt OVER-gemeenten met een hoog ziekteverzuim. Dit blijft een uitdaging, waaraan op veel verschillende manieren aan wordt gewerkt.

OVER-gemeenten erkent de financiële uitdagingen waar de gemeenten voor staan. In het kader hiervan is het project Duurzaam begrotingsevenwicht opgestart, en neemt OVER-gemeenten de verantwoordelijkheid door de personeelsbegroting vanaf 2026 structureel te verlagen.

Balans tussen middelen en dienstverlening

Dit levert ook uitdagingen op richting de toekomst. Aan de ene kant heeft de OVER-organisatie voldoende middelen nodig om de dienstverlening op peil te houden en aan de andere kant moeten de twee gemeenten hun eigen begroting sluitend krijgen. Binnen deze dynamiek moeten we met elkaar aan de slag om een en ander zo slim en efficiënt mogelijk in te richten.

Financiën vanaf 2026

Tegelijkertijd zijn er veel onzekerheden. Vanaf 2026 krijgen gemeenten veel minder geld van het Rijk om hun taken uit te voeren. Het gemeentefonds wordt met €2,4 miljard gekort. Het zogenaamde ravijnjaar komt daarmee gevaarlijk dichtbij. Op allerlei manieren protesteren gemeenten en de VNG tegen deze bezuinigingen. Met als doel dat de financiële problemen van gemeenten worden opgelost in de Voorjaarsnota van het kabinet. Maar of dit gaat gebeuren is nog onduidelijk.

Daarnaast zorgt het traject van de bestuurlijke toekomst, waarbij zowel Oostzaan als Wormerland onderzoeken of fuseren met een of meerdere gemeenten voor meer robuustheid zorgt, voor onzekerheid. Blijft OVER-gemeenten bestaan en zo ja, in welke vorm? De contouren van dit traject zullen langzaam duidelijker worden.

In 2024 heeft de OVER-organisatie op verzoek van de deelnemers een analyse gemaakt van wat nodig is om alle knelpunten op te lossen en toekomstige complexe taken aan te kunnen. De uitkomst – een benodigde investering van 4,7 miljoen euro – bleek financieel onhaalbaar voor de deelnemers. Na intensieve gesprekken werd een compromis bereikt dat voor zowel WL, OZ als OVER acceptabel was, OVER gaf aan dat hiermee in elk geval de grootste knelpunten konden worden aangepakt.

Tijdens de gesprekken zijn diverse scenario's doorerekend en verwerkt in de begrotingen vanaf 2025. In 2025, mede door het project Duurzaam BegrotingsEvenwicht en de slechte financiële situatie van WL en OZ, ontstond de vraag of OVER zelf ook kon bijdragen. Bij analyse ontdekte het management een verschil tussen het FTE-plafond en het beschikbare P-budget, wat leidde tot ongebruikte financiële ruimte. Deze ruimte werd voorgesteld als structurele besparing. Deze bezuiniging heeft geen negatieve impact op de dienstverlening.

Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
<i>primair</i>				
Lasten programma bedrijfsvoering				
Personeel	€ 18.870.000	€ 18.870.000	€ 18.870.000	€ 18.870.000
Inhuurbudget	€ -	€ -	€ -	€ -
Verzuimbudget voor boven gemiddeld ziekteverzuim	€ 450.000	€ -	€ -	€ -
Automatisering	€ 2.015.329	€ 2.015.329	€ 2.015.329	€ 2.015.329
ICT transformatie	€ 325.553	€ 325.553	€ -	€ -
Huisvesting	€ 857.058	€ 857.058	€ 857.058	€ 857.058
Kantoor	€ 263.378	€ 263.378	€ 263.378	€ 263.378
Overig	€ 1.028.333	€ 1.028.333	€ 1.028.333	€ 1.028.333
Totaal aan lasten	€ 23.809.651	€ 23.359.651	€ 23.034.098	€ 23.034.098
Baten programma bedrijfsvoering				
Rente op banktegoed	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Bijdrage Wormerland	€ 14.529.140	€ 14.250.141	€ 14.250.141	€ 14.250.141
Bijdrage Oostzaan	€ 8.904.958	€ 8.733.957	€ 8.733.957	€ 8.733.957
Totaal aan baten	€ 23.484.098	€ 23.034.098	€ 23.034.098	€ 23.034.098
Mutaties reserves	€ 325.553	€ 325.553	€ -	€ -
Totaal mutaties reserves	€ 325.553	€ 325.553	€ -	€ -
Resultaat	€ -	€ -	€ -	€ -

Ratio weerstandsvermogen 2026 van OVER-gemeenten

Classificatie: Inte

In de GR staat dat het maximale algemene reserve is beperkt tot 2,5% van de begroting. Dit betekent dat OVER-gemeenten een beperkt weerstandsvermogen heeft en mogelijke financiële gevolgen bij het voordoen van de risico's naar rato (62% Wormerland, 38% Oostzaan) voor rekening van de deelnemende gemeenten komen.

Conform artikel 23 van de Gemeenschappelijke Regeling van OVER-gemeenten is de algemene reserve gemaximeerd op 2,5% van de lasten (2,5% van € 23.809.651 = € 595.241). Dit betekent dat een weerstandsratio van 0,5 het hoogst haalbare is bij een financieel risico van € 1.166.000. Een weerstandsratio van 0,5 valt in de classificatie 'ruim onvoldoende'.

Binnen de context van OVER-gemeenten is dit echter aanvaardbaar, omdat de deelnemende gemeenten garant staan voor eventuele financiële tekorten. De keuze voor dit beperkte weerstandsvermogen is daarmee beleidsmatig verantwoord. De continuïteit van de bedrijfsvoering komt hierdoor niet in het geding.

OVER-gemeenten erkent de aanwezige risico's met betrekking tot fraude en is actief bezig met het verder ontwikkelen van de frauderisicoanalyse en preventieve maatregelen/bewustmaking.

Paragraaf Taakstellingen en Stelposten

Waar gaat het over

Deze paragraaf is voor het eerst opgenomen in de begroting van 2024. Onze toezichthouder, de Provincie, heeft hierom gevraagd vanwege de verslechterde financiële situatie bij gemeenten. Dit komt doordat het Rijk taken heeft overgedragen aan de gemeenten zonder voldoende geld om deze taken uit te voeren. Hierdoor staan de financiën van gemeenten steeds meer onder druk. Gemeenten moeten daarom steeds vaker bezuinigen of hun taken anders organiseren om de begroting voor de komende jaren in balans te houden. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van welke taakstellingen en stelposten in de begroting van Oostzaan zijn opgenomen.

Een stelpost is een begrotingspost waarvan de concretisering nog moet worden uitgewerkt.

Stelposten

In deze primaire programmabegroting 2026–2029 zijn de volgende stelposten opgenomen:

Stelposten, opgenomen in de primaire begroting	2026	2027	2028	2029
1) Baten: stelpost Algemene Uitkering m.b.t. het BTW Compensatiefonds	150.344	150.344	150.344	150.344
2) Baten: Terugdraaien korting AU agv introductie eigen bijdrage JW (meicirculaire 2025)			92.336	94.954

Classificatie: Inte

3) Baten: Terugdraaien korting AU agv verkorten trajectduur JW (meicirculaire 2025)			24.410	24.824
4) Baten: Uitstel herintroductie inkomensafhankelijke eigen bijdrage		86.025		
5) Lasten: Flexibele schil OVER-gemeenten (OVER-2026)		-171.000	-85.000	
Totaal	150.344	65.369	182.090	270.122

Toelichting:

In de begroting 2026 zijn de volgende stelposten opgenomen. Het betreffen zowel stelposten in de inkomsten als in de uitgaven.

1) Stelpost BTW Compensatiefonds

Bij de inwerkingtreding van het BTW Compensatiefonds in 2003 heeft een uitname uit het gemeentefonds plaatsgevonden, om op macro-niveau de declaraties van het BTW Compensatiefonds aan alle overheden te kunnen voldoen. Hieraan is op macro-niveau een bepaald maximum (drempel) gesteld. Door de herijking van het gemeentefonds, alsmede de verlaging van de drempel, wordt de vrijval van middelen vanuit het BTW Compensatiefonds weer toegevoegd aan het gemeentefonds. Conform de meicirculaire 2025 is deze stelpost opgehoogd van €137.970 naar €150.344.

2+3) Terugdraaien korting AU als gevolg van de introductie eigen bijdrage Jeugdwet en het verkorten van de trajectduur

In de meicirculaire 2025 zijn bij de middelen voor het cluster Jeugd vanaf 2028 twee kortingen in de algemene uitkering verwerkt in verband met aanvullende maatregelen vanuit de Hervormingsagenda. Omdat de realisatie van deze kortingen afhankelijk is van de nadere uitwerking en wetgeving van het Rijk heeft de provincie toegestaan om een stelpost hiervoor op te nemen in de begroting om de korting neutraal in de begroting te verwerken. De gedachte hierachter is dat het Rijk de korting terug zal draaien als deze niet haalbaar blijkt te zijn.

4) Uitstel herintroductie inkomensafhankelijke eigen bijdrage

De Algemene uitkering is vanaf 2026 al gekort voor de te verwachten effecten van de invoering van de inkomensafhankelijke bijdrage WMO. De aanname van het Rijk is dat de gemeenten lagere kosten zullen maken een hogere opbrengst van de eigen bijdrage zullen realiseren. Door het uitstel van de invoering naar 1 januari 2027 is de korting voor het jaar 2026 in de meicirculaire 2025 gecompenseerd. Door de val van het kabinet is het wetsvoorstel controversieel verklaard en de invoering voorlopig uitgesteld naar 1 januari 2028. De verwachting op dit moment is dat ook in 2027 de compensatie zal worden toegekend en dat de eigen bijdrage vanaf 1 januari 2028 ingevoerd zal worden. Vanaf 2028 is gerekend met een hogere eigen bijdrage en een licht afgenomen gebruik bij de huishoudelijke ondersteuning.

5) Stelpost Flexibele schil OVER-gemeenten

In de begroting 2026–2029 van OVER-gemeenten is voor het jaar 2026 een incidenteel budget opgenomen voor bovengemiddeld ziekteverzuim van €450.000. Hiervan komt 38% ad €171.000 voor rekening van Oostzaan in 2026, en is reeds in de begroting 2026 verwerkt. Voor de jaren 2027 – 2029 is er als volgt een incidentele stelpost gevormd voor dit ziekteverzuimbudget:

- 2027 stelpost gelijk aan 2026 – het is een reële verwachting dat het bovengemiddelde ziekteverzuim bij OVER-gemeenten nog steeds aanwezig is.
- 2028 stelpost opnemen voor 50% ad € 85.000 het is een reële verwachting dat het bovengemiddelde ziekteverzuim bij OVER-gemeenten richting normaal aan het bewegen is.
- 2029 stelpost opnemen voor 0% – het is een reële verwachting dat het bovengemiddelde ziekteverzuim bij OVER-gemeenten dan wel genormaliseerd is.

Taakstellingen:

Taakstelling is een opdracht tot bezuinigingen, terwijl (nog) geen concrete maatregelen zijn genomen. Pas op langere termijn ontstaan de positieve financiële effecten. Geen van deze taakstellingen zijn opgenomen om te komen tot een structurele begroting 2026–2029.

Paragraaf Kengetallen

Waar gaat het over

De BBV stelt een aantal kengetallen verplicht om op te nemen in de begroting. Hieronder staan de kengetallen per programma.

Programma 1

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
% Functiemenging (Bron: LISA)*	49,5%**	51%**	50%**

Classificatie: Inte

Aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoner van 15 t/m 64 jaar (Bron: LISA)	186,1**	200**	200**
--	---------	-------	-------

* Functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen banen). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen

** Actuele gegevens waren niet beschikbaar bij bron Lisa, dit betreft een schatting.

Programma 2

Omschrijving	Rekening 2024**	Begroting 2025	Begroting 2026
Aantal nieuwe woningen per 1.000 woningen (Bron: BAG)	5,5	1,9**	1,0**
% Demografische druk (Bron: CBS)* (Dit cijfer geeft inzicht in de verhouding van het niet-werkende deel van de bevolking tot het werkende deel van de bevolking)	75,7%	75,7%**	75,7%**

*bron: www.waarstaatjegemeente.nl: % Demografische druk is het percentage van het aantal personen van 0 t/m 19 jaar en 65+ per 100 personen van 20 t/m 64 jaar. Dit cijfer geeft inzicht in de verhouding van het niet-werkende deel van de bevolking tot het werkende deel van de bevolking.

** Actuele gegevens waren niet beschikbaar bij bron, dit betreft een schatting.

Programma 3

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15–64 jaar (Bron: LISA)*1	n.b.**	606**	600**
% Jongeren met een delict voor rechter in de leeftijd 12–21 jaar (Bron: Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel)	n.b.**	1	1
% Kinderen in uitkeringsgezin tot 18 jaar (Bron: Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel)	n.b.**	3%	3%
% netto arbeidsparticipatie van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking (Bron: CBS)	75,4%	74%	74%
% werkeloze jongeren in de leeftijd 16–22 jaar (Bron: Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel)	n.b.	1%	1%
Aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners (Bron: CBS)	164,9	160	160
Aantal lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15–64 jaar (Bron: CBS)*2	n.b.**	14%	14%

Classificatie: Inte

% jongeren met jeugdhulp van alle jongeren tot 18 jaar (Bron: CBS)	12,4%**	11	11
% jongeren met jeugdbescherming van alle jongeren tot 18 jaar (Bron: CBS)	0,6%**	0,4	0,4
% jongeren met jeugdreclassering van alle jongeren in de leeftijd van 12–23 jaar (Bron: CBS)	n.b.**	n.b.**	n.b.**
Aantal cliënten met maatwerkarrangement WMO per 10.000 inwoners (Bron: GMSD)	n.b.**	n.b.**	n.b.**

** Actuele gegevens waren niet beschikbaar bij bron, dit betreft een schatting.

Programma 4

Omschrijving	Rekening 2024*	Begroting 2025	Begroting 2026
Aantal absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (Bron: DUO)	n.b.**	0**	0**
Aantal relatief verzuim per 1.000 leerlingen (Bron: DUO)	n.b.**	22**	22**
% Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) van het VO en MBO (Bron: INGRADO)	1,30**	1,80**	1,80**
% Niet-sporters (Bron: 'Gezondheidsenquête' (CBS/RIVM)	n.b.**	n.b.**	n.b.**

*Hoewel deze indicatoren verplicht worden opgenomen in de jaarstukken volgens financiële regelgeving (BBV) waren deze gegevens op de vermelde bronnen niet tijdig beschikbaar. Ook de vermelde bronnen (DUO, Ingrado en CBS–RIVM) zijn verplicht.

** Actuele gegevens waren niet beschikbaar bij bron, dit betreft een schatting.

Programma 5

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1. Aantal verwijzing Halt per 10.000 jongeren (Bron: bureau Halt)	5**	4,7**	*4,7
2. Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	0**	n.b.**	**0,5
3. Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	3,1**	n.b.**	***3
4. Aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	1,5**	n.b.**	****10
5. Aantal vernielingen en beschadigingen openbare ruimte per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	5,2**	n.b.**	*****6

Classificatie: Inte

6. Omvang huishoudelijk restafval aantal kg per inwoner (Bron: CBS)*	n.b.**	n.b.**	*****179,9kg
7. % hernieuwbare elektriciteit (Bron: RWS)*	n.b.**	n.b.**	*****8,4%

**

1 <https://www.halt.nl/over-halt/organisatie/cijfers>

2 Het aantal 0,5 winkeldiefstallen per 1.000 inwoners is gebaseerd op 5 winkel- en bedrijfsdiefstallen (schatting)

3 <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83651NED/table?fromstatweb>

Het aantal 3 geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners is gebaseerd op 30 misdrijven (schatting)

4 <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83648NED/table?fromstatweb>

5 Het aantal 6 vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners is gebaseerd op 70 incidenten (schatting)

<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83648NED/table?fromstatweb>

6. Dit aantal kilogram (179,9 kg restafval per inwoner) betreft een schatting op basis van de meest recente (voorlopige) cijfers uit 2022

<https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/83452NED?q=huishoudelijk%20afval%2>

7. Dit percentage (8,4%) betreft een schatting op basis van de meest recente cijfers van waarstaatjegemeente.nl (2022)

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/energietransitie>

De gevraagde cijfers voor het jaar 2023 waren niet tijdig bekend bij de (verplichte) bron RWS

Programma 6

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Gemiddelde WOZ waarde (Bron: Waarstaatjegemeente)*	€475.000	€490.000	€522.000
Gemiddelde woonlasten eenpersoonshuishouden (Bron: COELO)**	€1.253	€1.284	€1.305
Gemiddelde woonlasten meerpersoonshuishouden (Bron: COELO)**	€1.323	€1.339	€1.395
Formatie (aantal fte's per 1.000 inwoners) (Bron: eigen administratie)	0,62	0,7	0,7
Bezetting (aantal fte's per 1.000 inwoners) (Bron: eigen administratie)	0,62	0,7	0,7
Apparaatskosten per inwoner (Bron: eigen begroting)	€807	€997	€975
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen) (Bron: eigen begroting)	0%	0%	0%

Classificatie: Inte

Overhead (% van de totale lasten) (Bron: eigen begroting)	10%	16%	16%
---	-----	-----	-----

*bron: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/besluit-begroting-en-verantwoording--bbv->

**De woonlasten zijn de OZB, riool- en afvalstoffenheffing van een woonhuis met (geschatte) gemiddelde WOZ-waarde (bron: <https://www.coelo.nl/index.php/atlas-lokale-lasten/interactieve-kaarten-voorgaande-jaren>)

Paragraaf Openbaarheid

Waar gaat het over?

De paragraaf betreffende openbaarheid, bedoeld in artikel 3.5 van de Wet open overheid, geeft ten minste inzicht in de beleidsvoornemens inzake de toepassing van de artikelen 3.1, 3.3, 3.3a en hoofdstuk 4 van de Wet open overheid en de wijze waarop toepassing is gegeven aan deze beleidsvoornemens. In de jaarstukken dienen we verslag te doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de in de begroting genoemde beleidsvoornemens. Deze verplichte paragraaf in de komende begrotingen en jaarstukken vloeit voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Deze voorgeschreven rapportering over de uitvoering van deze wet is bedoeld om een impuls te geven aan de actieve openbaarheid.

Wet open overheid (Woo)

Wet open overheid (Woo)

De Woo bestaat uit twee soorten openbaarmaking, een passieve (openbaarmaking op verzoek) en een actieve (openbaarmaking uit eigen beweging). De gemeente voldoet aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit de Woo.

Passieve openbaarmaking

De passieve openbaarmakingverzoeken worden behandeld door het cluster juridische zaken. De verwachting is dat de komende jaren binnenkomende Woo-verzoeken binnen de formatie van dit cluster afgehandeld kunnen worden.

Actieve openbaarmaking

De informatie die actief openbaar gemaakt moet worden is onderverdeeld in 17 informatiecategorieën. De verplichting tot openbaarmaking van de informatiecategorieën is onderverdeeld in 4 delen (tranches).

In november 2024 diende de eerste informatiecategorieën (eerste tranche) actief openbaar gemaakt te worden. Hiervoor is een Woo-index redacteur aangesteld. De Woo-index redacteur is onder andere verantwoordelijk voor de publicatie van de organisatiegegevens, de werkwijze van de organisatie, en de bereikbaarheid van de organisatie. De gemeente voldoet hiermee aan de wettelijke verplichting om de informatiecategorieën uit de eerste tranche actief openbaar te maken.

Op dit moment is nog niet duidelijk wanneer de volgende groep (tranche)

Classificatie: Inte

informatiecategorieën actief openbaar gemaakt moet worden. De impact hiervan op onze organisatie wordt momenteel verder in kaart gebracht.

Paragraaf Oekraïne crisis

Waar gaat het over?

Vanaf begin maart 2022 is het oorlog in Oekraïne. Vele Oekraïense mensen zijn gevlucht, ook naar Nederland. Gemeenten hebben de taak om bij te dragen aan de opvang van Oekraïners. Dit doen we ook in Oostzaan. De opvangopgave vraagt een flinke inzet van alle afdelingen van de organisatie. De inzet richt zich op het adequaat huisvesten en begeleiden van deze vluchtelingen. Ook voorzien we hen van financiële middelen en innen de eigen bijdrage van vluchtelingen met inkomen. Zolang de oorlog in Oekraïne voortduurt, moeten we de opvangopgave en dito intensieve extra werkzaamheden continueren. De Europese Regeling Tijdelijke Bescherming van Oekraïense vluchtelingen (RTB) is recent verlengd met een jaar. De RTB loopt tot 4 maart 2027.

Van korte termijn opvang naar langdurige huisvesting

Per 1 april 2025 verblijven ruim 125.000 Oekraïense oorlogsvluchtelingen bij gemeenten in Nederland die recht hebben op tijdelijke bescherming op basis van de RTB. Hiervan worden bijna 95.000 vluchtelingen opgevangen in de gemeentelijke opvang (GOO). Alle opvangplekken zijn bezet. De instroom van Oekraïense vluchtelingen is hoger dan de uitstroom. Het Rijk roept gemeenten op om extra opvangplekken te realiseren. Er is per direct behoefte aan 14.000 extra opvangplekken. Het vinden van geschikte opvangplekken is echter een grote uitdaging. Het laaghangend fruit is inmiddels al geplukt. Nieuwe duurzame locaties hebben de voorkeur boven (crisis)noodopvangplekken. De ontwikkeling en realisatie daarvan vraagt om langere doorlooptijden en toekomstperspectief. Het Rijk financiert de kosten van de opvang voor 100%. Het Rijk werkt daarnaast aan een lange termijn handelingsperspectief voor deze opgave en gemeenten.

Opvang in Oostzaan

Ook in Oostzaan hebben we direct vluchtelingenopvang geboden met name in hotel van der Valk. Gelijktijdig zijn we op zoek gegaan naar duurzamere vormen van opvang in bijvoorbeeld een leegstaand (kantoor)pand. Tot op heden is dat in Oostzaan nog niet gelukt. Er zijn geen leegstaande panden beschikbaar of geschikt te maken. Daarom vangt gemeente Oostzaan nog steeds Oekraïners op in hotel van der Valk. Sinds 1 juli 2024 zijn het aantal plekken uitgebreid van 80 naar 103. Daarnaast wordt bij B&B Buys een kamer gehuurd en vangen twee gastgezinnen een aantal Oekraïense vluchtelingen op.

Gemeente Oostzaan heeft voor de duurzame opvang van Oekraïense vluchtelingen 32 woonunits aangeschaft. Deze aankoop was onderdeel van een regionale aanschaf in 2022. Het vinden van een locatie én toestemming verkrijgen om de locatie te gebruiken heeft lange tijd geduurd. Inmiddels zijn de gevraagde ontheffingen van de provincie Noord-Holland voor de locatie Twiskeweg verleend en zijn de bouwvoorbereidingen aangevangen. Van de woonunits worden 21 tijdelijke woningen samengesteld voor 62 vluchtelingen. In het vierde kwartaal van 2025 worden de tijdelijke woningen in gebruik genomen. De woningen worden toegewezen aan vluchtelingen die al lange tijd in het hotel verblijven.

Gezien de hoge urgentie voor extra opvangplekken willen we de bestaande opvangplekken bij hotel van der Valk continueren.

De Oekraïense vluchtelingen zijn als volgt over de gemeente verdeeld:

Opvang in Oostzaan (stand per 1 augustus 2025)		Aantal plekken	Aantal personen
Hotel van der Valk	29 kamers (1 juli 2024 – 31 maart 2027)	103	100
B&B Buys	1 kamer	2	2
Woonunits	Er zijn 32 woonunits aangeschaft. Deze zijn nog niet beschikbaar. Dit worden 62 plekken welke maximaal 10 jaar beschikbaar zijn.	62	ntb
Particuliere gastgezinnen	Er zijn 2 particuliere gastgezinnen die vluchtelingen opvangen.	8	8

Overige zaken en inning eigen bijdrage

Naast de huisvesting zijn op verschillende onderdelen stappen gezet om de opvang zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. Gezien de omvang van het aantal vluchtelingen in het hotel is dagelijks maatschappelijke begeleiding aanwezig. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over school, werk, taalles, activiteiten en vervoer. Het verstrekken van ‘leefgeld’ voor personen in de gemeentelijke opvang Oekraïne valt vanaf 2024 niet meer binnen het normbedrag voor de gemeentelijke opvang maar wordt apart afgerekend op basis van werkelijke kosten. Leefgeld is een vergoeding die de gemeente aan de ontheemde kan geven ten behoeve van voedsel en eerste levensbehoeften.

Classificatie: Inte

Vanaf 1 januari 2025 innen we de verplichte eigen bijdrage voor Oekraïense vluchtelingen met betaald werk. Diegenen ontvangen dan ook geen leefgeld. De implementatie voor het innen van de eigen bijdrage was een omvangrijk proces. Inmiddels lopen de inningen en worden de inningen maandelijks geactualiseerd. We zien dat veel Oekraïners werken met tijdelijke contracten. Er zijn veel fluctuaties in inkomen of werkgever.

Bekostiging vanuit het Rijk

De gemeente ontvangt een vergoeding van het Rijk op basis van werkelijke kosten voor transitie, verbouwing en realisatie van gebouwen voor opvang van deze vluchtelingen. De exploitatiekosten worden door het Rijk vergoed op basis van het normbedrag. Deze was bij aanvang van de oorlog gesteld op € 100 per beschikbaar gestelde plek per dag. Daarna is de normvergoeding stapsgewijs verlaagd naar € 83,- en € 61,- per plek per dag. Per 1 januari 2025 is de vergoeding nogmaals naar beneden bijgesteld. De vergoeding bedraagt nu € 44,- per plek per dag. Als gemeenten significant meer kosten maken dan de uitkering op basis van de normbedragen, dan kan de gemeente de werkelijke meerkosten per opvangplek per dag declareren.

Financiën

De financiën zijn een doorlopend proces. De gemaakte kosten van de noodopvang in Oostzaan en uitgaven voor de huisvesting en de units zijn 100% declarabel. De uitvoeringskosten dienen te worden voorgefinancierd uit het vaste normbedrag per gerealiseerde opvangplek per dag. In 2022, 2023 en 2024 waren de kosten van de opvang in Oostzaan hoger dan de ontvangen vergoeding. De meerkosten zijn dan ook bij het Rijk ingediend en ontvangen. Gedurende de periode dat opvang bij hotel van der Valk noodzakelijk is, zullen we de meerkosten bij het Rijk indienen. Per saldo zullen de opvangkosten kostenneutraal zijn. De geprognosticeerde exploitatiekosten van de opvang in de tijdelijke woningen zijn beduidend lager dan de kosten bij hotel van der Valk. Voor de realisatie van de woonunits is een transitievergoeding van het Rijk toegekend. De afrekening van de transitiekosten vindt plaats via de Sisa-methodiek op basis van de werkelijke kosten.

Financieel

Financiële positie en meerjarenplan

Overzicht van baten en lasten

De programmabegroting 2026–2029 vertoont geen reëel en structureel evenwicht voor wat betreft het jaar 2026 tot en met het jaar 2029.

Dit houdt in dat de structurele lasten niet worden gedekt met structurele baten.

Het financieel resultaat van de begroting 2026–2029 vertoont respectievelijk de volgende saldi:

Begrotingsjaar	Begrotingsaldo (lasten, voor mutaties in reserves)	Saldo begroting
2026	–€789.688	–€764.739
2027	–€504.671	–€516.154
2028	–€540.743	–€562.226
2029	€120.182	€96.199

Overzicht van baten en lasten 2024 – 2029

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025 incl.wijz.	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
01 Dienstverlening						
Lasten	1.834.833	1.933.330	2.189.139	2.189.139	2.127.139	2.127.139
Baten	1.130.711	517.429	503.478	503.478	433.478	433.478
Totaal 01 Dienstverlening	-704.122	-1.415.901	-1.685.661	-1.685.661	-1.693.661	-1.693.661
02 Ruimtelijke ordening						
Lasten	626.298	558.831	614.724	615.424	616.124	616.124
Baten	121.047	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
Totaal 02 Ruimtelijke ordening	-505.251	-468.831	-524.724	-525.424	-526.124	-526.124
03 Sociaal domein						
Lasten	15.173.079	14.427.646	11.108.831	11.028.040	10.939.408	10.018.374
Baten	6.380.100	7.486.805	2.783.452	2.749.972	2.717.185	1.895.939
Totaal 03 Sociaal domein	-8.792.979	-6.940.841	-8.325.379	-8.278.068	-8.222.223	-8.122.435
04 Maatschappelijke participatie						
Lasten	1.885.220	1.891.607	2.123.221	1.991.339	2.279.162	2.247.163
Baten	400.759	144.192	144.192	144.192	144.192	144.192
Totaal 04 Maatschappelijke participatie	-1.484.462	-1.747.415	-1.979.029	-1.847.147	-2.134.970	-2.102.971
05 Leefomgeving						
Lasten	9.817.024	9.879.544	10.682.503	10.739.594	10.841.378	11.082.138
Baten	4.896.960	4.710.529	5.076.336	5.086.352	4.935.092	5.012.403
Totaal 05 Leefomgeving	-4.920.064	-5.169.015	-5.606.167	-5.653.242	-5.906.286	-6.069.735
06 Bestuur en organisatie						
Lasten	6.716.083	6.112.120	4.020.888	4.264.312	4.030.770	3.992.624
Baten	21.497.495	20.749.753	21.352.160	21.749.183	21.973.291	22.627.732
Totaal 06 Bestuur en organisatie	14.781.412	14.637.633	17.331.272	17.484.871	17.942.521	18.635.108
Resultaat van Baten minus Lasten	-1.625.465	-1.104.370	-789.688	-504.671	-540.743	120.182
40 Mutaties in reserves						
Stortingen	2.260.759	934.281	34.568	27.483	27.483	27.483
Onttrekkingen	4.580.572	1.354.853	59.518	16.000	6.000	3.500
Totaal 40 Mutaties in reserves	2.319.813	420.572	24.950	-11.483	-21.483	-23.983
Mutaties reserves	2.319.813	420.572	24.950	-11.483	-21.483	-23.983
Gerealiseerd resultaat	694.348	-683.798	-764.738	-516.154	-562.226	96.199

Classificatie: Inte

Meerjarenbalans 2026–2029

Activa	Ultimo 2026	Ultimo 2027	Ultimo 2028	Ultimo 2029
Vaste Activa				
Immateriële vaste activa				
Bijdrage in Activa van derden	1.312.108	1.176.955	1.038.619	897.024
Materiële vaste activa met economisch nut				
* gronden in erfpacht uitgegeven	312.321	312.321	312.321	312.321
* overige investeringen met economisch nut	26.943.213	34.028.275	34.837.257	33.957.271
* materiële vaste activa met maatschappelijk nut	13.053.366	14.280.497	15.843.620	14.763.778
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	40.308.900	48.621.092	50.993.198	49.033.370
Financiële vaste activa				
* kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	462.556	462.556	462.556	462.556
* langlopende leningen og	443.581	443.581	443.581	443.581
* overige uitzettingen korter dan 1 jaar	793.915	793.915	793.915	793.915
Vlottende activa				
Net in exploitatie genomen bouwgronden	0	0	0	0
Gereed product en handelsgoederen	0	0	0	0
Uitzettingen rentetyp looptijd korter dan 1 jaar				
* vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0
* uitzettingen Rijk schatkist korter dan 1 jaar	3.000.000	3.500.000	3.500.000	4.000.000
* overige vorderingen	2.500.000	2.500.000	2.500.000	3.000.000

Classificatie: Inte

Kassaldi	3.000	3.000	3.000	3.000
Banksaldi	500.000	500.000	1.000.000	1.000.000
Overlopende activa en vooruitbetaalde bedragen	2.000.000	2.784.555	3.165.945	3.214.743
Totaal	51.346.696	60.808.290	63.923.449	62.870.824

Passiva (bedragen x €1.000)	Ultimo 2026	Ultimo 2027	Ultimo 2028	Ultimo 2029
Eigen vermogen				
* Algemene reserve	4.046.143	3.281.404	2.765.250	2.203.024
* Bestemmingsreserve	5.273.845	5.285.328	5.306.811	5.330.794
* Resultaat na bestemming	-764.739	-516.154	-562.226	96.199
Voorzieningen	3.984.013	4.169.712	4.361.614	4.476.205
Vaste schulden rentetyp. looptijd langer dan 1 jaar	36.986.000	46.688.000	50.652.000	49.557.000
Waarborgsommen	0	0	0	0
Netto vlottende schuld korter dan 1 jaar				
* kasgeldleningen	0	0	0	0
* banksaldi	0	0	0	0
* overige schulden	1.000.000	1.000.000	500.000	500.000
Overlopende passiva				
* nog te betalen bedragen	421.434	500.000	500.000	500.000
* specifieke uitkeringen Nederlandse overheidslichaam	100.000	100.000	100.000	100.000

Classificatie: Inte

* overige vooruit ontvangen bedragen	300.000	300.000	300.000	300.000
Totaal	51.346.696	60.808.290	63.923.449	62.870.824

Verloop Algemene Reserve

Het geprognosticeerde verloop van de Algemene Reserve over de periode 2024–2029 is als volgt:

Ultimo		
2024	Stand vanuit de jaarstukken 2024	€4.297.927
	Bij: Mutatie begroting inzake 1e begrotingswijziging weerstandsvermogen	€205.264
	Af: Najaarsbericht 2024	–€368.855
	Af: Voorjaarsbericht 2025 (RV25/34)	–€314.943
Subtotaal:	Saldo Algemene Reserve (alle genomen raadsbesluiten verwerkt)	€3.819.393
2025	Bij: Resultaatbestemming Jaarrekening 2024	€226.750
2025	Prognose stand Algemene Uitkering per 31–12–2025	€4.046.143
2026	Af: Begrotingssaldo 2026	–€764.739
Verwacht saldo per ultimo 2026		3.281.404

Structureel evenwicht begrotingssaldi

Het saldo van de primaire begroting bestaat voor een deel uit budgetten van incidentele aard. Het structurele inzicht in de begroting is eigenlijk van groter belang. Daaruit blijkt in hoeverre de gemeente in staat is zijn taken nu maar ook in de toekomst uit te voeren. Onderstaand overzicht start met het primaire begrotingssaldo. Daar zijn de incidentele budgetten en incidentele mutaties in reserves uitgehaald. De onderste regel in de tabel geeft dan het structurele begrotingsevenwicht weer. Deze structurele exploitatieruimte is voor onze toezichthouder, de Provincie Noord-Holland, de belangrijkste graadmeter voor haar oordeel over ons toezicht. Voor 2026 hebben we geen structureel sluitende primaire begroting.

	Lasten 2026	Baten 2026	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029
Begrotingssaldo (a) (structureel en incidenteel)	-796.738		-516.154		-562.226			96.199
INCIDENTEEL: 03 Sociaal Domein								
Sociaal domein algemeen	40.876		40.876					
Gala Sport	29.895							
Inkomensvoorz	12.500		12.500		2.500			
Armoedebeleid	33.000		31.000		33.000			
Gala volksgezondheid	33.676	19.505						
Oekraïne	871.957	871.957	871.957	871.957	871.957	871.957		
INCIDENTEEL: 04 Maatschappelijke participatie								
Onderwijs	28.000				32.000			
Cultuur/bibliotheek	100.000	100.000						
INCIDENTEEL: 05 Leefomgeving								
Gebouwenbeheer	35.000	147.000	35.000	147.000				
De Kunstgreep	150.000							
Bruggen kunstwerken			70.000					
INCIDENTEEL: 06 Bestuur en organisatie								

Classificatie: Inte

Wet kwaliteitsborg bouw	8.507							
Bovengemiddeld ziekteverzuim	171.000		171.000		85.000			
INCIDENTEEL: 40 Incidentele mutaties in reserves								
Incidentele mutaties in reserves	34.568	59.519	27.483	16.000	27.483	6.000	22.500	3.500
Totale incidentele baten en lasten	1.548.979	1.197.981	1.259.816	1.034.957	1.051.940	877.957	22.500	3.500
Saldo incidenteel (b)		350.998		224.859		173.983		19.000
Totaal structureel begrotingsevenwicht (a+b)	-445.740		-291.295		-388.243		+115.199	

Toelichting incidentele bedragen:

Programma 6 Algemene uitkering

De incidentele dip in de algemene uitkering 2026 van macro €675 miljoen betekent voor de gemeente Oostzaan dat we in 2026 €305.121 van de algemene uitkering als incidentele negatieve inkomst mogen noemen. Met de incidentele dip is in bovenstaand schema geen rekening gehouden. De Algemene uitkering is conform de meicirculaire verantwoord.

EMU-saldo

Het EMU-saldo (ook wel financieringssaldo van de totale Nederlandse overheid) is jaren negatief geweest. Het financieringssaldo van de gemeenten maakt hier onderdeel van uit. Om het financieringssaldo van de totale overheid te kunnen ramen, moeten de gemeenten sinds 2006 een driejarige raming van hun EMU-saldo in de begroting opnemen. Voor Oostzaan komt deze raming uit op de volgende bedragen:

Raming EMU saldo	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Exploitatiesaldo voor mutaties aan reserves	-789	-505	-540	120
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	2.432	2.570	2.785	2.101
Dotaties aan voorzieningen	258	258	258	258
Investeringsmateriële vaste activa	-2.324	-10.747	-5.019	0
Ontvangen investeringsbijdragen van het Rijk	0	0	0	0

Classificatie: Inte

Raming EMU saldo	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten desinvesteringen materiële vaste activa	0	0	0	0
Uitgaven aankoop grond, bouwrijp etc.	0	0	0	0
Baten grondexploitatie	0	0	0	0
Betalingen ten laste van voorzieningen	-63	-63	-63	-63
Boekwinst verkoop van deelnemingen of aandelen	0	0	0	0
Totaal	-486	-8.487	-2.579	2.416

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, wordt voor de jaren 2026 tot en met 2028 een overschrijding van het EMU saldo verwacht. Dit wordt veroorzaakt door de geplande investeringen uit het vastgestelde Meerjareninvesteringsplan 2026–2030 en het Gemeentelijk Rioleringsplan (WRP).

Door de Europese Commissie wordt een overschrijding op macroniveau geaccepteerd van 3% van het BBP voor decentrale overheden. Dit is in totaal een bedrag van 1.4 miljard. Door het beheerst uitvoeren van nieuwe investeringen zal worden getracht het tekort op het EMU saldo te verminderen.

Gepland verloop van de mutaties op reserves en voorzieningen

In het volgende overzicht wordt de verwachte ontwikkeling van de reserves en voorzieningen in 2026 weergegeven:

Staat van reserves en voorzieningen	Saldo begin 2026	Vermeerderingen	Geplande uitgaven	Overige verminderingen	Saldo eind 2026
Algemene reserve	4.046.143	0	0	0	4.046.143
Algemene reserve – Totaal	4.046.143	0	0	0	4.046.143
Reserve duurzaamheid	431.328	0	0	0	431.328
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	371.726	0	0	0	371.726
Reserve onderhoud bruggen	167.480	0	0	0	167.480
Reserve infrastructuur	63.278	0	0	0	63.278
Egalisatiereserve baggeren	83.909	0	0	0	83.909
Reserve wachtgeld wethouders	0	0	0	0	0
Reserve projecten en openbaar groen	193.518	0	0	-43.518	150.000
Reserve omgevingswet	685.875	0	0	0	685.875
Reserve jongerenbeleid	6.500	0	0	0	6.500
Reserve bestuurlijke toekomst	20.000	0	0	0	20.000
Reserve verkiezingen	25.864	5.006	0	-3.500	27.370
Reserve aanbesteding datacenter	0	0	0	0	0
Reserve inrichting theaterzaal	92.500	18.500	0	0	111.000
Reserve sporttoestellen de greep	20.000	4.000	0	0	24.000
Reserve kwaliteitszorg	0	0	0	0	0
Reserve afkoop onderhoud begraafplaats	139.495	0	0	0	139.495
Reserve noodfonds inflatiearmoede	102.807	0	0	-12.500	90.307
Reserve spitscamera inrijverbod	50.000	0	0	0	50.000
Reserve Robuust rechtsbeschermingssysteem	0	0	0	0	0
Reserve BOA	102.227	0	0	0	102.227
Reserve Wet Kwaliteitsborging bouw	38.197	0	0	0	38.197
Reserve Asielzoekers	20.000	0	0	0	20.000
Reserve Oekraïne	2.334.354	0	0	0	2.334.354
Reserve Gezond opgroeien	10.000	0	0	0	10.000
Reserve Diversiteitsagenda en Participatieagenda	3.250	0	0	0	3.250
Reserve IHP (Integraal Huisvestingsplan) Onderwijs	7.264	0	0	0	7.264
Reserve Wet goed verhuurderschap	6.926	0	0	0	6.926
Reserve Co-financiering Uitbreid.bibliotheekvoorz. (Spuk)	65.236	0	0	0	65.236
Reserve Verkeersbeleid	15.000	0	0	0	15.000
Reserve Avant fietsbrug en fietstunnel	25.000	0	0	0	25.000
Reserve sport	15.000	0	0	0	15.000
Reserve Wegen	150.000	0	0	0	150.000
Reserve Veilig wonen (politieke ambtsdragers)	7.062	7.062	0	0	14.124
Reserve Volkshuisvesting	25.000	0	0	0	25.000
Reserve Wonen op vaders erf	10.000	0	0	0	10.000

Classificatie: Inte

Staat van reserves en voorzieningen	Saldo begin 2026	Vermeerderingen	Geplande uitgaven	Overige verminderingen	Saldo eind 2026
Reserve Nog uit te voeren werken	10.000	0	0	0	10.000
Bestemmingsreserves – Totaal	5.298.795	34.568	0	–59.518	5.273.845
Voorziening pensioenen wethouders	1.549.850	104.205	0	0	1.654.055
Voorziening Bestuurlijke boete	210.400	0	0	0	210.400
Voorziening egalisatie riolering	1.278.314	0	0	–62.821	1.215.493
Voorziening egalisatie afval	103.326	0	0	0	103.326
Voorziening MJOP: Centrumcomplex de Kunstgreep	308.828	86.500	0	0	395.328
Voorziening MJOP: Sporthal De Greep	74.891	15.360	0	0	90.251
Voorziening MJOP: Brandweerkazerne Kerkstraat	58.224	14.992	0	0	73.216
Voorziening MJOP: Ambtswoning Glazenmakerstraat	51.092	11.450	0	0	62.542
Voorziening MJOP: Gemeentewerf Skoon	86.277	12.530	0	0	98.807
Voorziening MJOP: Loods op de begraafplaats	10.939	3.500	0	0	14.439
Voorziening MJOP: De Kolk	30.679	0	0	0	30.679
Voorziening MJOP: Gebouw Werkom Twiskeweg	17.977	2.500	0	0	20.477
Voorziening MJOP: Kerktoeren	7.500	7.500	0	0	15.000
Voorzieningen – Totaal	3.788.297	258.537	0	–62.821	3.984.013
Geheel – Totaal	13.133.236	293.105	0	–122.339	13.304.002

25–nov–2025

Totaalsaldi reserves en voorzieningen

Per ultimo	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Algemene Reserve	4.297.927	4.046.143	4.046.143	4.046.143	4.046.143	4.046.143
Bestemmingsreserves	5.457.033	5.298.795	5.273.845	5.285.328	5.306.811	5.330.794
Voorzieningen	4.269.309	3.788.297	3.984.013	4.169.712	4.361.614	4.476.205
	14.024.269	13.133.235	13.304.001	13.501.183	13.714.568	13.853.142

25–nov–2025

Bijlage

Taakvelden

Taakvelden 2026

Taakvelden Begroting 2026	Begroting 2026 lasten	Begroting 2026 baten	Begroting 2026
Geen taakveld	-415.908	415.908	0
0.1 Bestuur	-1.241.069	15.000	-1.226.069
0.10 Mutaties reserves	-34.568	59.518	24.950
0.2 Burgerzaken	-1.172.308	203.278	-969.030
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-93.868	118.520	24.652
0.4 Overhead	-3.497.949	271.398	-3.226.551
0.5 Treasury	267.748	185.000	452.748
0.61 OZB woningen	0	2.031.430	2.031.430
0.62 OZB niet-woningen	0	884.691	884.691
0.64 Belastingen overig	-185.439	54.881	-130.558
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-66.417	17.841.317	17.774.900
0.8 Overige baten en lasten	416.082	0	416.082
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-1.037.353	0	-1.037.353
1.2 Openbare orde en veiligheid	-629.809	19.200	-610.609
2.1 Verkeer en vervoer	-2.168.958	96.800	-2.072.158
2.2 Parkeren	0	2.500	2.500
2.4 Economische havens en waterwegen	-274.259	0	-274.259
3.1 Economische ontwikkeling	-36.934	8.682	-28.252
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-11.336	2.000	-9.336
3.4 Economische promotie	-6.000	342.841	336.841
4.1 Openbaar basisonderwijs	-57.110	0	-57.110
4.2 Onderwijshuisvesting	-343.034	0	-343.034
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-550.084	107.429	-442.655
5.1 Sportbeleid en activering	-91.127	0	-91.127
5.2 Sportaccommodaties	-345.724	60.541	-285.183
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-1.289.530	654.702	-634.828
5.6 Media	-276.091	9.540	-266.551
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-768.829	45.400	-723.429
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.453.359	1.029.464	-423.895
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-1.249.645	0	-1.249.645
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-648.036	0	-648.036
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-253.503	0	-253.503
6.3 Inkomensregelingen	-2.338.165	1.571.170	-766.995
6.4 WSW en beschut werk	-45.057	0	-45.057
6.5 Arbeidsparticipatie	-204.452	0	-204.452
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-268.201	2.500	-265.701
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	-934.054	60.813	-873.241
6.712 Begeleiding (WMO)	-329.853	0	-329.853
6.713 Dagbesteding (WMO)	-307.251	0	-307.251
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-11.200	0	-11.200
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	-39.230	0	-39.230
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	-100.000	0	-100.000

Classificatie: Inte

Taakvelden Begroting 2026	Begroting 2026 lasten	Begroting 2026 baten	Begroting 2026
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	-16.250	0	-16.250
6.792 PGB Jeugd	-99.750	0	-99.750
6.821 Jeugdbescherming	-444.477	0	-444.477
6.91 Coördinatie en beleid WMO	-58.823	0	-58.823
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	-1.797.888	0	-1.797.888
7.1 Volksgezondheid	-795.411	266.505	-528.906
7.2 Riolering	-1.642.873	1.688.964	46.091
7.3 Afval	-1.946.552	1.946.552	0
7.4 Milieubeheer	-664.505	0	-664.505
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-374.932	158.500	-216.432
8.1 Ruimte en leefomgeving	-397.899	0	-397.899
8.3 Wonen en bouwen	-858.542	270.000	-588.542
Gerealiseerd resultaat	-31.189.782	30.425.044	-764.738

Begrotingsrichtlijnen 2026

Waar gaat het over

Gemeenten zijn verplicht een reëel en structureel sluitende begroting en een meerjarenraming voor ten minste drie jaar volgend op het begrotingsjaar op te stellen. Voor het opstellen van de begroting en meerjarenramingen zijn hiervoor begrotingsrichtlijnen opgesteld.

Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat is om alle taken en activiteiten met betrekking tot de gemeentelijke huishouding op te nemen in de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027–2029. Het doel is vervolgens een reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting vast te stellen.

Richtlijnen

Voor het opstellen van de begroting 2026–2029 hanteren wij de volgende richtlijnen:

Beleid

- De raadsagenda 2022–2026 vormt het uitgangspunt bij het opstellen van de begroting 2026. Het college van B&W werkt deze agenda verder uit aan de hand van de vragen: Wat willen we bereiken, wat zijn onze doelen en gaan we ervoor doen, wat mag het kosten?
- Raadsbesluiten tot en met de vergadering van juni 2025, inclusief de uitkomsten van het voorjaarsbericht 2025 en de kadernota 2026–2029 verwerken wij in de programmabegroting 2026;
- De uitkomsten van de sessies in het kader van Duurzaam begrotingsevenwicht, worden in een keuzemenu gepresenteerd aan de raad teneinde een sluitende begroting te kunnen vaststellen;
- Raadsbesluiten van juli tot en met december 2025 met meerjarige (structurele) gevolgen verwerken wij in de eerste begrotingswijziging van 2025;

Kostenontwikkeling

- Voor het jaar 2026 tot en met 2029 wordt rekening gehouden met 2,4 % inflatiecorrectie (opgave CPB–prognose van maart 2025) op uitgaven en inkomsten;
- Rekening is gehouden met een interne loonkostenstijging van 2,0 %. Dit is conform de begroting van OVER–gemeenten, waar de loonkosten van de ambtelijke organisatie in zijn opgenomen. Het betreft hier dus alleen de loonkosten van het bestuur van Oostzaan. Deze indexatie is noodzakelijk om periodieken, verhoging sociale lasten en pensioenlasten te dekken;
- Voor de gemeenschappelijke regelingen wordt aansluiting gezocht met de vernieuwde bijdrage. Prijsstijgingen hoger dan het inflatiepercentage, zijn slechts opgenomen voor zover daar contracten, bestuurlijke afspraken of andere ‘bewijsstukken’ aan ten grondslag liggen;
- De begrotingen van de samenwerkingsverbanden en gemeenschappelijke regelingen dienen we uiterlijk 31 mei te hebben ontvangen, zodat deze kunnen worden verwerkt in de programmabegroting 2026–2029.

Renteontwikkeling

- Voor het jaar 2026 hanteren wij het percentage van 2,3 % aan rekenrente. Dit bedrag is gebaseerd op de ultimo 2024 uitstaande leningen. Dit percentage gebruiken wij voor diverse berekeningen zoals afkoopsommen, contante waarden en kapitaallasten over investeringen. Het verschil tussen de werkelijke en de toegerekende rente – het renteresultaat – verantwoorden wij in programma 6 Bestuur en Organisatie.

Overige

- In de vergaderingen van de samenwerkingsverbanden en gemeenschappelijke regelingen dient ons gemeenschappelijk standpunt met betrekking tot de loon- en prijsstijgingspercentages en de aanleverdatum van de begrotingen te worden ingebracht.
- De jaarschijf 2026 van het meerjarenplan 2026–2029 stelt u vast bij de kadernota 2026 voor wat betreft vervangingsinvesteringen, areaaluitbreiding en intensivering bestaand beleid. De consequenties ervan verwerken wij in de programma's van de programmabegroting 2026–2029.

Gemeentelijke belastingen en retributies

- Voor de tarieven gaan wij uit van een stijging gelijk aan het inflatiepercentage, in dit geval van 2,4 %. Uitzonderingen op de algemene regel van de toegestane stijging zijn
- Reisdocumenten/ rijbewijzen: de tarieven van de reisdocumenten/ rijbewijzen zijn aan een wettelijk maximum gebonden;
- Afvalstoffenheffing/ rioolrecht: met betrekking tot deze tarieven geldt een maximale kostendekking van 100%;
- Voor de OZB en de RZB geldt dat niet voor de tarieven, maar de opbrengst stijgt met het genoemde inflatiepercentage.

